

Technická univerzita Liberec
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra: Katedra dějepis
Kombinace oborů: Německý jazyk - Dějepis

"JUDr. Svatopluk Volf a Jičín"

Diplomová práce 96 - PF - KAD - 016

Autor:

Ilona Petráčková (roz. Petráčková)

Podpis: *Ilona Petráčková*

Adresa: Emlerova 146, 507 23 Libáň

Vedoucí práce: PhDr. František Palacký

Konzultant DP: PhDr. František Palacký

Počet	stran	obrázků	tabulek	příloh
	125	28	3	5

V Liberci dne 30. 4. 1996

Technická univerzita v Liberci

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

461 17 LIBEREC 1, Voroněžská 13

Telefon: 329

Telefax: 21301

dějepis

Katedra:

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(závěrečného projektu)

pro (diplomant): Ilona PETRÁČKOVÁ

adresa: Emmlerova 146, 507 23 Libáň

obor: dějepis - německý jazyk

Název: JUDr. Svatopluk^{kv}Wolf (1894-1991)

Vedoucí práce: PhDr. František Palacký, CSc.

Termín odevzdání: duben 1996

Pozn. Podmínky pro zadání práce jsou k nahlédnutí na katedrách. Katedry rovněž formulují podrobnosti zadání. Rámcové zásady pro způsob, obsah a formu zpracování jsou k dispozici na katedrách a na Děkanátě Pedagogické fakulty.

V Liberci dne 25. dubna 1995

PhDr. F. Palacký, CSc.
vedoucí katedry

J. L. Tel. Dr.
děkan

Převzal:

Datum: 17. 5. 1995

Podpis: Ilona Petráčková

Prohlášení o původnosti práce:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a že jsem uvedla veškerou použitou literaturu a prameny.

Liberec, 1996. - 4. - 30.

Ilona Petráčková (roz. Petráčková)

Ilona Petráčková

Poděkování:

Děkuji všem, bez nichž bych asi nikdy svoji práci nedokončila. Zejména děkuji paní Štěpánce Volfové, paní Evě Kubínové a paní Janě Hofmanové za jejich ochotnou spolupráci při shromažďování informací o dr. Volfovi, dále pak pracovníkům Literárního archivu PNP ve Starých Hradech manželům Bílkovým, zaměstnancům Státní okresního archivu v Jeřicích a knihovnici jičínského muzea paní Haně Trojanové za jejich ochotu a cenné rady. Vedoucímu práce dr. Palackému děkuji za jeho obětavou pomoc a podporu v průběhu vytváření mé diplomové práce.

Prohlášení k využívání výsledků DP:

Jsem si vědoma těchto skutečností:

- a) diplomová práce je majetkem školy,
- b) s diplomovou prací nelze bez svolení školy disponovat,
- c) diplomová práce může být zapůjčena či objednána (kopie) za účelem využití jejího obsahu.

Beru na vědomí, že po pěti letech si mohu diplomovou práci vyžádat v univerzitní knihovně TU v Liberci, kde je uložena.

Jméno a příjmení (- rodné příjmení): Ilona Petráčková (Petráčková)

Adresa: Emlerova 146, 507 23 Libáň

Podpis: *Ilona Petráčková*

Resumé:

Práce pojednává o jičínském rodáku JUDr. Svatopluku Volfovi, zachycuje jeho osobní život, právnické zaměstnání, působení ve správě města Jičína a dalších funkcích, dále pak jeho kulturní a publicistickou činnost. Práce seznamuje rovněž se vztahem dr. Volfa k básníku Jaroslavu Vrchlickému a hudebnímu skladateli J.B. Foerstrovi, dále pak s osudy některých osobností se vztahem k Jičínu, např. spisovatelů Karla Krause, Otto Krafta, J.Š. Kubína, herce Karla Poláka a dalších. Je zde uvedena stručná historie města Jičína (pol. 19. - 80. léta 20. století) a seznam použité literatury. V příloze se nachází soupis pozůstalosti fondu "JUDr. Volf Svatopluk", uloženého v Literárním archivu PNP ve Starých Hradech, obsah "Paměti" dr. Volfa, mapa Jičína, mapa okresu Jičín, fotografie Jičína a fotografie dr. Volfa.

Zusammenfassung:

Die Arbeit befaßt sich mit dem Landsmann der Stadt Jičín JUDr. Svatopluk Volf, beschreibt sein privates Leben, seinen juristischen Beruf, seine Tätigkeit in der Verwaltung der Stadt Jičín und andere seine Funktionen, und dann auch seine kulturelle und publizistische Tätigkeit. Die Arbeit macht die Beziehung Dr. Volfs mit dem Dichter Jaroslav Vrchlický und dem Komponist J.B. Foerster bekannt, wir finden hier eine kurze Zusammenfassung des Lebens verschiedener Persönlichkeiten mit der Beziehung zur Stadt Jičín, z.B. der Schriftsteller Karl Kraus, Otto Kraft, J.Š. Kubín, des Schauspielers Karel Polák und anderen. Hier ist auch kurz die Historie der Stadt Jičín (die Hälfte des 19. - 80. Jahre des 20. Jahrhundert) und Verzeichnis der angewandten Literatur eingeführt. In der Beilage ist der Verzeichnis vom Nachlaß des Fonds "JUDr. Volf Svatopluk", das im Literarischen Archiv in Staré Hradky gelagert ist, der Inhalt "Erinnerungen" Dr. Volfs, die Mappen (die Stadt Jičín und des Bezirks Jičín), Fotos der Stadt Jičín und ein Foto Dr. Volfs.

Резюме

Работа занимается земляком города Йичин юристом Сватоплуком Волфом, описывает его личную жизнь, юридическое занятие, работу в управлении города Йичин и других функциях, его культурную и публицистическую деятельность. Работа знакомит тоже с отношением доктора Волфа с поэтом Ярославом Врхлицким и композитором Й. Б. Фозрстром. Здесь описанны тоже судьбы некоторых личностей с отношением к городу Йичин, например, писателей Карла Крауса, Ото Крафта, Й.Ш. Кубина, артиста Карла Полака и других. Работа содержит тоже историю города Йичин (половина 19-ого - восемьдесятые годы 20-ого столетия) и список употребленной литературы. В приложении находится список наследства фонда "Доктор юрист Волф Сватоплук", уложенного в Литерарном архиве Старе Грады, содержание "Мемуаров" доктора Волфа, карта города Йичин и района Йичин, фотографии города и фотография доктора Волфа.

OBSAH

1. Život JUDr. Svatopluka Voříšky před rokem 1940	25
1.1 Rodinné prostředí Svatopluka Voříšky	26
1.2 Dětství Svatopluka Voříšky	30
1.2.1 Ranní dětství a školství	30
1.2.2 Vzpomínky na hradníka Jaroslava Voříškyho	40
1.3 Doba gymnaziální (1904 - 1917)	43
1.4 Doba studií a 1. světová válka	45
1.5 Ukončení 1. světové války (1918 - 1919)	48
1.6 První manželství JUDr. Svatopluka Voříšky	50
1.7 Další studie na právnické fakultě v Praze	52
1.7.1 Jarmila Lukáčková	53
1.7.2 JUDr. František Voříšek	55
1.8 Doba studií a 2. světová válka	57

Úvod	1
Poznámky ke kapitole "Úvod"	3
1. Rozbor pramenů a literatury	4
1.1 Fond "JUDr. Volf Svatopluk"	5
1.1.1 Zpracování fondu "JUDr. Volf Svatopluk"	5
1.1.2 Charakteristika fondu "JUDr. Volf Svatopluk"	6
Poznámky ke kapitole 1.1. "Fond JUDr. Volf Svatopluk"	11
1.2 Obecné práce zahrnující dějiny od poloviny 19. století do konce 80. let 20. století	13
Poznámky ke kapitole 1.2 "Obecné práce zahrnující dějiny od poloviny 19. století do konce 80. let 20. století"	14
1.3 Práce o Jičíně	15
Poznámky ke kapitole 1.3 "Práce o Jičíně"	19
1.4 Rozbor pramenů použitých ze Státního okresního archivu v Jeřicích	20
Poznámky ke kapitole 1.4 "Rozbor pramenů použitých ze Státního okresního archivu v Jeřicích"	22
2. Přehled historie Jičína	23
2.1 Jičín v období 1850 - 1918	24
2.2 Jičín v letech 1918 - 1945	26
2.3 Jičín v období od roku 1945 do konce 80. let	28
Poznámky k oddílu "Přehled historie Jičína"	31
3. Život JUDr. Svatopluka Volfa a jeho rodiny (od dětství do roku 1948)	35
3.1 Rodinní příslušníci Svatopluka Volfa	36
3.2 Dětství Svatopluka Volfa	39
3.2.1 Rané dětství a chlapectví	39
3.2.2 Vzpomínky na básníka Jaroslava Vrchlického	40
3.3 Doba gymnaziální (1904 - 1912)	43
3.4 Doba studií a 1. světová válka	45
3.5 Období po 1. světové válce (1918 - 1932)	48
3.6 Druhé manželství JUDr. Svatopluka Volfa	50
3.7 Další osudy některých členů rodiny Volfových	52
3.7.1 Jarmila Královcová	52
3.7.2 JUDr. František Volf	52
3.8 Události v rodině Volfových za 2. světové války	53

3.8.1. Náhlá smrt JUDr. Jaromíra Volfa	53
3.8.2 Věznění JUDr. Svatopluka Volfa v Kartouzích	53
3.8.3 Osvobození	55
3.9. Paní Marie Volfová	56
Poznámky k oddílu "Život JUDr. S. Volfa a jeho rodiny"	57
4. Právnícké povolání JUDr. Svatopluka Volfa	58
4.1 Advokátní kancelář	59
4.1.1 Kancelář před působením JUDr. Svatopluka Volfa	59
4.1.2 Běh a vybavení kanceláře JUDr. Svatopluka Volfa	59
4.2 Zaměstnání JUDr. Svatopluka Volfa po roce 1948	61
Poznámky k oddílu "Povolání JUDr. Svatopluka Volfa"	63
5. Politická a společenská činnost JUDr. Svatopluka Volfa ...	64
5.1. Činnost JUDr. Svatopluka Volfa v městském zastupitelstvu a městské radě	65
5.1.1. Obecné zásady pro volby do městských a obecních zastupitelstev	65
5.1.2. Přehled politického působení JUDr. Svatopluka Volfa v obecním zastupitelstvu a v městské radě v letech 1927 - 1940 ...	66
5.1.3 Činnost JUDr. Svatopluka Volfa v městském zastupitelstvu a městské radě	72
5.1.3.1. Koupě valdštejnského zámku, lip a Libosadu	72
5.1.3.2 Propagace města Jičína	74
5.1.3.3. Jičínská plovárna	76
5.2 Působení JUDr. Svatopluka Volfa v Obecní spořitelně jičínské	77
5.2.1 Ze stanov Obecní spořitelny jičínské	77
5.2.2 Aktivity JUDr. Svatopluka Volfa v Obecní spořitelně jičínské	78
5.3 Další funce dr. Volfa	79
5.3.1 Přítomnost JUDr. Svatopluka Volfa v hnutích na podporu republiky podle zápisů v Kronice města Jičína	79
5.3.2 JUDr. Svatopluk Volf - předseda Okresní péče o mládež v Jičíně	80
JUDr. Svatopluk Volf - člen rady Místního národního výboru v Jičíně ...	81
JUDr. Svatopluk Volf - předseda Okresní rolnické komise	81
Poznámky k oddílu "Politická a společenská činnost JUDr. Svatopluka Volfa"	83
6. Kulturní činnost JUDr. Svatopluka Volfa	86
6. 1 Kulturní Jičín a dr. Volf	87
6.1.1 Nejvýznamnější kulturní akce jičínských spolků	87

6.1.2 Josef Bohuslav Foerster a Jičín	90
6.2 Literární a publicistická činnost dr. Volfa	92
6.2.1 Vznik knihy "Má nejdražší přítelkyně"	92
6.2.2 Pátrání dr. Volfa po osudech herce Karla Poláka	95
6.2.3 Rodáci Jičínska - oblast zájmu dr. Volfa	98
6.2.4 Dr. Volf a Šrámkova Sobotka	102
Poznámky k oddílu 6. "Kulturní činnost JUDr. Svatopluka Volfa"	104
Pododdíl 6.1 "Kulturní Jičín a dr. Volf"	104
Pododdíl 6.2. "Literární a publicistická činnost dr. Volfa"	105
7. Poslední léta neobyčejného života	108
Poznámky k oddílu 7. "Poslední léta neobyčejného života"	110
8. Osudy dětí JUDr. Svatopluka Volfa	111
Poznámky k oddílu 8. "Osudy dětí JUDr. Svatopluka Volfa"	113
9. Didaktické využití práce	114
Závěr	116
Seznam pramenů a literatury	119
Zkratky a značky	124

Přílohy

Příloha č. 1: Seznam písemné pozůstalosti fondu "JUDr. Volf Svatopluk" v Literárním archivu PNP Staré Hrady	1/1 - 1/21
Poznámky k příloze č. 1 "Seznam písemné pozůstalosti fondu "JUDr. Volf Svatopluk" v Literárním archivu PNP Staré Hrady"	1/22
Příloha č. 2: Obsah "Paměti dr. Volfa"	2/1 - 2/10
Příloha č. 3: Fotografie	28 ks
Příloha č. 4: Mapa okresu Jičín	1 ks
Příloha č. 5: Mapa města Jičína	1 ks

ÚVOD

Město Jičín se nachází na rozhraní Podkrkonoší a Polabí na řece Cidlině, v úrodném zemědělském kraji. Jičín ¹⁾ je obklopen mnoha přírodními krásami, které se stávají místem odpočinku nejen obyvatel města, ale i mnoha turistů. Na sever od Jičina se rozkládají kopce Tábor, Bradlec a Kumburk (se zříceninou hradu), na jihu se vypíná kopec Veliš a na západě můžeme spatřit vrcholky Prachovských skal, tvořících pomyslnou bránu do blízkého Českého ráje. Uprostřed tohoto území se zvedá vršek Zebín, ležící v těsné blízkosti města.

Jičín se však nevyznačuje pouze krásami přírody, ale jako správní, hospodářské a kulturní centrum kraje se může pochlubit i bohatou historií. V Jičíně se rovněž narodila, studovala nebo zde působila celá řada významných osobností, např. spisovatelé Karl Kraus, Otto Kraft, K.V. Rais, Stanislav Rudolf, historikové Ferdinand Menčík, Jaroslav Mencl, Jaroslav Wagner, herci Zdeněk Řehoř, Josef Vinklář a mnoho dalších. Jičín proslavil také zasloužilý umělec Václav Čtvrtek svými pohádkovými postavičkami Rumcajse, Manky a Cipíška.

Jedním z významných jičínských rodáků byl i JUDr. Svatopluk Volf ²⁾, který se po celý svůj život podílel na kulturním a společenském životě Jičina. Zachycení života této významné a velice zajímavé osobnosti ve vztahu k Jičínu, je cílem mé diplomové práce.

Písemná pozůstalost, uložená v Literárním archivu PNP ve Starých Hradech ³⁾, tvořící základní zdroj informací pro vytvoření práce o dr. Volfovi, nebyla před zahájením mé diplomové práce zpracována, a tudíž byla badatelům nepřístupná. Proto jsem si stanovila jako první úkol, uspořádat tuto pozůstalost a provést všechny archivní práce s tím související, aby mohl být mnou zpracovaný fond přístupný k bádání. (Průběh těchto prací popisuji v kapitole Fond "JUDr. Volf Svatopluk".)

Jako druhý úkol jsem si stanovila zachycení osobního života dr. Volfa a jeho právníckého povolání. K tomuto tématu jsem použila informace z šesti dílů Pamětí dr. Volfa, z nichž jsem vybrala klíčové okamžiky a nejzajímavější události ze života dr. Volfa, které jsem srovnávala a doplňovala pomocí ústních svědectví paní Štěpánky Volfové, druhé manželky dr. Volfa, dále nejstarší dcery dr. Volfa

paní Evy Kubínové a dalších přístupných materiálů ze zpracovaného fondu, nebo materiálů ze Státního okresního archivu v Jeřicích.

Snad nejobtížnějším úkolem bylo zmapování politické činnosti dr. Volfa. Jelikož se v jeho pozůstalosti, uložené v Literárním archivu Staré Hradky, nachází jen velmi málo zdrojů informací o této oblasti činnosti dr. Volfa, které vyvolávaly podezření neúplnosti, musela jsem použít materiály ze Státního okresního archivu v Jeřicích ⁴⁾, zejména zápisy z kronik města Jičína a zápisů ze schůzí městského zastupitelstva a městské rady v Jičíně.

Za nejzajímavější oblast činnosti dr. Volfa považuji jeho kulturní a publicistickou činnost. Zde však byly aktivity dr. Volfa tak rozsáhlé, že by nebylo účelné, snažit se o vypsání všech, a proto jsem se zaměřila pouze na činnosti nejdůležitější a nejzajímavější. Zde jsem využila také ústního svědectví paní Jany Hofmanové, přítelkyně dr. Volfa v posledních letech jeho života.

Jelikož dr. Volf tvoří neoddělitelnou součást jičínských dějin, uvádím ve své práci rovněž historii města Jičína z doby života dr. Volfa, kterou pak doplňují některé materiály začleněné do příloh. V příloze dále uvádím soupis již zmíněné písemné pozůstalosti v Literárním archivu PNP ve Starých Hradech, který jsem při zpracovávání fondu "JUDr. Volf Svatopluk" vytvořila, dále pak úplný obsah Pamětí dr. Volfa a fotografii dr. Volfa, kterou mi pro práci věnovala paní Štěpánka Volfová.

Jako cíl celé práce jsem si stanovila podání celkového obrazu života dr. Volfa ve vztahu k Jičínu, ale zároveň jsem si vědoma toho, že některé oblasti by si zasloužily dalšího, mnohem hlubšího propracování, např. kulturní život Jičína v 1. polovině 20. století, osobnosti se vztahem k Jičínu aj.

Poznámky ke kapitole "Úvod"

- 1) Mapa okresu Jičín: viz příloha č.4 a mapa města Jičína: viz příloha č. 5.
- 2) Viz příloha č. 3/1.
- 3) Viz příloha č. 4.
- 4) Tamtéž.

1. ROZBOR PRAMENŮ A LITERATURY

1.1 Fond "JUDr. Volf Svatopluk"

Materiály z fondu JUDr. Svatopluka Volfa, uloženého v Literárním archivu Památníku národního písemnictví Staré Hradky, tvoří stěžejní část pramenů pro vypracování mé diplomové práce, a proto mu také věnuji velkou pozornost při rozboru pramenů a literatury.

1.1.1 Zpracování fondu "JUDr. Volf Svatopluk"

Prvním úkolem mé diplomové práce bylo zpracovat pozůstalost dr. Volfa a vytvořit z ní oficiální archivní fond. Teprve po vykonání těchto archivních prací jsem mohla začít s vlastním studiem materiálu a vytvářením diplomové práce.

Pozůstalost se nacházela v jedenácti kartonech a materiál byl při jejím přejímání do archivu zhruba rozčleněn dle charakteru písemností.

Při zpracovávání fondu Volfovy korespondence jsem postupovala dle pokynů pro zpracování archivního materiálu¹⁾. Bezvýznamný materiál jsem navrhla ke skartaci, o níž později rozhodovala skartační komise, ostatní pozůstalost jsem roztřídila do těchto skupin:

1) Doklady

(např. křestní list, vysvědčení, legitimace, smlouvy, účty, diplomy, jmenovací dekrety, úmrtní oznámení aj.)

2) Korespondence

(např. dopisy, pohlednice, dopisnice, navštívenky, telegramy, poštovní poukázky, aj.)

3) Rukopisy

(např. články, fejetony, recenze, přednášky, překlady, pracovní materiály, poezie, próza, vědecké a odborné práce aj.)

4) Tisky

(např. brožurky, divadelní programy, plakáty, pozvánky aj.)

5) Výstřižky (z novin a časopisů)

6) Fotografie

V těchto skupinách je materiál seřazen abecedně, a pokud to bylo možné i chronologicky.

Dokumenty v takto roztríděné a seřazené pozůstalosti jsem označila inventárním číslem. Toto číslo se skládá z čísla přírůstkového a pořadového. Přírůstkové číslo je pro všechny dokumenty v pozůstalosti shodné a pro fond "JUDr. Volf Svatopluk" bylo určeno číslo 87/90. Číslo pořadové udává pořadí jednotky v pozůstalosti. Jednotkou rozumíme nejmenší evidenční celek, tj. jeden nebo více listů, jež spolu věcně nebo fyzicky souvisejí - např. jeden dopis o libovolném počtu listů, rukopis o libovolném počtu listů a pod. Ve fondu JUDr. Volf Svatopluk se celkem nachází 1729 jednotek.

V další fázi zpracovávání pozůstalosti jsem materiál popsala na trojdílných katalogizačních listcích, které jsem vyplňovala na psacím stroji. První díl s červeným předtiskem má povahu majetkoprávního dokladu, slouží k provádění fyzické inventury, a je proto uložen pod uzavřením. Druhý díl katalogizačního lístku slouží jako soupis jednotlivých písemností a po zpracování se nalepuje na obal, v němž je materiál uložen v kartonu. Třetí, polotuhý díl, je určen pro badatelský katalog.

Na závěr těchto archivních prací jsem vyhotovila seznam inventáře pozůstalosti, společně se stručným životopisem dr. Volfa a charakteristikou fondu.

V archivu ve Starých Hradech se před zahájením mé práce už nacházel jeden zpracovaný karton z pozůstalosti JUDr. Svatopluka Volfa, který jsem po ukončení archivních prací začlenila mezi ostatní materiál.

Seznam inventáře pozůstalosti uvádím v příloze č.1.

1. 1. 2 Charakteristika fondu "JUDr. Volf Svatopluk"

Doklady

Soubor dokladů ve fondu není obsáhlý, obsahuje pouze 9 složek. Z vlastních dokladů dr. S. Volfa se zde nachází pouze smlouva s nakladatelstvím Kruh v Hradci Králové z roku 1986. V dokladech cizích je nejrozsáhlejší složka dokladů JUDr. Františka Volfa, otce JUDr. Svatopluka Volfa. (Složka obsahuje 66 kusů dokladů z let 1863 - 1939.)

Korespondence

a) Vlastní korespondence

Při pročítání vlastní korespondence dr. Volfa zjistíme, že velká většina z ní se orientuje na několik oblastí.

První oblast se zaměřuje na osobnost hudebního skladatele Josefa Bohuslava Foerstra ²⁾, který byl velmi dobrým přítelem rodiny Volfových. Ve fondu se nacházejí velice přátelské dopisy zaslané Foerstem Svatopluku Volfovi i naopak. V důsledku tohoto vztahu pak byl dr. Svatopluk Volf často žádán o informace k osobnosti J.B. Foerstra, což se rovněž odráží v jeho korespondenci. Dr. Svatopluk Volf byl také v písemném styku s Foerstrovou společností ³⁾.

Předmětem zájmu dr. Volfa se stal jičínský rodák Karl Kraus ⁴⁾, v korespondenci můžeme pozorovat běh událostí kolem odhalení desky Karla Krause dne 11.6. 1987 na jeho rodném domě v Jičíně. Hlavním iniciátorem této akce byl dr. Svatopluk Volf.

Dr. Volf pátral také po osobnosti herce Karla Poláka ⁵⁾. Původně byl tento český herec pokládán za představitele prvního Jeníka ve Smetanově opeře Prodaná nevěsta, uvedené v roce 1866 v Praze. Dr. Volf nakonec zjistil, že byl tento herec zaměněn s pěvcem Jindřichem Polákem. Průběh tohoto velice namáhavého pátrání můžeme pozorovat ve vlastní korespondenci dr. Volfa.

Velkou část Volfovy korespondence se týká osobnosti básníka Jaroslava Vrchlického ⁶⁾, který patřil mezi velmi dobré přátele rodiny Volfových, k nimž do Jičína velmi rád přijížděl. V letech 1905 - 1908 si Vrchlický velmi intenzívně dopisoval s matkou dr. Svatopluka Volfa, paní Marií Volfovou. Vzhledem ke všem těmto okolnostem žádali pisatelé dopisů informace nebo materiály týkající se osobnosti J. Vrchlického.

Poslední velký okruh korespondence tvoří dopisy týkající se prací dr. Volfa a Milana Blahynky na vydání dopisů Jaroslava Vrchlického, adresované matce dr. Volfa, paní Marii Volfové, z let 1905 - 1908. Knihu "Má nejdražší přítelkyně", jak nakonec autoři dílo nazvali, vydalo nakladatelství Kruh v Hradci Králové v roce 1983. V důsledku nutnosti spolupráce s tímto nakladatelstvím vedl dr. Volf po dobu

prací na knize písemný styk s pracovníky nakladatelství - Lenkou Chytilovou a Miroslavem Klóudou.

Ostatní korespondence se týká běžného styku s přáteli dr. Svatopluka Volfa a pod.

b) Rodinná korespondence

Z korespondence matky dr. Volfa, paní Marie Volfové, jsou velmi zajímavé dopisy a ostatní materiál od Josefa Bohuslava Foerstra ²⁾. Foerster se ucházel o ruku její dcery Jarmily, a proto oslovuje paní Volfovou např. "Drahá milostpaní, předobrá matinko" a pod. Každý Foerstrův dopis je poměrně obsáhlý, z jeho korespondence vyzařuje velká náklonnost k rodině Volfových.

O písemném styku Foerstra s Jarmilou Královcovou, sestrou Svatoplukovou, která byla pravděpodobně objektem jeho největšího zájmu v rodině Volfových, nám svědčí pouze jedna zachovaná obálka z roku 1925. Jejich ostatní korespondence se v archivu nenachází, podle údajů v Pamětech JUDr. Svatopluka Volfa obdržel tuto korespondenci syn Jarmily Královcové Jiří Královec (1 500 dopisů)

Před předáním korespondence od J.B. Foerstra archivu ve Starých Hradech však byly některé dopisy uloženy na nestřeženém místě v obálkách a neznámý "filatelista" otrhal rohy obálek s poštovními známkami tak, že řadu dopisů poškodil ⁷⁾.

Ani v korespondenci rodinné nechybí osobnost Jaroslava Vrchlického. Snad největším pokladem celého fondu jsou dopisy, které zasílal Vrchlický paní Marii Volfové v letech 1905 - 1908. (Ve fondu je uloženo 269 dopisů). Nenávratnou škodu způsobila však sama paní Volfová, protože všechny dopisy, které zaslala Jaroslavu Vrchlickému jako odpověď na jeho dopisy, spálila po té, co jí Vrchlický její dopisy vrátil. Pohnutky k tomuto skutku neznáme. Paní Marie Volfová prý nepřikládala dopisům další význam, a proto je spálila ⁷⁾. Je však také možné, že dopisy od Vrchlického byly příliš osobní a ona si nepřála, aby někdo další, kromě Vrchlického, dopisy četl.

Zbývající část rodinné korespondence tvoří dopisy a další materiál zaslaný přáteli nebo známými rodinným příslušníkům a naopak.

Rukopisy

a) Vlastní

Dr. Volf je autorem mnoha článků, které vycházely v různých novinách a časopisech v Jičíně i jinde (např. v novinách Beseda, Předvoj, Český ráj aj.).

Ve fondu se nachází velmi mnoho přípravného materiálu k článkům o různých rodácích Jičína i osobnostech se vztahem k Jičínu, např. o J.B. Foerstrovi ²⁾, Vlastislavu Hofmanovi ⁸⁾, Josefu Hüttelovi ⁹⁾, Otto Kraftovi ¹⁰⁾, Karlu Krausovi ⁴⁾, Karlu Polákovi ⁵⁾, Jaroslavu Vrchlickém ⁶⁾, aj.)

Dále se zde nacházejí dvě verze a přípravný materiál k edici korespondence Jaroslava Vrchlického, adresované paní Marii Volfové (matce dr. Svatopluka Volfa).

Z materiálů o Jičínu jsou zajímavé např. články o vzniku názvů jičínských ulic, často pojmenovaných po nějaké osobnosti se vztahem k Jičínu.

Velice významné a cenné z vlastních rukopisů dr. Volfa jsou jeho "Paměti I - VI", které sepsal v letech 1971 - 1979. Zachytil v nich události a vzpomínky ze svého života, které považoval za nejdůležitější. V Pamětech se seznámíme např. s jeho předky, dětstvím, dobou studií spojenou s 1. světovou válkou a pod. Dr. Volf nás postupně nechává nahlédnout do svého rodinného života, seznamuje nás se svým právníckým zaměstnáním i se svou další veřejnou a kulturní činností. Shrnul zde i osudy některých svých přátel a přátel rodiny Volfových. Paměti jsou napsány velice čtivým jazykem, který dokáže čtenáře zaujmout. Údaje v Pamětech shromáždil dr. Volf, podle mého názoru, velice pečlivě a domnívám se, že toto dílo patří k velmi důležitým zdrojům informací pro moji práci. Kompletní obsah všech dílů Pamětí se nachází v příloze č.2.

b) Cizí

Z cizích rukopisů je velice zajímavá práce Dany Holmanové - Oulehlové "Literárně historický místopis Jičína", vytvořená v rámci Středoškolské odborné aktivity. Zachycuje Jičín v 19. století, dozvíme se i o vývoji na jičínském gymnáziu. Nalezneme zde také informace o různých osobnostech se vztahem k Jičínu. (K práci je přiložen i seznam použité literatury.) Autorka sama nevydává svoji práci za historické dílo, téma zpracovala z důvodu svého zájmu o něj.

O životě dr. S. Volfa pojednává semestrální práce tehdejšího studenta Střední průmyslové školy v Jičíně, Ludka Moravce, kterou nazval "Zajímavá osobnost mého bydliště". Při vytváření práce čerpal autor mimo jiné z Pamětí Dr. Svatopluka Volfa a vyprávění své babičky, paní Marie Vyskočilové - Dlouhé, která v mládí pracovala v právnické kanceláři dr. Volfa.

Z cizích rukopisů je ještě nutno uvést řadu rukopisných básní Jaroslava Vrchlického, věnovaných většinou paní Marii Volfové.

Tisky a výstřižky

Dr. Volf shromáždil velmi mnoho tisků a výstřižků, které potřeboval k psaní svých článků, nebo materiály, jejichž obsah byl pro něj z nějakého důvodu důležitý.

Opět se zde objevuje osobnost J. B. Foerstra. Ve fondu se nacházejí nejrůznější materiály a články nejen o jeho životě a díle, ale také o různých kulturních akcích, na kterých zaznívala Mistrova díla. Obsáhlé jsou i články a materiály o Foerstrově opeře "Eva".

Ve fondu se zachovalo i několik výstřižků článků, jejichž autorem je sám dr. Volf, a vedle nich zde najdeme i články pojednávající o osobě dr. Volfa.

Rozsáhlou sbírku materiálů nashromáždil dr. Volf o Jaroslavu Vrchlickém. Velmi zajímavé jsou např. výstřižky fejetonů Jaroslava Vrchlického, které vycházely na pokračování v Národních listech přibližně v letech 1906 - 1907. Ostatní materiály se týkají života a díla Vrchlického.

Z dalších tisků a výstřižků jsou pro moji práci důležité i tisky a výstřižky o Jičíně, kulturních akcích v Jičíně a o rodácích Jičína.

Fotografie

Soubor fotografií uzavírá celý fond. Vedle osobních portrétů dr. Volfa je ve fondu uloženo album fotografií z pohřbu JUDr. Jaromíra Volfa, bratra Svatoplukova, portréty rodičů, Jaroslava Vrchlického aj.

Poznámky ke kapitole 1.1. "Fond JUDr. Volf Svatopluk"

1) Krulichová,^{Marie} - Vinařová,^{Marie} "Pokyny ke zpracování archivního materiálu v Literárním archivu Památníku národního písemnictví". Praha 1962, 45 s.

2) **Josef Bohuslav Foerster** (*30.12. 1859, + 29.5. 1951)

Český hudební skladatel, spisovatel, kritik pedagog a malíř, přítel P.I. Čajkovského, v letech 1931 - 1939 působil i ve funkci prezidenta České akademie věd a umění.

Díla: Skladby pro mužské sbory, zhudebnění více než 100 básní Josefa Václava Sládka (např. cyklus "Děvět sborů"), Jana Nerudy, Josefa Hory a dalších. Symfonie: Čtvrtá c moll a Pátá d moll, symfonické básně, suity (Jičínská suita, Cyrano de Bergerac...). Opery: Eva (dle libreta hry Gabriely Preisové Gazdina roba) a Jessika (dle libreta Jaroslava Vrchlického). Foersterovy úvahy soustředily sborníky "Stůl života", "Zápisník hudebníkův" a další.

(více: Churaň, Milan a kol. "Kdo byl kdo v našich dějinách ve 20. století". Praha, nakladatelství Libri 1994, str. 119.)

3) **Foerstrova společnost**

Český spolek se sídlem v Praze, založený u příležitosti 60. narozenin J.B. Foersteru po jeho návratu z Vídně do vlasti. Cílem spolku se stala podpora a šíření hudebního umění, zejména moderního a uplatňovat díla Foersteru i jiných autorů, důležitá pro ideový vývoj české hudby.

(více: Československý hudební slovník osob a institucí, díl 1., A - L Praha, Státní hudební vydavatelství 1963, str. 337.)

4) **Karl Kraus** (*28.4. 1874, + 12.6. 1936)

Jičínský rodák, německy píšící spisovatel, redaktor vídeňského časopisu "Die Fackel".

(více: Ottův slovník naučný nové doby - Dodatky, Praha 1935, díl 3., svazek II., str. 833, Malá československá encyklopedie ČSAV, díl 3., str.591)

5) **Karel Polák** (*6.7. 1834 ve Starých Hradech, +22.4. 1906 ve Vlachově Březi)

- český herec

(vice: Volf, Svatopluk: "Karel Polák", Osvětová beseda Libáň - Staré Hrady 1980, 12 s.)

6) **Jaroslav Vrchlický** (*17.2. 1853 , + 9.9. 1912)

Český básník, dramatik, prozaik a překladatel, profesor srovnávacích literatur FFUK, vlastním jménem Emil Frída. Vydal 270 knih, převážně poezii, po celý svůj život se snažil povznést českou poezii na evropskou úroveň.

(vice: kol autorů: "Kdo byl kdo v našich dějinách do roku 1918", Prachatice, nakladatelství Rovina, 1992, str. 351)

7) Svědectví paní Štěpánky Volfové (narozena 6. 12. 1906), druhé manželky JUDr. Svatopluka Volfa, která žije v současné době v Jičíně

8) **Vlastislav Hofman** (*6.2. 1884 , + 4.9. 1964)

Jičínský rodák, český architekt, malíř a estetik, zabýval se úpravou divadelní scény, k malbě používal oleje nebo akvarely. Věnoval se i knižní grafice, je např. autorem postav z děl Dostojevského, z Erbenovy "Svatební košile" aj. V. Hofman je držitelem řady významných cen v zahraničí, v letech 1933 - 34 vystavoval i v New Yorku.

(vice: Fond JUDr. Svatopluka Volfa, rukopisy, články o Vlastislavu Hofmanovi, LA 87/90 1284 - 1286)

9) **Josef Hüttel** (*18.7. 1893, + 6.7. 1964)

Mělnický rodák, později spolužák a přítel Dr. Svatopluka Volfa na gymnáziu v Jičíně, velmi nadaný pianista, komponista a houslista. J. Hüttel přechodně působil také v Rusku a Egyptě.

(vice: Volf Svatopluk: "Paměti", díl II., str.153 - 172, LA 87/90 1224)

10) **Otto Kraft** (1876 - 1945)

Německy píšící spisovatel a profesor, měl vztah i k městu Jičínu.

(vice: Fond JUDr. Svatopluka Volfa - rukopisy - články o Otto Kraftovi, LA 87/90 1291 - 1299, práce SOČ Dany Holmanové Oulehlové, LA 87/90 1676)

1.2 Obecné práce zahrnující dějiny od poloviny 19. století do konce 80. let 20. století

Období československých dějin od roku 1848 do roku 1918 velmi obsáhle popisuje dílo Otto Urbana "Česká společnost 1848 - 1918" ¹⁾. Souvislý text je doplněn chronologickými tabulkami, obsáhlým souhrnem pramenů a literatury, rejstříkem osob a řadou vyobrazení. Pro práci jsem použila zejména informace z kapitoly II. "Neoabsolutismus: pokus o nový stát a společnost" a kapitoly X. "Světová válka: 1914 - 1918".

Historii Československa v letech 1914 - 1939 zpracovávají dvoudílné Československé dějiny Věry Olivové ²⁾. Text je doplněn přehledem čs. vlád, hlavních politických stran z let 1918 - 1938, tabulkami a souborem pramenů i použité literatury.

Dílo Evy Brokové "Československá demokracie" ³⁾ seznamuje čtenáře ve třech oddílech s československým politickým systémem, systémem čs. politických stran a krizí demokracie v období od roku 1918 - 1938. Knihu doplňuje soubor pramenů a literatury, najdeme v ní také německé a anglické resumé.

Velmi stručně zachycuje momenty čs. dějin v letech 1918 - 1938 stat' Josefa Harny "První pokus o demokracii (Československá republika ve střední Evropě)" ⁴⁾, který cituje mnoho pramenů z tohoto období. Příspěvek k dějinám Českoslovenka v letech 1929 - 39 od tohoto autora najdeme ve Sborníku k dějinám 19. - 20. století. ⁵⁾

Dějiny od konce 2. světové války v roce 1945 do roku 1969 shrnují čtyřdílné československé dějiny Karla Kaplana ⁶⁾ a velmi stručné údaje o dějinách od roku 1945 do konce 80. let najdeme v práci Vladimíra Procházky "Jaká Evropa?" ⁷⁾.

Poznámky ke kapitole 1. 2 "Obecné práce zahrnující dějiny od poloviny 19. století do konce 80. let 20. století"

- 1) Urban, Otto: Česká společnost 1848 -1918. Praha, Svoboda 1982, 695 s.
- 2) Olivová, Věra: Československé dějiny 1914 - 1939. I. díl. Praha, Univerzita Karlova 1993, 203 s. Československé dějiny 1914 - 1939. II. díl, Praha, Univerzita Karlova 1993, 201 s.
- 3) Broklová, Eva: Československá demokracie (Politický systém ČSR 1918 - 1938). Praha, Sociologické nakladatelství 1992, 168 s.
- 4) Harna, Josef: První pokus o demokracii (Československá republika ve střední Evropě). Praha, SPN 1990, 66 s.
- 5) Harna, Josef: Materiály k politickým, hospodářským a sociálním dějinám v letech 1929 - 39. In: Sborník k dějinám 19. - 20. století, díl 8.. Praha, Ústav čs. a světových dějin ČSAV 1982, 354 s.
- 6) Kaplan, Karel:
Československo v letech 1945 - 48. Praha, SPN 1991, 153 s.
Československo v letech 1948 - 53. Praha, SPN 1991, 146 s.
Československo v letech 1953 - 66. Praha, SPN 1992, 146 s.
Československo v letech 1967 - 69. Praha, SPN 1993, 181 s.
- 7) Procházka, Vladimír. : Jaká Evropa?. Brno 1993, 137 s.

1.3 Práce o Jičínu

JUDr. Svatopluk Volf žil převážně ve 20. století, a proto jsou z hlediska mé práce nejdůležitější díla, pojednávající právě o tomto období jičínské historie. Při zpracovávání jakéhokoli tématu o městě Jičíně a jeho okolí nám velice usnadní práci s hledáním pramenů a literatury bibliografie od Hany Horákové ¹⁾, která obsahuje soupis všech knižních pramenů o Jičínu vydaných do roku 1982. Najdeme v ní celkem 618 titulů. V první části díla se nachází tematický soupis knih, který obsahuje 22 kapitol. Záznamy v kapitolách jsou řazeny abecedně a jsou doplněny i signaturou muzejní knihovny v Jičíně.

Jedním z prvních, kdo se pokoušel vytvořit dílo o historii města Jičína, byl profesor jičínského gymnázia Antonín Vánkomil Maloch (1823 - 1880). Zabýval se českou historií a topografií, během svého pobytu v Jičíně v letech 1861 - 1880 sbíral materiály o historii Jičína a připravoval se sepsat jičínské dějiny. Tento záměr se mu však nepodařilo uskutečnit. Po jeho smrti měl tyto dějiny vytvořit profesor Antonín Truhlář, ale ani jemu se tento úmysl nezdařil. Této úlohy se pak za několik let ujal Malochův žák Ferdinand Menčík ²⁾.

Prvním dílem, které vyšlo o historii města Jičína, je práce Františka Návesníka " Jičín od založení až po naše doby" z roku 1889 ³⁾. Autor cítil potřebu, vydat dílo, které by čtenáře seznámilo s historickou minulostí města Jičína. V úvodu se nachází krátký přehled dějin města Jičína (vytvořený z přednášky prof. Truhláře v Literární jednotě roku 1880, která byla sestavena dle zápisků prof. Malocha). Podstatnou část spisu tvoří "Paměti města Jičína" od Václava Janouška. Autor čerpal z různých, blíže neuvedených, pramenů a dílo doplnil vlastními novými poznatky. V Pamětech města jsou události řazeny chronologicky od roku 1302 až do roku 1880. Pro moji práci, týkající se dějin Jičína ve 20. století, je však tento spisek málo významný.

V roce 1906 vydal Ferdinand Menčík první větší dílo pojednávající o jičínské historii pod názvem "Dějiny města Jičína" ⁴⁾. Dílo zachycuje historii města pouze do roku 1620, takže ho pro dějiny Jičína ve 20. století nemůžeme použít. Autoři dalších prací o Jičínu se však často odvolávají právě na toto dílo, takže ho nelze ve výčtu literatury pominout. Autor měl zřejmě v úmyslu, vytvořit ještě další pokračování jičínských dějin, které však nikdy nevyšlo.

Velmi stručný přehled historie města Jičína podává práce Josefa Bělohlava "Jičín" z roku 1910 ⁵⁾, doplněná shrnutím dějin Jičína v angličtině a souborem černobílých fotografií, a "Historie města Jičína" od Jiřího Mrštíka z roku 1918 ⁶⁾, zachycující velmi stručně dějiny Jičína od nejstarších dob až do roku 1866.

Autoři neuvádějí zdroje, ze kterých při sestavování svých prací čerpali, ale je pravděpodobné, že mimo jiných pramenů vycházely z výše uvedeného díla Františka Návesníka a zejména Ferdinanda Menčíka. Tato dvě díla nemají pro moji diplomovou práci velký význam.

Ani kniha "Jičínsko" od Antonína Martínka z roku 1914 ⁷⁾ není věnována dějinám 20. století. V první kapitole začíná autor geografickým popisem Jičína, po té seznamuje čtenáře s architekturou, lidovými kroji a dopravní situací. Druhá kapitola pojednává o historii Jičína a jeho památkách až do konce 19. století, třetí kapitola provádí čtenáře jičínským okolím. Text celé knihy je doprovázen černobílými vyobrazeními. Tento autor rovněž neuvádí zdroje informací, které pro své dílo použil.

Velmi významným dílem zachycujícím historii Jičína až po 20. století je dvoudílná "Historická topografie města Jičína" od Jaroslava Mencla ⁸⁾. V tomto díle autor popisuje historii nejružnějších jičínských domů, škol, úřadů, dozvíme se zde o působení jičínských institucí a spolků. Druhý díl je opatřen doplňky a opravami k I. a II. dílu, dále pak jmenným, autorským a věcným rejšířem. Na závěr je uveden seznam ulic a domů. Informace čerpal autor pravděpodobně z materiálů jičínského archívu a práce Ferdinanda Menčíka. Dílo je velmi obsáhlé a detailně zpracované. Další Menclovo dílo "Dějinná tvář města Jičína" z roku 1941 ⁹⁾ stručně shrnuje jičínské dějiny až do období před 2. světovou válkou. Práce začíná dobou dávného osídlení Jičínska, pokračuje založením města a dobou Albrechta z Valdštejna, dozvíme se velice stručně o období od Bachova absolutismu po začátek první světové války a přehled událostí končí obdobím před 2. světovou válkou. Jako zdroj informací použil autor Menčíkovy Dějiny města Jičína, své vlastní dílo Historická topografie města Jičína aj.

O valdštejnské architektuře Jičína pojednává dílko autorů J. Morávka a Z. Wirtha "Valdštejnův Jičín" z roku 1946 ¹⁰⁾.

K velmi důležitým dílům o Jičínu, zachycujícím i dějiny Jičína ve 20. století, patří díla PhDr. Jaroslava Wagnera, jenž vystudoval dějiny umění ¹¹⁾.

V průvodci "Jičín" z roku 1965 ¹²⁾ podává autor stručný přehled o historii města Jičína. Kniha má sloužit jako průvodce dějinami Jičína a okolí, zahrnuje historii města ve středověku, v době Albrechta z Valdštejna, baroka a klasicismu a končí průběhem vývoje posledního století. Na závěr je uveden soubor pramenů a literatury, připojeno je i krátké shrnutí historie Jičína v angličtině a němčině. Údaje pro své dílo čerpal autor mimo jiné z archívu ministerstva vnitra, z archívu města Jičína, z Menčíkových Dějin města Jičína a Menclovy Historické topografie.

Obsáhlejší dílo stejnojmenného názvu "Jičín" ¹²⁾ vydal Jaroslav Wagner v roce 1979 a pro moji práci ho považuji také za důležité. Kniha začíná založením města Jičína a počátky jeho života, seznamuje čtenáře s obdobím středověku, s renesančním Jičínem, s dobou valdštejnskou, pokračuje jičínským barokem a klasicismem, končí Jičínem nové doby. Na závěr této teoretické části autor uvádí přehled hlavních historických dat, seznam vyobrazení a seznam pramenů a literatury. Jako zdroj poznatků pro toto dílo sloužily autorovi prameny archívu ministerstva vnitra, archívu města Jičína a Archívu krajského muzea v Liberci. Z citovaných prací použil autor dílo Františka Návesníka, Ferdinanda Menčíka, práci Jaroslava Mencla Historická topografie města Jičína, díl I. a II., Vlastivědu Jičína od Františka Šaldy ¹⁴⁾, vlastní dílo Jičín a celou řadu dalších pramenů.

Za umělecké můžeme považovat dílo kolektivu autorů "Jičín a jeho kraj" z roku 1968 ¹³⁾.

Vlastivěda Jičína od Františka Šaldy ¹⁴⁾ byla určena především pro školní mládež Jičína, aby měla možnost, lépe se seznámit s poznatky o svém domově a jeho okolí. Autor začíná své dílo úvodním oddílem o zeměpisném vývoji jičínské oblasti. Druhý oddíl knihy nás seznamuje s dějinami od nejstarších dob, pojednává o době feudalismu, husitství, o době valdštejnské, rakousko - uherské a končí obdobím 2. světové války. Na závěr oddílu je uveden přehled pramenů a literatury pro další studium. Třetí oddíl se zaměřuje na místopis Jičína (vznik jmen, první historický zápis, školy, závody, kulturní a historické památky aj.), pozornost je věnována i Prachovským skálám. Celé dílo doplňují mapové přílohy. Z literatury doporučené pro hlubší studium uvádí autor knihy týkající se zeměpisu a geologie, velké množství regionálních pramenů, uvádí zde i Menclovu Historickou topografii

města Jičina aj. Z doby, ve které práce vznikla, vyplývá i její orientace. Při popisu dějin 2. světové války a období následujícího autor totiž vyzvedá do popředí význam komunistické strany.

Z novějších děl o Jičině považuji za důležitou publikaci manželů Bílkových Jičín, vydanou v roce 1988 ¹⁵⁾. V teoretické části popisují autoři v první kapitole historii Jičina od počátku jeho osídlení až do roku 1945, ve druhé kapitole shrnují dobu od konce 2. světové války až do roku 1988. Následují stručné informace o památkách města Jičina a stručný popis jičínského okolí. Na závěr historického vyprávění je uveden seznam použité a doporučené literatury. Nechybí zde stručné shrnutí historie Jičina v ruštině, němčině a angličtině. Dílko doplňuje 45 barevných vyobrazení s jejich nezbytnými seznamy, čtenář najde i informace potřebné k návštěvě města. (Některé však dnes už neplatí.) Autoři čerpali z práce Františka Návesníka, Ferdinanda Menčíka, Menclovy Historické topografie města Jičina, Šaldovy Vlastivědy Jičínska, z Wagnerových prací, aj. Vzhledem k tomu, že oba autoři jsou historikové, považuji práci za velmi přínosnou.

V roce 1993 vyšla práce Hany Horákové "Ulicemi města Jičina" ¹⁶⁾, jejíž cílem je sloužit jako průvodce historií města přímo při procházení jeho ulicemi. Poslouží nám především při hledání údajů o některých jičínských domech a budovách. Autorka rozčlenila knihu dle částí města na Holínské předměstí, Nové město, Staré město a Valdické předměstí. Nechybí zde obrazová příloha a rejstřík osob a ulic, najdeme zde i průvodce městem (adresáře) a soubor pramenů. Dílo doplňují mapy Jičina. Z citovaných děl použila autorka práci Františka Návesníka, Ferdinanda Menčíka, Menclovu Historickou topografii města Jičina, díla Jaroslava Wagnera a řadu dalších pramenů. Autorka se dodnes aktivně věnuje historické práci a rovněž toto dílo pokládám za velmi cenné.

Poznámky ke kapitole 1.3 "Práce o Jičínu"

- 1) Horáková, Hana: Knihy o Jičínu. Jičín, Okresní muzeum v Jičíně 1983, 157 s.
- 2) Z úvodu díla Ferdinanda Menčíka: Dějiny města Jičína. Jičín, Obec jičínská 1906, 391 s.
- 3) Návesník František: Jičín od založení až na naše doby (Paměti města Jičína). Jičín, František Návesník 1889, 294 s.
- 4) Menčík, Ferdinand: Dějiny města Jičína. Díl I., Od založení až do roku 1620, Jičín, Obec Jičínská 1906, 391 s.
- 5) Bělohav, Josef: Jičín. Systematických monografií měst, městeček a památných míst v českých zemích Koruny české. Vlastivědný sborník, řada I., sv. 5, Praha 1910, 21 s.
- 6) Mrštík, Jiří: Stručné dějiny města Jičína. Rokycany, Josef Zápotočný 1918, 19 s.
- 7) Martínek, Antonín: Jičínsko. Výňatek z vlastivědného díla Království české, Praha, Pavel Körber 1914, 48 s.
- 8) Mencl, Jaroslav: Historická topografie města Jičína. Jičín, Muzejní spolek, díl I. - 1940, 545 s.; díl II. - 1948, 541 s.
- 9) Mencl, Jaroslav: Dějinná tvář města Jičína. Jičín, Obecní spořitelna v Jičíně 1941, 26 s.
- 10) Morávek, Jan - Wirth, Zdeněk : Valdštejnův Jičín. Praha 1946, 81 s.
- 11) Wagner, Jaroslav: Jičín (městská památková rezervace, zámek a památky v okolí). Praha, Sportovní a turistické nakladatelství 1965, 60 s.
- 12) Wagner, Jaroslav: Jičín. Praha, Odeon 1979, 227 s.
- 13) Knob, Jan - Hrdlička, Otakar - Šlajchrt Vladimír - Krejzlík, Ivan: "Jičín a jeho kraj. Jičín, ONV Jičín 1968, 185 s.
- 14) Šalda, František: Vlastivěda Jičínska. Jičín, Okresní pedagogické středisko v Jičíně 1969, 108 s.
- 15) Eva a Karol Bílkovi: Města ČSSR - Jičín. Praha, Pressfoto 1988, 112 s.
- 16) Horáková, Hana: Ulicemi města Jičína. Jičín, Okresní muzeum a galerie v Jičíně 1993, 122 s.

1. 4 Rozbor pramenů použitých ze Státního okresního archivu v Jeřicích

Řadu údajů pro svou práci jsem čerpala z fondu Státního okresního archivu v Jeřicích, který však má být v průběhu tohoto roku přestěhován do Jičína.

Velmi mnoho informací jsem získala z kronik města Jičína. V inventáři archivu se nachází kronika z let 1773 - 1876 ¹⁾ a dále pak souvislá řada kronik Jičína od roku 1918 do 1946 ²⁾.

V lednu roku 1920 byl vydán Zákon o vedení pamětních knih, který od této doby ukládá povinnost všem obcím vedení kroniky o událostech ve městě nebo v obci. Tímto úkolem byl v Jičíně pověřen Josef Lelek, který však brzy zemřel, a tak připadla role kronikáře na PhDr. Josefa Čihulu, profesora státní reálky v Jičíně a v letech 1930 - 33 ředitele tohoto ústavu. Dr. Čihula dovedl jičínskou kroniku od roku 1925 až do června 1937. (VŠOA Jeřice chybí z tohoto období část kroniky z roku 1927, která začíná stranou 489). Dr. Čihula měl také v úmyslu sepsat události z let 1918 - 1924, ale tento plán se mu nepodařilo uskutečnit.

Od 1.7. téhož roku zaujal místo kronikáře Jičína profesor Raisova státního učitelského ústavu Václav Buchar, jenž vedl kroniku Jičína do června roku 1939, a poté pokračoval v kronice Jaroslav Sommerschuh (do roku 1942). Během války byl však uvězněn, a tak kroniku vedla jeho manželka Jana Sommerschuhová. Tato ve válce a útluaku psaná kronika, však byla pouhým torzem událostí, a tak ji dr. Václav Buchar v letech 1946 - 48 napsal znovu.

Kroniku v letech 1946 - 47 vedl tehdejší ředitel městského úřadu JUDr. Josef Klůs a Jaroslav Mencl. Tato kronika má už poloviční formát kronik z předcházejících let (formát A4) a na rozdíl od ostatních je psána na stroji, nikoliv ručně, což zvyšuje její čitelnost. Události pojímá tématicky, nenacházíme zde už tak důsledné chronologické řazení jako u kronik předchozích.

Stálým problémem však zůstávala otázka, kdo sepíše chybějící období jičínských dějin z let 1918 - 1924. Tohoto úkolu se nakonec kolem roku 1948 ujal Václav Buchar, který čerpal z poznámek dr. Čihuly, a další informace získával ze svědectví pamětníků. Jelikož je tato kronika psána s dvacetiletým odstupem, má tím zcela jiný charakter než kroniky ostatní. Přestože se autor snažil o objektivitu a vystižení opravdové skutečnosti, nemůžeme ji považovat za autentickou. Na rozdíl od kronik z let 1925 - 1942 zachycuje události kromě chronologického postupu částečně také tematicky.³⁾

Z dalších pramenů jsem použila zápisy ze schůzí městského zastupitelstva v Jičíně z let 1924 - 1940⁴⁾ a zápisy ze schůzí městské rady z let 1931 - 1940⁵⁾, přičemž jsem se zaměřila na události spojené s osobou JUDr. Svatopluka Volfa. Jelikož mají tyto dokumenty úřední charakter, považuji tento zdroj informací za vysoce spolehlivý.

O činnosti správy města po zrušení městského zastupitelstva v červenci 1940, svědčí zápisy ze schůzí správní komise⁶⁾, kterou v roce 1945 vystřídal nově vzniklý Místský národní výbor v Jičíně⁷⁾.

Inventář zápisů ze schůzí Místského národního výboru v Jičíně zůstal až na rok 1945 dosud nezpracován. Podle směrnice Ministerstva vnitra o využívání archiválií, platící od 1.5. 1995, je takovýto materiál veřejnosti nepřístupný, a z tohoto důvodu jsem ho nemohla pro svoji práci použít. Stejně tak je to s materiály Svazu protifašistických bojovníků, jehož byl JUDr. Svatopluk Volf pravděpodobně také členem, ale tuto skutečnost nemohu bez těchto materiálů potvrdit.

Pro doplnění údajů o činnosti dr. Volfa v Obecní spořitelně jičínské jsem použila karton dokumentů této instituce⁸⁾. Ten obsahuje převážně volební listiny (do roku 1938) a dokumenty týkající se finančních záležitostí spořitelny, objevila jsem zde však také stanovy této instituce. Pro zpřesnění údajů působení dr. Volfa v městském zastupitelstvu jsem nahlížela do volebních listin tohoto orgánu.⁹⁾

Poznámky ke kapitole 1. 4 "Rozbor pramenů použitých ze Státního okresního archivu v Jeřicích"

- 1) SOA Jeřice - Kronika města Jičína. 1773 - 1876, kn. č. 255.
- 2) SOA Jeřice - Kronika města Jičína.
1918 - 1924, kn. č. 256.
1925 - 1928, kn. č. 257.
1927 - 1928, kn. č. 258 (kronika z roku 1927 začíná na str. 489).
1929 - 1930, kn. č. 259.
1931 - 1932, kn. č. 260.
1933 - 1934, kn. č. 261.
1935 - 1936, kn. č. 262.
1937 - 1938, kn. č. 263.
1939 - 1942, kn. č. 264.
1943 - 1946, kn. č. 265.
- 3) SOA Jeřice - Kronika města Jičína. 1918 - 1924, str. 3 - 5.
- 4) SOA Jeřice - Zápisy ze schůzí městského zastupitelstva.
15. 9. 1924 - 9. 1. 1929, kn. č. 275.
12. 1. 1929 - 8. 7. 1931, kn. č. 276.
30. 7. 1931 - 27. 11. 1931, kn. č. 277.
1932 - 1939, kn. č. 278 - 285.
Zápisy ze schůzí městského zastupitelstva a správní komise, 1940,
kn. č. 286.
- 5) SOA Jeřice - Zápisy ze schůzí městské rady.
9. 9. 1929 - 28. 7. 1931, kn. č. 308.
3. 8. 1931 - 28. 12. 1931, kn. č. 309.
1932 - 1940, kn. č. 310 - 318.
- 6) SOA Jeřice - Zápisy ze schůzí správní komise.
1941 - 1943, kn. č. 287 - 289.
- 7) SOA Jeřice - Zápisy ze schůzí správní komise, Zápisy ze schůzí náměstků
starosty, Zápisy o ustavující schůzi místního revolučního
národního výboru 7. 5. 1945, Zápisy ze schůzí Místního
národního výboru 4. 6. - 17. 12. 1945, kn. č. 319.
- 8) SOA Jeřice - Obecní spořitelna jičínská. kn. č. 259
- 9) SOA Jeřice - Volby do městského zastupitelstva, č. 416

2. PŘEHLED HISTORIE JIČÍNA

2.1 Jičín v období 1850 - 1918

Roku 1850 byla v rakouské monarchii uvedena v platnost nová správní struktura země, která odstranila vrchnostenskou vládu. V padesátých letech proběhlo několik pokusů o zavedení krajů a začátkem šedesátých let se ustálil systém okresních hejtmantví.¹⁾

Během těchto změn se město Jičín stalo politickým a soudním sídlem celé oblasti. Po roce 1862 došlo ke zrušení politických krajů a v Jičíně vzniklo v tomto období vedle krajského soudu okresní hejtmantví, které působilo jako volený samosprávný úřad (s omezenou pravomocí). V roce 1868 se jičínské hejtmantví skládalo ze samosprávných okresů Jičín, Sobotka, Nová Paka a Libáň, lomnický okres byl připojen k Semilům. Hejtmantví v Nové Pace se však v roce 1903 osamostatnilo.²⁾

Za této situace vzrostl význam Jičína jako politického, hospodářského i kulturního střediska oblasti. Vývoj města však přibrzdila prusko-rakouská válka v roce 1866. Obě znepřátelené armády se střetly v bitvě u Jičína v červnu 1866 a po té byl Jičín krátce obsazen pruskou armádou. Bitva měla za následek zničení okolí Jičína s následným útlakem obyvatel města.³⁾

Po skončení války nastalo rozsáhlejší stavební rozšiřování města, které zasáhlo do méně zastavěných předměstí. Největší stavební ruch byl zaznamenán na Valdickém předměstí, kde vzniklo v letech 1870 - 80 osmdesát nových domů a do roku 1910 zde bylo vystavěno více než dvě stě novostaveb.⁴⁾

Ke zlepšení úrovně života ve městě přispělo také budování veřejných staveb a různých zařízení. O zdraví občanů pečovala Kukulova soukromá nemocnice⁵⁾ a veřejná nemocnice na Novém městě⁶⁾, otevřená v roce 1863, která se v roce 1908 přestěhovala do budovy městského chorobince. Své úspory svěřovali občané Jičína Obecní spořitelně⁷⁾ otevřené v roce 1861, a o rok později také v Občanské záložně⁸⁾. Pro tyto účely vznikla v roce 1882 ještě Okresní záložna hospodářská⁹⁾. V roce 1867 byla vybudována reálka¹⁰⁾ (dle plánů Emanuela Trojana), roku 1883 vznikla budova gymnázia¹¹⁾ (navržená Juliem Thallmayerem) a v následujícím roce učitelský ústav¹²⁾ (podle projektu E. Prokopa). Z církevních staveb byl např. v letech 1859 - 1873 dostavěn chrám sv. Jakuba¹³⁾, který se nachází v blízkosti Valdické brány.¹⁴⁾ V roce 1886 byla

postavena nová kasárna ¹⁵⁾ a od roku 1912 se město mohlo pochlubit i kinem nazvaným Český ráj, vybudovaným v divadle J. Mrňáka ¹⁶⁾. Roku 1904 byla uvedena do provozu městská plynárna a o tři roky později vybuďovalo město kanalizaci, vodovod a telefonické spojení. ¹⁷⁾

V Jičíně se dodnes nacházejí pomníky významných osobností, které byly vytvořeny právě ve 2. polovině 19. století. Zaslouhou pokrokového advokáta Františka Lohaře byla v roce 1872 odhalena socha mistra Jana Husa ¹⁸⁾ od Antonína Suchardy, první Husův pomník v Čechách. Roku 1891 přibyla Stuchlíkova socha Jana Ámose Komenského ¹⁹⁾ a roku 1906 byl odhalen pomník Karla Havlíčka Borovského od J. Říhy. ²⁰⁾

Za rozsáhlou výstavbou města nezaostával ani průmyslový rozvoj, a tak začala ve druhé polovině 19. století vznikat průmyslová základna města. Jako jeden z prvních větších podniků v Jičíně byl vystavěn cukrovar, založený v roce 1870 ²¹⁾.

Velkou roli v rozvoji průmyslu sehrála výstavba železničního spojení ²²⁾, jehož se město dočkalo v roce 1871. Nejprve byl Jičín napojen na železniční síť dráhou do Ostroměře, která se později prodloužila až do Hradce Králové. V roce 1881 už měl Jičín možnost železničního spojení s Nymburkem a v roce 1903 i s Turnovem. Okolo jičínského nádraží pak začaly vznikat také průmyslové podniky. V roce 1888 přenesli bratři Knotkové blíže k nádraží svoji továrnu na zemědělské stroje, která byla od roku 1882 umístěna v bývalém domě kleriků pod kasárnami. Knotkova továrna ²³⁾ vyvážela zanedlouho své výrobky do Ruska, na Balkán a do jiných zemí.

K dalším velkým podnikům patřila od roku 1888 Marečková cihelna, Rousova továrna na piana z roku 1907 a Friedrichova koželužna na Novém městě. Velký význam měla v Jičíně i řada tiskáren. ²⁴⁾

Neoddělitelnou součástí každého města tvoří bezesporu také vzdělávací ústavy. Kromě gymnázia, které bylo do roku 1867 česko - německé, a po té už pouze české, se nacházela v Jičíně od roku 1853 reálka, od roku 1869 učitelský ústav a v roce 1907 bylo založeno i dívčí lyceum. Ve všech těchto ústavech působily mnohé významné osobnosti, například, pedagog Gustav Lindner ²⁵⁾, filologové František Lepar ²⁶⁾ a další. O velmi dobré kvalitě jičínských škol svědčí také pozdější úspěchy jejich absolventů. Jičínské gymnázium navštěvovali například historik Josef Emler ²⁷⁾, spisovatel Josef Štefan Kubín ²⁸⁾ a řada dalších. Na

učitelském ústavu vynikli spisovatelé Karel Václav Rais ²⁹⁾ a František Kvapil ³⁰⁾, výtvarný umělec Vlastislav Hofman a další.

Ve druhé polovině 19. století se značně rozvinul i společenský a kulturní život v Jičíně. Začaly zde působit různé spolky, z nichž nejstarší byla Občanská beseda a pěvecký spolek Lubor (založené v roce 1861). Následujícího roku došlo k založení Sokola. V roce 1870 přibýly k těmto spolkům Akademická čtenářská jednota a Řemeslnická jednota, roku 1880 Literární jednota. Z kruhu příznivců hudby vznikl v roce 1906 - 07 Hudební spolek. ³¹⁾

Ze vzácných návštěv města Jičína je nutno vzpomenout na pobyt Bedřicha Smetany ³²⁾ (1880), koncert Antonína Dvořáka ³³⁾ (1899) a další. V Jičíně přednášel v roce 1905 také T. G. Masaryk ³⁴⁾ a velmi častým hostem Jičína, zejména v rodině Volfových, byl od roku 1901 básník Jaroslav Vrchlický ³⁵⁾.

První světová válka přinesla obyvatelům mnoho strádání a bídy, a proto byly i v Jičíně velmi vítány snahy o vytvoření samostatného československého státu. 19.8. 1918 byl v Jičíně vytvořen Národní výbor pro okres jičínský, který se nejprve ujal zajišťování zásobování ³⁶⁾. 14.10. 1918 proběhla na celém území českých zemí generální stávka na podporu požadavku vytvořit samostatnou republiku a zakázat vývoz potravin. ³⁷⁾ Ta však proběhla v Jičíně poměrně klidně, ve městě nedošlo k žádné demonstraci, ale v průmyslových místech proběhly mohutné manifestace. ³⁸⁾ Zpráva o vzniku samostatného státu dorazila do Jičína telegraficky 28.10. 1918 okolo 21:00 hodin a ve městě zavládla obrovská radost. ³⁹⁾

2.2 Jičín v letech 1918 - 1945

V letech 1918 - 1945 proběhl v Jičíně pozvolný rozvoj. Město se rozrostlo o další domy, čímž se zvýšil i počet obyvatel (z 10 500 obyvatel v roce 1918 na více než 12 000 v roce 1940). Roku 1920 byl schválen první zastavovací plán města a roku 1924 došlo k napojení Jičína na rozvod elektrického proudu. Výstavbu města ovlivnil v této době nejvíce architekt Čeněk Musil, který je autorem většiny nových budov tohoto období ve funkcionalistickém stylu, např. Pelikánova okresní nemocnice, Studentský dům ⁴⁰⁾ s okresní knihovnou, hotel Slavie ⁴¹⁾ aj. ⁴²⁾ Na rozdíl od předcházejícího období však průmyslový rozvoj za okolními městy zaostával, přičemž největším závodem byla i nadále Knotkova továrna na zemědělské stroje. Závod Rolnické družstevní podniky ⁴³⁾ založený v roce 1918, vybudoval v tomto

období sušárnu čekanky a vlastnil cihelnu. Roku 1924 byla postavena nová mlékárna a ze sušárny čekanky vznikl v roce 1928 elektrický mlýn.⁴⁴⁾

Kulturní život ve městě však na rozdíl od průmyslu zaznamenal další rozvoj. V Jičíně vycházelo několik novin (Krakonoš, Hlas našeho venkova aj.) a časopisů (Náš domov, Český ráj, Sborník muzejního spolku aj.), působil zde ochotnický spolek J.K. Tyl⁴⁵⁾ a vznikla zde také sportovní organizace Junák.⁴⁶⁾

Zásluhu na rozvoji hudebního života měla rodina Volfových. K nim po mnoho let jezdil Josef Bohuslav Foerster, který složil pro město tzv. Jičínskou suitu. Jičínští nadšenci v Hudebním spolku nastudovali také Foerstrovu operu Evu a pod vedením Jana Patsche⁴⁷⁾ i další opery.⁴⁸⁾

O propagaci Jičínska se zasloužil zejména Klub československých turistů a krajanský spolek Jičín v Praze⁴⁹⁾ pod vedením Augustina Seiferta⁵⁰⁾. Město na sebe také výrazně upozornilo konáním výstavních trhů v letech 1933 a 1937.⁵¹⁾

Počet jičínských škol se v roce 1922 rozrostl o obchodní akademii.⁵²⁾ V roce 1932 vzniklo spojením gymnázia a dívčího reálného gymnázia Státní československé reálné gymnázium Františka Lepaře, které pak bylo v roce 1941 sloučeno i s reálným gymnáziem na Komenského náměstí. Z jičínských pedagogů vynikl vlastivědný autor Jaroslav Mencl⁵³⁾, ze žáků se uplatnili například známí historikové František Kutnar a Josef Kočí, malířka Eva Kubínová a další.

Mezi jičínské rodáky patří také německy píšící spisovatelé Karl Kraus a Otto Kraft, Ema Pechová⁵⁴⁾ a mnoho dalších.⁵⁵⁾

V červenci roku 1919 proběhla řada protidrahotních demonstrací, v Knotkově továrně vypukla dokonce stávka. Nepokoje dělníků pokračovaly i v následujících letech, 1. května 1921 proběhla dvouapůltisícová prvomájová oslava vedená komunistickou mládeží a 24. 5. 1921 vznikla místní organizace Komunistické strany Československa⁵⁶⁾

Po okupaci v roce 1939 se Jičín stal sídlem německého Oberlandratu a gestapo mělo svou základnu v jičínských kasárnách. Mnoho stran, spolků a organizací bylo rozpuštěno, ale přesto neustala odbojová činnost. V Jičíně se do odboje zapojila skupina Obrana národa, silné bylo i odbojové hnutí hasičské, sokolské a komunistické, ustavila se zde také odbojová skupina Prokopa Holého, která se zaměřila na vydávání ilegálních tiskovin. Tato činnost však měla

za následek zatýkání i popravy odbojových pracovníků. Koncem roku 1944 vznikaly revoluční národní výbory a v okolních lesích působily partyzánské oddíly, z nichž nejsilnější se nacházely v okolí Kumburku a na Sobotecku.⁵⁷⁾

Za květnového povstání byl v Jičíně 7.5. 1945 založen městský revoluční národní výbor, v jehož čele stanul JUDr. Karel Klouček. Partyzáni popravili velitele jičínského gestapa Lehnera, obyvatelé vytvořili ozbrojené hlídky a 10. 5. 1945 přivítalo město první jednotky Rudé armády.⁵⁸⁾

2. 3 Jičín v období od roku 1945 do konce 80. let

Po roce 1945 zaznamenal jičínský okres rychlý vývoj, jenž řídil národní výbor, založený 31.5. 1945. Jeho prvním úkolem se stalo odstranění válečných škod.⁵⁹⁾

Po 2. světové válce patřily k obvodu jičínského okresního národního výboru obvody soudních okresů Jičín, Libáň a Sobotka, v roce 1949 připadlo Sobotecko k okresu Mnichovo Hradiště a obě části ^{okresu} byly přičleněny do Libereckého kraje, přičemž Jičín spadal pod Hradec Králové. Další správní rozdělení proběhlo pak 1.7. 1960, po němž nový jičínský okres zahrnoval Hořice v Podkrkonoší, Jičín, Novou Paku a část Sobotecka a v celém okrese žilo 82 813 obyvatel.⁶⁰⁾

V období 1945 - 1948 se začaly na území celého státu přirostřovat spory o budoucí charakter republiky, vznikaly boje o znárodnění, potrestání zrádců a kolaborantů a pod., přičemž stále větší úlohu ve společnosti získávala komunistická strana. Postavení národních socialistů v Jičíně měla posílit návštěva prezidenta dr. Edvarda Beneše 8.10. 1946 ⁶¹⁾, komunisté odpověděli pozváním tehdejšího předsedy Ústřední rady odborů Antonína Zápotockého, který navštívil Jičín 13.11. 1946.⁶²⁾

Po únoru 1948 se celá republika vydala cestou socialismu. Stejně jako na jiných místech republiky došlo ke zrušení soukromého sektoru, který byl nahrazen státem ovládanými podniky a institucemi, čímž byla v našem hospodářství odstraněna zdravá konkurence, zavádělo se jednotné myšlení pro všechny a v průběhu následujících 40 let se vývoj v celém státě oproti ostatním zemím značně opozdil. Přesto však i v tomto období můžeme pozorovat určitý vývoj.⁶³⁾

Výstavba města probíhala podle územního plánu z roku 1958, který byl později doplňován, a soustředila se na vybudování Nového města, na Valdické předměstí a další části. ⁶⁴⁾ Jičín se tak na mnohých místech rozrostl o řadu jednotvárných panelových domů hranolovitého nebo kvádrovitého tvaru, které byly projektované, jak bylo tehdy zvykem, za ryze funkčním účelem. Vzhled těchto domů, značně narušujících celkový ráz města, nebyl tehdy zřejmě příliš důležitý.

K nejvýznamnějším z jičínských podniků patřil Agrostroj (později přejmenován na Agrozet), který se specializoval na výrobu strojů pro sklizeň řepy a zaměstnával okolo tří tisíc lidí. Významné místo zaujaly Závody průmyslové automatizace a ZPA Čakovice. K menším závodům patřila Triola na šití prádla, výrobce zdravotnických potřeb Dental, opravna aut Tatra, výrobce pleteného zboží Vkus aj.

Mnoho změn prodělalo také jičínské školství. Učitelství byl zrušen, v budově bývalé reálky sídlila od roku 1952 - 53 střední průmyslová škola strojnická a elektrotechnická. Gymnázium a obchodní akademie existovaly dále, několikrát se však změnil jejich název. Ve městě se nacházely také 4 základní školy, zvláštní škola, několik mateřských škol a jeslí.

Zdravotnictví bylo rovněž jako všechny ostatní oblasti ve státě řízeno centrálně. I v Jičíně se této úlohy, jako jinde v republice, ujal r. 1951 Okresní ústav národního zdraví. Ambulantní lékařská péče se soustředila do budovy polikliniky na Husově třídě, v roce 1952 byla založena Okresní hygienicko - epidemiologická stanice, vedle nemocnice vznikla budova pro stomatologii, došlo také ke zřízení hygienické laboratoře a byl vybudován radiodiagnostický pavilón.

Kulturní život v Jičíně organizovalo Okresní kulturní středisko. Občané města měli k dispozici knihovnu s čítárnami, byla založena lidová škola umění a ke kulturnímu rozvoji města přispělo také okresní muzeum a galerie. Velmi aktivní činnost projevovaly jičínské amatérské soubory, např. loutkářský soubor Srdíčko, divadelní soubor J.K. Tyl, dětský soubor Jičíňáček a další.

Po válce existovala v Jičíně řada sportovních klubů, které se v roce 1958 centrálně sjednotily v Tělovýchovné jednotě Jičín. Dobrou úroveň zde získal například pozemní hokej, horolezectví, motorismus, lehká atletika a judo. Mezi sporty nechyběla ani, dodnes populární, kopaná. K trvalému rozvoji jičínského

sportu přispělo otevření Sportovního areálu v lipové aleji. Dodnes známé jsou rovněž volejbalové turnaje v Dřevěnicích, největší akce tohoto druhu ve světě.

Mezi nejvýznamnější rodáky Jičína, kteří se svou činností proslavili právě v průběhu tohoto období, patří mimo jiné historikové Robert Kvaček ⁶⁵⁾ a Jaroslav Wagner ⁶⁶⁾, herci Zdeněk Řehoř ⁶⁷⁾ a Josef Vinklář ⁶⁸⁾ a další. Snad nejvíce však Jičín proslavil zasloužilý umělec Václav Čtvrtek ⁶⁹⁾ svými pohádkovými postavkami loupežníka Rumcajse, Manky, Cipiska a dalšími.⁷⁰⁾

Nová etapa nejen ve vývoji města, ale i celé společnosti nastala po tzv. Sametové revoluci v listopadu 1989, která uzavřela více než čtyřicetiletou komunistickou vládu.

Poznámky k oddílu "Přehled historie Jičína"

- 1) O této problematice: Urban, Otto: Česká společnost 1848 - 1918". Praha, Svoboda 1982, str. 90 - 190 (dále - Urban ..).
- 2) Bílkovi, Karol a Eva: Města ČSSR - Jičín. Praha, Pressfoto 1988, str. 31 (dále - Bílkovi ...).
- 3) Wagner, Jaroslav: Jičín. Praha, Odeon 1979, str. 98. (dále Wagner)
- 4) Týž autor, str. 94.
- 5) O Kukulově nemocnici - Mencl, Jaroslav: Historická topografie města Jičína (dále - Mencl HTMJ), díl II. str. 241 - 242.
- 6) O této nemocnici - též dílo, str. 382 - 386.
- 7) O Obecní spořitelně jičínské - Mencl: HTMJ, díl I. str. 232 - 236.
- 8) O Občanské záložně - Mencl: HTMJ, díl II. str. 167 - 170.
- 9) O Okresní záložně hospodářské - též dílo, str. 126 - 127. - - Foto budovy: příloha č. 3/4.
- 10) O jičínské reálce - též dílo str. 20 - 25. - - Foto budovy: příloha č. 3/5.
- 11) O gymnáziu v Jičíně Mencl: HTMJ. Díl I. 246 - 248, díl II. 20 - 25. - - Foto budovy: příloha č. 3/6.
- 12) O učitelském ústavu v Jičíně - Mencl: HTMJ, díl II. 175 - 180.
- 13) O chrámu sv. Jakuba - Mencl: HTMJ, díl I. str. 25 - 54. - - Foto budovy: příloha č. 3/7.
- 14) Foto brány: příloha č. 3/8.
- 15) O kasárnách Mencl: HTMJ, díl II. str. 366 - 369.
- 16) O divadle a kině - Mencl: HTMJ, díl I., str. 395 - 396. - - Foto kina: příloha č. 3/9.
- 17) Bílkovi, str. 32.
- 18) Foto pomníku: příloha č. 3/10.
- 19) Foto pomníku: příloha č. 3/11.
- 20) Tíž autoři, str. 36.
- 21) O cukrovaru - Mencl: HTMJ, díl: II. 273 - 274.
- 22) O železnici - též dílo, str. 302 - 313.
- 23) O Knotkově továrně - též dílo, str. 279 - 283.
- 24) Bílkovi, str. 32.

- 25) Gustav Adolf Lindner (1828 - 1887), český filosof a pedagog, první profesor pedagogiky na univerzitě v Praze. V pedagogice navazoval na Komenského, zejména na spojování teorie a praxe, školy a života. Dílo: *Pedagogika na základě nauky o vývoji přirozeném, kulturním a mravním. (více: Malá československá encyklopedie, Praha, Akademia 1986, str. 817.)*
- 26) František Lepař (1831 - 1899), český filosof v oboru řecké lexikografie, autor řecko - českých slovníků (více: *Malá československá encyklopedie, Praha, Akademia 1986, str. 771*)
- 27) Josef Emler (1836 - 1899), archivář a historik, významný editor historických dokumentů a starých dějepisných děl. Vydal např. *Kroniku Kosmovu a jeho pokračovatelů, Zbraslavskou, Pulkavovu aj. (více: Lexikon československé literatury A - G, ČSAV 1993 str. 662)*
- 28) Josef Štefan Kubín (1864 - 1965), jičínský rodák, český filolog.
- 29) Karel Václav Rais (1859 - 1926), český spisovatel, absolvent jičínského učitelského ústavu. Díla: *Zapadlí vlastenci, Výminkáři, Rodiče a děti aj. (více: Slovník českých spisovatelů, Praha, Československý spisovatel 1964, str. 417 - 18.)*
- 30) František Kvapil (1855 - 1925), český lyrický a epický básník, překladatel ze slovanských literatur, propagátor česko - polských kulturních styků. 1880 - suplent moderních jazyků na reálce v Jičíně, 1882 - 83 profesor na jičínském učitelském ústavu. (více: *Lexikon československé literatury 2/II K - L. ČSAV 1993, str. 1073 - 1075*)
- 31) O jičínských spolcích - Mencl: HTMJ, díl II. str. 133 - 141
- 32) Horáková, Hana: *Ulicemi města Jičína. Jičín, Okresní muzeum a galerie v Jičíně 1993, str. 21 (dále - Horáková ...)*
- 33) Bílkovi, str. 36
- 34) Horáková, str. 56
- 35) Totéž dílo str. 87
- 36) SOA Jeřice, Inventář města Jičína (dále IMJ): *Kronika města Jičína 1918 - 1924, č. 256, str. 110*
- 37) Urban, str. 635.
- 38) SOA Jeřice, IMJ: *Kronika města Jičína 1918 - 1924, č. 256, str. 120.*
- 39) Týž dokument, str. 130.
- 40) Foto budovy: příloha č. 3/12

- 41) Foto budovy: 3/13.
- 42) Bílkovi, str. 38.
- 43) O závodech Rolnických družstevních podniků - Mencl: HTMJ, díl II., str. 292.
- 44) Bílkovi, str. 40.
- 45) O spolku J.K. Tyl - Mencl: HTMJ, díl II., str. 137.
- 46) Totéž dílo, str. 138.
- 47) Jan Patsch (1872 - 1944), dirigent a pedagog, zasloužil se o hudební život města a kraje. (viz *Horáková str. 19*)
- 48) Mencl: HTMJ, str. 136.
- 49) Spolek Jičín v Praze - od roku 1905 volné sdružení, od 4.10. 1933 úředně povolený spolek sdružující rodáky z Jičína, kteří v Jičíně studovali nebo pracovali. Cílem byla práce pro zájmy Jičína. (vice: *Seifert, Augustin: Skladatel Dr.h.c. J.B. Foerster a spisovatel prof. J.Št. Kubín čestnými členy krajského spolku Jičín v Praze. Praha, krajský spolek Jičín v Praze 1944, 16 s. LA PNP Staré Hrady, fond "JUDr. Volf Svatopluk" 87/90 1623.*)
- 50) Augustin Seifert (1873 - 1955), tajemník Národní rady československé v Praze, ředitel kanceláře České národní banky v Praze, redaktor časopisu *Čechoslovák*, čestný občan města Jičína, autor mnoha vlastivědných statí (viz *Horáková str. 14*)
- 51) SOA Jeřice, IMJ, Kronika města Jičína 1933 - 1934, č. 260, str. 131.
- 52) O obchodní akademii - Mencl: HTMJ, díl II. str. 147 - 149. - - Foto budovy: příloha č. 3/14.
- 53) Mencl Jaroslav - (* 1893 + 1974) - jičínský rodák, učitel na Učitelském ústavu v Jičíně, autor *Historické topografie města Jičína* (viz: *Horáková, str. 71*)
- 54) Ema Pechová (* 1869 + 1965), dramatická umělkyně, matka českého herce Ladislava Peška (vice: *Mencl: HTMJ. Díl II. str. 467 - 468*)
- 55) Bílkovi str. 41.
- 56) Tíž autoři, táž strana.
- 57) Tíž autoři, str. 42.
- 58) SOA Jeřice, IMJ: Kronika města Jičína 1943 - 46, č. 264, str. 17 - 26.
- 59) SOA Jeřice, IMJ, Zápisy ze schůzí Městského národního výboru v Jičíně z roku 1945, č. 319.
- 60) Bílkovi, str. 48 - 49.

- 61) O návštěvě prezidenta Beneše - Kronika města Jičína 1943 - 1946, str. 34 - 40, SOA Jeřice.
- 62) O návštěvě A. Zápotockého - týž dokument, str. 47.
- 63) O poválečné problematice: Kaplan, Karel: Československo v letech 1945 - 48. Praha, SPN 1991, 153 s. Československo v letech 1948 - 53. Praha, SPN 1991, 146 s. Československo v letech 1953 - 66. Praha, SPN 1992, 146 s. Československo v letech 1967 - 69. Praha, SPN 1993, 181 s.
- 64) Wagner, str. 103.
- 65) Prof. PhDr. Robert Kvaček (* 1932), historik, profesor čs. dějin na FFUK v Praze, autor vědeckých studií v čs. i zahraničních odborných časopisech, autor a spoluautor vysokoškolských učebnic aj. Díla: Osudná mise, Nad Evropou zataženo, Diplomaté a ti druzí aj. (více: Kol. autorů: Kdo je kdo v České republice 94/95, Praha 1994, str. 313.)
- 66) Jaroslav Wagner, ^(* 1924) jičínský rodák. Léta pracoval ve vedoucí funkci Státního ústavu památkové péče v Praze, navrhl obnovu zámku Staré Hradky, vypracoval plány pro rekonstrukci jičínského zámku a studii o obnovení valdštejnské lodžie, parku a obory, od roku 1976 předseda spolku Jičín v Praze. Díla: Československé hrady a zámky, Jičín aj. (viz: Horáková str. 76)
- 67) Zdeněk Řehoř (*1920 v Jičíně), herec, studoval na Učitelském ústavu v Jičíně. ^{+ 1994} (viz Horáková str. 71, 88)
- 68) Josef Vinklář (*1930 v Podůlší), herec, v letech 1953 - 83 působil v Realistickém divadle v Praze. (Více: Kol. autorů Kdo byl kdo v našich dějinách ve 20. století. Praha, Libri 1994, str. 578.)
- 69) Václav Čtvrtek (1911 - 1976), zasloužilý umělec, český spisovatel knih a her pro mládež. Od roku 1949 redaktor čs. rozhlasu, roku 1971 se stal členem Svazu spisovatelů. Díla: Trilogie Rumcajs - Manka - Cipisek, Vodník Česílko, O hajném Robátkovi a jelenu Větrníkovi a další. (více: Horáková, str. 63 - 64)
- 70) Bílkovi, str. 53 - 57.

3. ŽIVOT JUDR. SVATOPLUKA VOLFA A JEHO RODINY (OD DĚTSTVÍ DO ROKU 1948)

3.1 Rodinní příslušníci Svatopluka Volfa ¹⁾

Svatopluk Volf se narodil 29. října 1893 v Jičíně jako třetí dítě manželů JUDr. Františka Volfa a Marie Volfové, rozené Pernerové.

Otec František Volf (*1.12. 1853 + 7.7. 1938) se narodil v Sobotce chudému krupaři Václavu Volfovi, pocházejícímu z Ronova nad Doubravkou, a Františce, rozené Šolcové, která byla dcerou soukenického mistra ze Sobotky. Studoval na jičínském gymnáziu (společně se svým bratrem Václavem) a po maturitě se rozhodl pro studium právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Jelikož rodiče neměli dostatek prostředků, aby mohli své syny vydržovat na studiích, přivydělávali si oba bratři kondicemi a vedle toho zpíval František také při nedělních mších, například v císařské kapli na Pražském hradě excisaři Ferdinandu V., zvanému Dobrotivý, nebo na kůru dómu Panny Marie před Týnem. Právnickou fakultu absolvoval v roce 1877 s velmi dobrým prospěchem. Před nástupem do vojenské služby působil JUDr. František Volf krátký čas jako koncipient v Rychnově nad Kněžnou a rok 1878 strávil jako voják v Bosně, která byla tehdy okupována rakouským vojskem. Sloužil ve městě Doboji nedaleko Sarajeva. Od srpna 1879 do ledna 1884 pracoval JUDr. František Volf jako koncipient advokátní kanceláře JUDr. Josefa Krofity v Plzni. Dr. Krofta zastával tehdy funkci říšského poslance a purkmistra, a tak často přenechával svému mladému kolegovi vedení celé kanceláře, čímž pravděpodobně získal dr. Volf velice cenné zkušenosti pro své další právnické působení.

V Plzni se JUDr. František Volf také seznámil s Marií Pernerovou a po delší známosti oslavili 9.5. 1885 svůj sňatek v plzeňském chrámu sv. Bartoloměje.

Marie Volfová, rozená Pernerová (*13.8. 1864 +26.4. 1948) se narodila v rodině zvonařského mistra Petra Pnera a jeho manželky Josefíny Krinerové. V mládí navštěvovala německou školu, kde se naučila německy a francouzsky. Vynikala však také v češtině, a to jak po stránce gramatické, tak stylistické. Její velkou zálibou se stala četba knih, při které si doplňovala své vzdělání.

V roce 1885 se manželé Volfovi přestěhovali z Plzně do Jičína, protože se zde nacházel krajský soud, který skýtal JUDr. Františku Volfovi dobré uplatnění jeho právnických schopností, a tím i slušné zajištění budoucí rodiny.

Původně bydleli rodiče dr. Volfa v Jičíně v Panské ulici (dnešní ulice Palackého) v domě č.p. 65 ²⁾ a po dvou letech se přestěhovali na Valdické předměstí do domu č.p. 39 ³⁾ na Husově třídě ⁴⁾, k němuž koupili v prosinci 1899 ještě zahradu i se zahradním domkem čp. 32, který později celá rodina nazývala jako "hrad".

Manželé Volfovi se v Jičíně zapojili také velmi aktivně do veřejné a kulturní činnosti. Dr. Volf působil dlouhá léta v městské radě a městském zastupitelstvu, v letech 1903 - 1907 se stal dokonce náměstkem starosty. Během trvání této jeho funkce zaznamenala městská správa v Jičíně řadu významných akcí. Došlo ke zřízení plynárny, byl postaven vodovod s pitnou vodou, byly vybudovány parní a vanové lázně aj. K dalším funkcím dr. Volfa patřilo rovněž předsednictví na ředitelství Obecní spořitelny jičínské, která ho později delegovala do správní rady Ústřední banky českých spořitelén. V návaznosti na tyto funkce pak zaujal také úřad prezidenta akciové pojišťovny Patria v Praze.

Kromě celé řady těchto, často velmi náročných, funkcí se dr. Volf věnoval i společenské činnosti. Po řadu let působil jako předseda Občanské besedy, Literární jednoty, zpěváckého spolku Smetana a Hudebního spolku. Láska k hudbě ho dokonce přivedla k tomu, že se naučil v dospělém věku hrát na kontrabas.

Ani paní Marie Volfová nezůstávala ve veřejném životě pozadu. V Jičíně se zasloužila o založení místní opatrovny (mateřské školy) a stala se předsedkyní Spolku pro vydržování opatrovny. Svou aktivitu zaměřila dále na činnost v místním odboru Severočeské jednoty a ve spolku Ochrana matek a dětí.

Jaromír (*11.3. 1886 +7.3. 1941) byl prvním synem manželů Volfových. Už od mládí vynikal obdivuhodnou pamětí, která mnohdy fascinovala celé jeho okolí. Zřejmě díky tomuto svému nadání a vrozené pili se Jaromír přibližně ve čtyřech letech naučil sám číst a psát. Jako samouk se později naučil italštinu, ve které získal takovou dokonalost, že mu dokonce básník Jaroslav Vrchlický věnoval na důkaz svého uznání originální výtisk Danteovy Božské komedie, kterou sám přeložil. Vedle italštiny se Jaromír naučil ještě německy, francouzsky a anglicky. Po velmi úspěšném absolvování gymnázia se Jaromír Volf zapsal na právnickou fakultu Karlovy univerzity, kterou s vynikajícím prospěchem ukončil v roce 1911. Při promociích obdržel od místodržitele Království českého Františka Thuna, který zde zastupoval císaře, "*prsten se čtrnácti diamanty, zasazenými*

do platiny s iniciálkou FJI uprostřed z malých diamantů" ⁵⁾, jako výraz uznání. Tento klenot byl pak uchováván jako rodinná památka.

Svou právnickou praxi zahájil JUDr. Jaromír Volf u jičínského krajského soudu, později pracoval jeden rok v pražské advokátní kanceláři JUDr. Tondra a JUDr. Hofmeistera. Poté vstoupil do služeb Zemského výboru Království českého, do kterého byli přijímáni právníci s výbornou kvalifikací.

V červenci 1914 uzavřel JUDr. Jaromír Volf sňatek s Marií Hubáčkovou, s níž prožil velmi šťastné, leč bezdětné manželství.

Po první světové válce začal působit v novém československém ministerstvu veřejných prací a ve vysokých státních funkcích setrval až do své náhlé smrti.

Také Jaromír si zamiloval hudbu, ale jelikož nebyl ve hře na klavír, které se v dětství věnoval, příliš zdatný, stal se z něho především zanícený posluchač vážné hudby. Oblíbil si především skladby Richarda Wagnera, Zdeňka Fibicha, Bedřicha Smetany a J.B. Foerstra.

Hned v následujícím roce po narození Jaromíra přibyla do Volfovy rodiny dcera, která dostala jméno Jarmila (*12.7. 1887 +27.1.1938). V letech 1901 - 04 poslali rodiče Jarmilu do dívčí školy Vesna v Brně, a po té pobývala ještě jeden rok ve Švýcarsku, aby se tam zdokonalila v němčině a francouzštině. Už ve svém mládí vynikla jako sólová pěvkyně, nejprve v Jičíně a později v Plzni, kde žila od roku 1910 se svým manželem JUDr. Josefem Královcem, sekretářem Obchodní a živnostenské komory plzeňské. Její pěvecké umění velmi obdivoval hudební skladatel J.B. Foerster. Mezi Jarmilou Královcovou a J.B. Foerstrem vzniklo velmi hluboké přátelství, které trvalo řadu let a bylo doprovázeno velmi čilou korespondencí. (Obsahovala přibližně 1 500 dopisů.)

Královcovým se za jejich manželství narodily tři děti. V roce 1911 se narodil jejich první syn Jiří, v roce 1913 přišel na svět syn Jan a v roce 1915 se Královcovi mohli radovat potřetí, tentokrát z dcerky Jarmily.

3.2 Dětství Svatopluka Volfa ⁶⁾

3.2.1 Rané dětství a chlapectví

Malý Svatopluk se narodil do domácnosti, kterou vedla jeho matka za pomoci služek. Paní Marie Volfová byla, podle názoru dr. Svatopluka Volfa, velmi dobrá a obětavá matka, na druhé straně však velmi autoritativní. Neměla ráda, když s ní někdo z dětí nebo personálu diskutoval o jejím rozhodnutí, nebo jí dokonce odporoval.

Otec JUDr. František Volf se staral o obživu své rodiny, a proto trávil velmi mnoho času ve své právnické kanceláři. Brzy se z něj stal schopný a velmi vyhledávaný právník, který neměl o klienty nouzi. Od svých dětí vyžadoval vždy přesnost a důkladnost, jinak byl ale velice uvážlivý a u svých dětí oblíbený. Nezapomínal ani na budoucnost svých dětí a velmi dbal také na jejich vzdělání.

Svatopluk přilnul v dětství a později v celém svém životě k bratru Jaromírovi, se kterým si vždy velmi dobře rozuměl. Jaromír se stal zároveň jakýmsi Svatoplukovým poradcem, protože jako o sedm let starší bratr měl vždy více zkušeností než Svatopluk.

K sestře Jarmile, která byla o šest let starší, už neměl Svatopluk tak vřelý vztah jako k bratrovi, protože se mu jevila často jako samolibá, mnohdy se u ní objevovala také zaujatost vůči oběma bratrům. Tomuto odcizení zřejmě napomohla již zmíněná skutečnost, že Jarmila pobývala v letech 1901 - 05 mimo domov a její kontakt s bratry tím byl přerušen.

Nezapomenutelné vzpomínky zanechaly ve Svatoplukově dětské duši bezesporu také hudební dýchánky, které organizovali jeho rodiče přímo u nich v domácnosti. U Volfových hrávalo například smyčcové kvarteto, s nímž Svatoplukův otec velmi rád hrával basový part. Tyto hudební večery se staly i společenskou záležitostí, protože společně s hráči přicházely k Volfovým i jejich manželky a pozvaní hosté, zajímající se o komorní hudbu.

Tyto vztahy v rodině a prostředí, ve kterém malý Svatopluk vyrůstal, ovlivnilo bezesporu celý jeho další život, a to jak při výběru povolání, tak při vytváření zájmů.

V září 1899 nastoupil Svatopluk do první třídy cvičné školy jičínského učitelského ústavu a jeho prvním učitelem se stal Alois Housa. Ve druhé třídě učil Svatopluka pan učitel Jan Patřa, jenž ho začal také zasvěcovat do hry na housle, která ho pak provázela po celý život. Po ukončení 4. třídy cvičné školy neoplýval Svatopluk příliš velkou tělesnou konstitucí, a tak ho rodiče před vstupem na gymnázium přihlásili ještě do páté třídy obecné školy, protože se zřejmě domnívali, že by jejich slaboučký Svatopluk ještě nemusel nápor povinností gymnázia zvládnout.

3.2.2 Vzpomínky na básníka Jaroslava Vrchlického

Neoddělitelnou a nezapomenutelnou součástí Svatoplukova dětství byly také návštěvy básníka Jaroslava Vrchlického v rodině Volfových.

Poprvé přijel Vrchlický do Jičína v roce 1901, kdy byl pozván Občanskou besedou k přednáškám. Tehdy se také Vrchlický poprvé setkal s JUDr. Františkem Volfem, zastávajícím v této době funkci předsedy Občanské besedy.

K bližšímu styku s rodinou Volfových došlo teprve ve druhém cyklu Vrchlického přednášek v Jičíně, jenž probíhal v březnu roku 1905. Tentokrát pozvali Volfovi Jaroslava Vrchlického domů na návštěvu a básník byl tímto milým a vřelým přijetím velice dojat. Po mnoha letech nešťastného života, vyplněného mnohdy řadou depresí, našel v této rodině velké porozumění, zejména v osobě paní Marie Volfové.

Od roku 1905 probíhala mezi paní Volfovou a Vrchlickým velice srdečná a pravidelná korespondence, kterou však v roce 1908 ukončilo básníkovo psychické onemocnění. Během těchto tří let však přijížděl Vrchlický velmi často do Jičína, kdykoliv se mu naskytla příležitost několika dnů volna, aby si ve společnosti Volfových, pro něj tak vřelých a milých, odpočinul. Mnohdy s sebou brával i svoje děti. Vrchlického (dceru Eva nalezla) přítelkyni v Jarmile, Slávek se stal přítelem Svatoplukovým. 12

Na oplátku za příjemný pobyt v Jičíně dostávali Volfovi často pozvání od Vrchlických k návštěvě Prahy, kde pak trávili nezapomenutelné chvíle ve společnosti básníka.

V roce 1905 navštívil Svatopluk poprvé ve svém životě Prahu a celý jeden den se Vrchlický věnoval pouze jemu. Na tento den vzpomíná dr. Svatopluk Volf ve svých Pamětech těmito slovy⁷⁾:

"Bylo to někdy po absolvování primy gymnázia v r. 1905, kdy jsem byl poprvé v životě v Praze a zrovna v tak vznešené společnosti našeho největšího básníka. Pamatuji se, že jsem byl s Vrchlickým dopoledne v pražském židovském ghetu, které se právě bouralo, v místech, kde nyní vede Pařížská, dříve Mikulášská třída, odpoledne byl se mnou Mistr v Národním divadle na představení Prodané nevěsty, seděli jsme sami dva v přízemí prosceniové lóži (!) v pravo nad orchestrem, což byl pro mne mocný a nezapomenutelný zážitek."

U Volfových trávil Vrchlický v letních dnech velmi často své volné chvíle v zahradě a její idylické prostředí vylíčil v básni "Epištola příteli", věnované JUDr. Františku Volfovi. V zahradě Volfových užívaly každoročně hrušky, nazývané medovky, které básník přímo zbožňoval, a tak putovala každý rok na podzim zásilka tohoto ovoce také k Vrchlickému do Prahy.

Při svých návštěvách v Jičíně přivázel Vrchlický Volfovým jako dárek různé knihy, velmi často ze své tvorby, do nichž nikdy nezapomněl připsat vlastnoruční věnování. Svatopluk dostal například od Vrchlického darem jeho epické básně pro mládež, nazvané Svojanovský křížáček.

Vrchlický zemřel v roce 1912, ale vzpomínky na něj zůstaly v srdcích všech členů rodiny po celý jejich život, nejsilnější však asi paní Marii Volfové.

Když paní Marie Volfová v roce 1948 zemřela, našli její blízcí u ní v kabelce dopis od Vrchlického⁸⁾, který nám odhaluje hloubku citu, jenž Vrchlický našel ve vztahu k paní Marii Volfové:

"Nejdražší přítelkyně má, Vaše dobrota valně přeceňuje ty nepatrnosti, kterými toužím zapsati se hloub a hloub ve Vaši paměť. Věřte, že i v tom je trochu egoismu, v té snaze způsobiti Vám něco milého, žel jen v maličkostech se tato snaha může objevovati. Ale jelikož již Goethe řekl: "Alles vergängliche ist nur ein Gleichniss"⁹⁾, pak stejně jahody, které se snědí, i písně, které se přečtou, jsou jen jako symbolem toho, co potrvá až do smrti, a to je právě ten můj cit k Vám, zrovna jako jste to napsala, který se nedá definovati. I u mne jest mnoho složek a

prvků v něm a jen jedno mne blaží, že jest ryzí a pro tuto vlastnost je v něm něco, co se vymyká pojmu prašných rušných cest a směřuje k výši, odkud vše ostatní je tak malé a nízké! Duch tohoto citu bez definice ještě vznáší se nad vodou.

Trochu jsem pracoval, překládal sonety Shakespearovy ----- . Svého nepišu nic, leda co z Vás má původ -, vše jiné zdá se mi tak liché a vyzpívané dávno. - Díky, tisíceré díky za poslední Vaše řádky, za jejich hudbu tak stlumenou a delikátní. Vedete mne k prazdroji krásy zpět a za to Vám obě ruce co nejsrdečněji libám.

Váš nejoddanější Jar. "

Vztah Vrchlického k paní Marii Volfové i k celé rodině Volfových vedl později JUDr. Svatopluka Volfa k rozhodnutí, nenechat tento jejich krásný vztah upadnout v zapomnění a ve spolupráci s Milanem Blahynkou, jak uvádím v jedné z dalších kapitol, se zasloužil o vydání korespondence Vrchlického a paní Volfové v knize "Má nejdražší přítelkyně".

3.3 Doba gymnaziální (1904 - 1912)¹⁰⁾

15. září 1904 nastoupil Svatopluk Volf do primy gymnázia v Jičíně a jeho třídním profesorem se stal František Kaska. Tehdy se Svatoplukovi zdála doba strávená na gymnáziu nekonečně dlouhá, ale později na ni velmi rád vzpomínal.

Během studia patřil Svatopluk Volf k velmi dobrým studentům a snad nejvíce si oblíbil profesora němčiny Františka Palu, který tento předmět uměl podat tak zajímavě, že se pro některé žáky stala němčina zajímavá, přestože nebyla v důsledku rakousko - uherské nadvlády v Čechách oblíbená.

Rovněž na gymnáziu se Svatopluk Volf zdokonaloval ve hře na housle, od kvinty hrával každoročně na Květnou neděli v gymnazijní kapli při pašijích.

Jako gymnazista se Svatopluk Volf zúčastnil také přednášek T. G. Masaryka, které proběhly v Jičíně roku 1905. Masaryka pozval do Jičína tehdejší jičínský Realistický klub, aby zde přednášel na téma "Národnostní filosofie doby novější". Celkem se uskutečnily tři přednášky a na závěr byla ohlášena diskuse. Přestože měly první dvě Masarykovy přednášky v široké veřejnosti velký úspěch, profesori jičínského gymnázia s Masarykem zásadně nesouhlasili. Během diskuse došlo mezi Masarykem a zástupci gymnaziálních profesorů ke střetu názorů a po výroku jednoho z profesorů, že se na univerzitě kazí mládež, nazval Masaryk profesory, k velkému veselí přítomných studentů, profesory s ptačími mozky. Studenti byli za svůj jásot vyvedeni ze sálu, ale podle svědectví dr. Svatopluka Volfa se do něho opět vraceli druhou stranou budovy. Nikdo z profesorů se však později neodvážil studenty za jejich reakci trestat. Na paměť Masarykovy návštěvy byla ve dvacátých letech zasazena na budovu dnešního jičínského hotelu Paříž deska s reliéfem Masarykovy hlavy, která však musela být za okupace odstraněna, ale na podzim roku 1945 ji občané města Jičína zasadili zpět. V roce 1948 však z budovy opět zmizela a její osud není dnes znám.

Během gymnaziálních prázdnin uskutečnil Svatopluk Volf několik cest do zahraničí. V letech 1907 - 1909 (Dráždany, aby se při pobytu v německém prostředí zdokonalil v němčině. V roce 1911 podnikl cestu do Bavorska a rakouských Alp. (Tehdy bylo možné, cestovat bez pasu do všech evropských zemí, pas se vyžadoval pouze při cestách do Ruska a Turecka.) Během tohoto putování navštívil města Norimberk, Mnichov a zámky Neuschwanstein a Hohenschwangau.

Po úspěšném ukončení gymnázia obdržel Svatopluk od otce 350 korun na cestu do Švýcarska. Tentokrát zhlédl švýcarská města Luzern, Bern, Lausanne, Ženevu severoitalská jezera Lago Maggiore a Lago Lugano. Uskutečnil také pěší túry na Rigi, Gornergrad a ledovec pod Jungfrau. Cestoval tak levně, že absolvoval cestu za pouhých 250 korun, takže ještě celých sto korun otci vrátil, za což byl velice pochválen.

Všechny tyto cesty přispěly bezesporu nejen ke zdokonalení jazykových schopností Svatopluka Volfa, ale přinesly mu také mnoho zkušeností a nezapomenutelných zážitků. Obliba cestování pak provázela Svatopluka Volfa i v dalším životě a dotvářela jeho obrovský rozsah zájmů.

Doba pobytu na gymnáziu dospěla ke svému konci a Svatopluk Volf se připravoval k dalšímu studiu. Vzpomínky na dobu strávenou na gymnáziu však z paměti nevymizely, a tak se absolventi gymnázia z roku 1912 sešli 29. - 30. 10. 1932 opět v Jičíně, aby si tuto dobu svého mládí připomněli. JUDr. Svatopluk Volf se zde setkal s RNDr. a PhMr. Ed. Burešem, docentem Karlovy univerzity, s MUDr. Jaroslavem Drbohlavem, radou státního zdravotního ústavu, na schůzku se spolužáky přijel také vrchní komisař politické správy v Praze JUDr. Karel Krpálek, MUDr. Jos. Petřík, který působil v této době jako řádný profesor fyziologie Masarykovy univerzity v Brně ad.¹¹⁾

Z tohoto krátkého výčtu osobností vyplývá, že se bývalí studenti gymnázia ve světě neztratili a přispěli tak bezesporu k dobré pověsti tohoto vzdělávacího ústavu.

3.4 Doba studií a 1. světová válka¹²⁾

Po prázdninách roku 1912 se dal Svatopluk Volf zapsat na právnickou fakultu Karlovy univerzity v Praze, stejně tak jako kdysi jeho otec a bratr, kteří se pro Svatopluka stali zřejmě velkým vzorem při volbě tohoto náročného a zodpovědného povolání.

Od této doby se začal pilně věnovat nejen studiu, ale často navštěvoval také představení v Národním divadle a hodiny zpěvu u Emila Buriana, otce E. F. Buriana.

V červenci roku 1914 složil Svatopluk Volf státní historicko - právní zkoušku, ale své nadějně studium byl nucen v důsledku vypuknutí 1. světové války přerušit, protože musel nastoupit do rakousko - uherské armády.

Počátkem října roku 1914 byl povolán k odvodu a zanedlouho odvelen k dělostřelectvu do Prahy a později do Českých Budějovic. Odtud byl převelen k horskému dělostřeleckému pluku č. 3 ve Villachu. Nakonec bylo rozhodnuto, že Svatopluk Volf absolvuje školu pro záložní důstojníky, kterou měl tento pluk v Klagenfurtu. Důstojnické škola se však Svatopluku Volfovi nelíbila, protože řada nezáživných předmětů ho velmi nudila. Naučil se zde však jezdit na koni, což se pro něj později během války stalo příjemným zpestřením pobytu daleko mimo domov a pokud se mu naskytla příležitost, věnoval se také zpěvu.

Roku 1915 vyhlásila Itálie, která byla dříve členem Trojspolku, válku Rakousku - Uhersku, a tak byl Svatopluk Volf se svou baterií poslán na italskou frontu, blízko Ponteby - Pontáflu, kde mu byla přidělena úloha proviantního důstojníka. V září 1916 byl přeložen od horského dělostřelectva k dělostřelectvu pevnostnímu na kopci Ravelnik, kde se stal prvním důstojníkem. Během jedné vojenské akce byl Svatopluk Volf těžce raněn po explozi granátu. Utrpěl popáleniny na rukou a na zádech, plameny mu sežehly i oční víčka, ale oči mu naštěstí zachránily brýle. Z bojiště byl přenesen do improvizované nemocnice a odtud ho převezli do nemocnice v Klagenfurtu, kde následujících šest týdnů prožil ve velkých bolestech.

Ihned po obdržení zprávy o zranění svého syna se rodiče Svatopluka Volfa rozjeli za ním do nemocnice. Paní Volfová pak zůstala v nemocnici jako pomocná ošetřovatelka, aby mohla o svého syna pečovat. Její přítomnost v nemocnici měla

však pro jejího syna bezesporu osudový význam, protože nedovolila lékařům amputaci Svatoplukova malíčku na levé ruce. Přestože mu zůstal tento prst ochrnutý, naučil se s ním později hrát na své oblíbené housle a violu, bez kterých si svůj život nedokázal představit.

Po týdnech léčení a utrpení byl Svatopluk Volf dovězen do Podolského sanatoria vojenské nemocnice v Praze, aby zde svá zranění doléčil. Během období rekonvalescence zde však nezhálel a za pobytu v sanatoriu vystudoval další dva semestry práv. Zároveň začal opět navštěvovat hodiny zpěvu u Emila Buriana a představení v Národním divadle.

Léčení Svatopluka Volfa trvalo až do července 1917. Popálené prsty se jen velmi pomalu hojily, ochrnutý malíček levé ruky zpočátku úplně vypovídal službu a jizva od popálenin na hlavě připomínala zranění dr. Volfa po celý jeho další život.

Přes všechna utrpení přineslo zranění Svatopluku Volfovi také několik kladů. Naštěstí své zranění přežil, ale nebylo vyloučeno, že mohl někdy později skutečně padnout v boji, pokud by nebyl právě při onom výbuchu, který vážně ohrozil jeho život. Pobyt v nemocnici zůstal pak mimo válečnou vřavu a získal klid na pokračování v právnických studiích, čímž si vytvořil velký náskok a právnickou fakultu mohl ukončit mnohem dříve.

Z Prahy byl Svatopluk Volf přeložen do Salcburku k horskému dělostřeleckému pluku č. 28 k lehké službě jako proviantní důstojník. Služba mu však nezabírala mnoho času, a tak se skoro celý den mohl věnovat studiu ke druhé státní zkoušce a rigorózu. Ve chvílích odpočinku pak jezdil rád na koni. Město Salcburk je rodištěm hudebního skladatele W.A. Mozarta, už tehdy oplývalo bohatou hudební tradicí, a tak si Svatopluk Volf nenechal ujít příležitost k účasti na různých hudebních akcích. V Salcburku zastihl Svatopluka Volfa také výnos, že vojákům, kteří studují vysokou školu, lze poskytnout čtyřměsíční dovolenou pro absolvování letního semestru na vysoké škole. On tyto podmínky nesplňoval, protože již na právnické fakultě dosáhl absolutoria a pro přípravu na zkoušky se dovolená neudělovala. On však chtěl studium co nejdříve ukončit, a tak si našel cestu, jak nařízení rakousko - uherských úřadů obejít. Nechal se zapsat na filosofickou fakultu, obor historie a opustil Salcburk. Přednášky z historie však nenavštěvoval a pilně se věnoval právnickému studiu. Toto období svého studijního

úsilí završil v červenci 1918 druhou státní zkouškou a zanedlouho po ní se v témže měsíci podrobil i rigorózu.

Po návratu do Salzburku byl přeložen do Kufsteinu, opět jako proviantní důstojník, a později do Gradišky, kde ho zastihl toužebně očekávaný konec války. Přes Lublaň se dostal do Brna a 8.11. 1918 dorazil do Jičína.

V roce 1928 chtěl dr. Volf podniknout cestu k alpským jezerům a na Jadran, ale protože byla jeho žena zaneprázdněna péčí o děti, dohodli se, že tuto cestu uskuteční bez ní. Během cesty navštívil mimo jiné města Salcburk a Neukirchen, uskutečnil výstup na horu Wildkogel, zhlédl Bledské jezero, město Terst a ostrov Korsiku. O dva roky později se dr. Volf vypravil, už se svou manželkou, na cestu do Jugoslávie a Itálie. Navštívili města Dubrovník a Neapol, prohlédli si Pompeje i Vesuv, a dokonce se jim podařilo navštívit Vatikán, kde se zúčastnili audience u papeže.

Manželství dr. Volfa bylo velmi šťastné a harmonické, v roce 1932 však náhle skončilo.

Manželka dr. Volfa navštívila tehdy lékaře z důvodu nějakých gynekologických obtíží. Po této návštěvě se u ní objevily vysoké horečky. Tehdy nebyl ještě k dispozici penicilin, a tak tomuto stavu Růžena Volfová v noci z 1. na 2.5. 1932 podlehl.

3. 6 Druhé manželství JUDr. Svatopluka Volfa¹⁴⁾

Po smrti své ženy zůstal JUDr. Svatopluk Volf sám se svými malými dcerkami. Jelikož nechtěl nechat svou domácnost a výchovu dětí bez ženské ruky, najal si kuchařku a dětem opatřil německou vychovatelku, aby jeho dcery nejen opatrovala, ale naučila je i dobře německy. Brzy se však tato hospodyně ukázala jako nepoctivá, protože za peníze na nákupy potravin kupovala také spoustu jídla pro své příbuzné, a tak ji musel dr. Volf propustit. Zanedlouho opustila rodinu i vychovatelka a dr. Volf stál opět před problémem, jak zajistit řádný chod své domácnosti. Z tohoto důvodu navštívil v Praze dvě zprostředkovací agentury, kde pátral po vychovatelce se znalostí němčiny a dobrým předchozím hodnocením. V obou agenturách mu byla doporučena slečna Štěpánka Adámková, která se v té době ucházela o místo vychovatelky dětí a od svých předchozích zaměstnavatelů obdržela velmi dobré hodnocení. Dr. Volf se raději ihned vypravil za slečnou Adámkovou přímo do bytu, aby o tuto nadějnou nabídku nepřišel. Při jejich prvním setkání si slečna Adámková vyžádala čas na rozmyšlenou, protože se trochu obávala toho, že by jí přijetí zaměstnání v rodině vdovce mohlo zkomplikovat další případné hledání pracovního místa. Za tři dny však Svatopluk Volf obdržel dopis s oznámením, že slečna Adámková jeho nabídku přijímá, ale nejprve pouze na zkušební dobu jednoho měsíce.

Domácnost dr. Volfa získala příchodem slečny Adámkové opět pevnější řád. Kromě slečny Adámkové však pracovala v domácnosti také další hospodyně, které se mimo jiné nelíbilo, že vychovatelka děti pravidelně koupe a denně jim dává čisté prádlo, což jí přidělovalo práci. V důsledku těchto neshod se Štěpánka Adámková rozhodla po zkušební době rodinu Volfových opustit. Dr. Volf i všichni členové rodiny si ji však velmi oblíbili, a proto ji přemlouvali, aby od tohoto rozhodnutí ustoupila. Po ujištění dr. Volfa i jeho matky, paní Marie Volfové, že všechny problematické záležitosti spojené s vedením domácnosti uvedou do pořádku, se slečna Adámková nakonec rozhodla v rodině zůstat.

Dr. Volf se po smrti své ženy snažil najít svým dcerkám nevlastní matku, která by jim věnovala opravdovou lásku. Jakmile se však každá žena, se kterou se seznámil, dozvěděla o tom, že je vdovcem se třemi dětmi, pokaždé ze vztahu sešlo.

Slečna Štěpánka se svědomitě starala o děti, vedla je ke slušnému chování, pomáhala jim i se školními úkoly a vedla také celou domácnost. Brzy ji měly rády nejen děti, ale zanedlouho si Štěpánku oblíbil i sám dr. Volf.

Vztah Štěpánky Adámkové a dr. Volfa, nejprve nijak osobní, přerostl nakonec ve vzájemnou náklonnost, došlo k jejich zasnoubení a 27.10. 1934 oslavili svůj sňatek.

Štěpánka Adámková pocházela z Vídně, stejně jako první žena JUDr. Svatopluka Volfa, byla úplný sirotek a před příchodem do Jičína žila v Praze u své tety.

Oba manželé spolu žili v harmonickém vztahu, dcerky dr. Volfa získaly opět milující matku. Když však Volfovi pomýšleli na svoje další děti, obávali se, aby nevznikly neshody mezi dcerami z prvního manželství a jejich společnými dětmi. 15.3. 1940 se Volfovým narodil syn Petr, který byl přivítán na svět s velkou radostí, včetně všech tří dcer, a tak se všechny dřívější obavy ukázaly jako zbytečné.

Paní Štěpánka Volfová provázela dr. Volfa po celý jeho další život a mnohdy mu pomáhala, jak bude uvedeno v dalších kapitolách, při velmi svízelných životních situacích.

3. 7 Další osudy některých členů rodiny Volfových¹⁵⁾

3.7.1 Jarmila Královcová

Sestra JUDr. Svatopluka Volfa se stala úspěšnou sólovou pěvkyní, měla milujícího manžela, a tak se zdálo, že by mohla být šťastná. Její povaha však nebyla příliš vyrovnaná a v důsledku toho se u ní objevilo psychické onemocnění. K němu se později připojilo ještě onemocnění pohybového ústrojí, které Jarmilu Královcovou upoutalo na lůžko. 27. 1. 1938 sestra dr. Volfa zemřela, ve věku nedožitých 51 let.

Jejího pohřbu se zúčastnil také bývalý ctitel Jarmily Královcové J.B. Foerster.

3.7.2. JUDr. František Volf

Otec JUDr. Svatopluka Volfa si zachoval až do vysokého věku poměrně dobré zdraví a do svých 85 let věku (do roku 1935) aktivně pomáhal svému synovi při vedení advokátní kanceláře.

Ve svých čtyřiceti letech onemocněl těžkou ledvinovou chorobou a tehdy mu lékaři nedávali příliš velkou naději na uzdravení. JUDr. František Volf však onemocnění překonal díky dodržování přísné diety a životosprávy, kterou udržoval i po uzdravení po celý zbytek života.

Asi v sedmdesáti letech začal dr. F. Volf trpět různými zdravotními obtížemi, prodělal dvě operace a po dva poslední roky byl upoután na lůžko. Do poslední chvíle si však uchoval duševní svěžest, i na lůžku pomáhal svému synovi vyřizovat korespondenci kanceláře za pomoci sekretářky.

JUDr. František Volf zemřel 7. 7. 1938 a jeho pozůstalým bylo později alespoň útechou, že se nedožil strádání a hrůz, které postihly československý stát i celou Evropu v následujících letech.

3.8 Události v rodině Volfových za 2. světové války¹⁶⁾

JUDr. Svatopluk Volf ztratil v roce 1938 svého otce a sestru, což jeho i celou rodinu velmi zasáhlo. Přes velký smutek museli však všichni opět začít myslet na budoucnost, která se nejevila nijak příznivě.

Podepsání mnichovského diktátu dr. Volf velmi těžce nesl a jako právník si asi mnohem více uvědomoval závažnost celé situace, ale pravděpodobně ani on si nedokázal představit, kolik strádání přinese okupace Němci našemu státu, a tím i jeho rodině.

3.8.1. Náhlá smrt JUDr. Jaromíra Volfa

Také bratr dr. Volfa byl těžce zklamán a rozrušen podepsáním mnichovského diktátu v září 1938 a velmi si vážil JUDr. Emila Háchy, protože ho znal z doby, kdy působili společně jako úředníci Zemského správního výboru.

Po vypuknutí 2. světové války pracoval JUDr. Jaromír Volf na ministerstvu veřejných prací (dnešní ministerstvo vnitra). Po příchodu Němců se situace na všech ministerstvech přirostřovala a začátkem roku 1941 bylo dr. Volfovi nařízeno, aby jako předseda disciplinární komise senátu postihl jednoho svého podřízeného úředníka za to, že se ještě za republiky vyjádřil o Hitlerovi s despektem a odsuzoval jeho násilné metody. Dr. Volf se ocitl v těžkém dilematu, protože nařízení neodpovídalo jeho názorům, ale na druhé straně mohlo neuposlechnutí tohoto nařízení ohrozit život jeho i všech jemu blízkých osob. Z tohoto důvodu začal trpět nespavostí a všeobecnou depresí, a proto mu jeho lékař předepsal lék proti nespavosti. Po druhém požití tohoto přípravku vznikla u dr. Volfa alergická reakce na lék, on upadl do bezvědomí a zemřel.

Pokud by však JUDr. Jaromír Volf takto předčasně nezemřel, byl by poslán pravděpodobně do koncentračního tábora.

3.8.2 Věznění JUDr. Svatopluka Volfa v Kartouzích

Rovněž za doby protektorátu se JUDr. Svatopluk Volf věnoval hudební činnosti. V jeho bytě se scházelo každou středu večer smyčcové kvarteto, jehož

členové přicházeli k Volfovým nejen hrát, ale také poslouchat tehdy zakázanou rozhlasovou stanici Londýn. Někdo z členů kvarteta se pravděpodobně neopatrně o této skutečnosti zmínil před nevhodnou osobou a tato informace se takto asi dostala až na gestapo. Bližší okolnosti se však později nepodařilo nikomu zjistit. Večer 24.10. 1942 přišel do bytu Volfových příslušník jičínského gestapa Richter, který JUDr. Svatopluka Volfa zatkl a za doprovodu ozbrojené stráže ho odvedl lipovou alejí do věznice Kartouzy ¹⁷⁾ (dnešní Valdice). Ve vězení byl dr. Volf umístěn do samovazby č. 78 a na jeho spisech stála písmena RF (tzn. Reichsfeind - nepřítel říše), což každou takovouto osobu předurčovalo k deportaci do koncentračního tábora.

Ostatní členové rodiny mezitím začali rozvíjet akce jeho na záchranu.

Matka dr. Volfa napsala prosebný dopis J.B. Foerstrovi, zda by nemohl u prezidenta JUDr. Emila Háchy vyprosit propuštění jejího syna. Dostalo se jí ale zamítavé odpovědi s odůvodněním, že Hácha je pouze Němci nastrčená figurka a ve skutečnosti nemá žádnou moc.

Paní Štěpánka Volfová vystříhla z rodinného alba fotografii, na které byl její manžel jako důstojník rakousko - uherské armády v době svého válečného zranění, a vydala se na gestapo, aby se pokusila svého manžela zachránit. V budově na gestapu vstoupila do nějaké kanceláře, kde spatřila svého manžela, velmi vyděšeného, jak je vyslýchán už dříve zmíněným Richterem. Než však stačila cokoli říci, byla z místnosti hrubě vykázána. Na chodbě pak potkala paní Volfová vrchního komisaře gestapa Fischera, se kterým byla už před tím odhodlána promluvit, a ten ji vlídně pozval do své kanceláře. Fischer si prohlédl fotografii JUDr. Svatopluka Volfa z doby jeho válečného zranění a zároveň vyslechl přesvědčování paní Volfové o nevině jejího manžela. Jelikož pocházel jako ona také z Vídně, vyprávění paní Volfové na něj asi zapůsobilo. Slíbil jí tedy, že si spis dr. Volfa prohlédne a rozhodne o jeho dalším osudu.

Večer téhož dne zajel osobně do věznice a vyslechl dr. Volfa, který mu sdělil, že neví, proč je vězněn, a že se ničeho nedopustil. O několik dní později navštívil vrchní komisař Richter paní Štěpánku Volfovou a oznámil jí brzké propuštění dr. Volfa. Zároveň však žádal o utajení této jeho návštěvy. 11. listopadu 1942 se dr. Volf vrátil zpět domů a díky své manželce tak unikl deportaci do koncentračního tábora Dachau.

Tyto válečné zážitky sepsal později dr. Volf, jak uvádí ve svých Pamětech, pro Svaz protifašistických bojovníků, jehož byl pravděpodobně také členem, ale tuto skutečnost nemohu v současné době, v důsledku nepřístupnosti materiálů této organizace, potvrdit ani vyvrátit.

3.8.3 Osvobození ¹⁸⁾

Za války žila rodina Volfových jako většina lidí ve strachu a nejistotě. K tomu se Volfovi museli postarat o obživu svých čtyř dětí, což bylo za války dvojnásob obtížné. Občas koupili nějaké jídlo navíc tajně u sedláků na vesnici, někdy musela paní Štěpánka Volfová vyměnit za potraviny některé ze svých šatů.

Volfovi válku nakonec šťastně přečkali a mohli se radovat z jejího konce.

Po příchodu prvních sovětských tanků do Jičína 10.5. 1945 připravily jičínské ženy pohoštění pro sovětské vojáky, ale ti podle svědectví paní Štěpánky Volfové chtěli velmi často místo jídla vodku. X

Dr. Volf se za těchto okolností oblékl do uniformy československé armády, kterou obdržel po skončení 1. světové války.

Byt Volfových se po příchodu Rudé armády stal obydlim sovětské generality. Paní Štěpánka Volfová musela pro sovětské návštěvníky vařit a prostírat stůl, a to několikrát za sebou, protože sovětští hosté stolovali vždy podle hodností.

Po odchodu sovětských vojáků z bytu Volfových v domácnosti nic nechybělo ani nebylo nic zničeno, chod domácnosti se vrátil do normálních kolejí a rodina mohla začít opět život v míru. Z

3.9. Paní Marie Volfová ¹⁹⁾

Po smrti svého manžela žila paní Marie Volfová nadále v jednom domě s rodinou svého syna. (Dům byl Volfovým v roce 1948 zabaven, částečně pronajat a Volfovi museli z bytu, ve kterém žili, od této doby platit nájem.)

Matka JUDr. Svatopluka Volfa se v posledních letech svého života věnovala svým vnoučatům, pomáhala paní Štěpánce Volfové s domácností a velmi často vyprávěla svým blízkým své vzpomínky na Jaroslava Vrchlického.

Začátkem roku 1948 onemocněla paní Marie Volfová na zápal plic a tomuto onemocnění na konec 26.4. téhož roku podlehl. Byla pochována do rodinné hrobky a na její úmrtní oznámení nechali Volfovi vytisknout verše Vrchlického:

*"Jsou chvíle, v kterých je život malý bod,
s Věčností splývá v jednom okamžiku,
cos mihá se na dně těch velkých vod,
z kad návratu již nikdy více není,
cos skýtá z nich jak lásky pochopení.
Ó chvíle souzvuku a lásky ryzí!
Dík za ni, z paměti mé nevymizí."*

Smrtí matky ztratil JUDr. Svatopluk Volf posledního člena ze své bývalé rodiny, do níž se narodil jako nejmladší, a na kterou se mohl v těžkých chvílích bezesporu vždy spolehnout. Nezůstal však sám, protože měl už vlastní rodinu, ve které žili všichni rovněž ve vzájemné lásce a porozumění.

Poznámky k oddílu "Život JUDr. S. Volfa a jeho rodiny"

- 1) Volf, Svatopluk: Paměti I - VI. Jičín 1971 - 1976, 1202 s, díl I. - z kapitoly "Předkové", "Můj bratr Jaromír", "Má sestra Jarmila", díl V. z kapitoly "Sňatky z rozumu a náklonnosti", část: "Sňatek mých rodičů", "Sňatek sestry Jarmily", "Sňatek bratra Jaromíra". (dále Paměti ...).
- 2) Foto domu č.p. 65 na nároží dnešní ulice Palackého a Sladkovského: příloha č. 3/15.
- 3) Foto domu Volfových č.p. 39 na dnešní Husově třídě: příloha č. 3/16.
- 4) Foto Husovy třídy: příloha č. 3/17.
- 5) Paměti I, str. 114
- 6) Paměti I, z kapitoly "Předkové", "Můj bratr Jaromír", "Má sestra Jarmila", "Dětství", "Jaroslav Vrchlický". - - Svědectví paní Štěpánky Volfové, druhé manželky JUDr. Svatopluka Volfa.
- 7) Paměti I, str. 73.
- 8) Dopis napsal Vrchlický 2.6. 1906 a nachází se ve fondu "JUDr. Svatopluk Volf" Literárního archívu ve Starých Hradech, v chronologické řadě dopisů označených LA 53/74 č. 1 - 271 (v ukázce je uvedena pouze část dopisu).
- 9) "Všechno pomíjející je jen podobenství."
- 10) Paměti I, z kapitoly "Gymnasium 1904 - 1912", "Cesta do Švýcar", "Drážďany" a "T.G. Masaryk v Jičíně".
- 11) SOA Jeřice, Inventář města Jičína, Kronika města Jičína 1932, inv. č. 259, str. 233.
- 12) Paměti I, z kapitoly "Po maturitě". - - Paměti II, z kapitoly "Válka 1914 - 18".
- 13) Paměti III., z kapitoly "Po válce od roku 1918 do roku 1932".
- 14) Paměti V., z kapitoly "Sňatky z rozumu a náklonnosti", část: Můj druhý sňatek". - - Svědectví paní Štěpánky Volfové
- 15) Paměti I, z kapitoly "Předkové" a "Má sestra Jarmila".
- 16) Paměti I, z kapitoly "Můj bratr Jaromír". - - Paměti II, z kapitoly "Věznění v Kartouzích.
- 17) Foto věznice ve Valdicích: příloha č. 3/18.
- 18) Svědectví paní Štěpánky Volfové, které odpovídá údajům v Kronice města Jičína 1943 - 1946, inv. č. 264 (údajům o událostech v Jičíně v době osvobození roku 1945)
- 19) Paměti I, str. 24. - - Svědectví paní Štěpánky Volfové.

4. PRÁVNICKÉ POVOLÁNÍ JUDR. SVATOPLUKA VOLFA

4.1 Advokátní kancelář ¹⁾

4.1.1 Kancelář před působením JUDr. Svatopluka Volfa

Advokátní kancelář založil otec JUDr. Svatopluka Volfa v Jičíně roku 1885 ve vlastním domě a až do roku 1904 ji vedl sám, pouze za pomoci sollicitátora a jednoho nebo dvou písařů. Od roku 1904 pomáhal JUDr. Františku Volfovi vždy nějaký koncipient.

Po první světové válce nastoupil 13.5. 1919 do kanceláře JUDr. Františka Volfa jako koncipient jeho syn Svatopluk a pouze v době jeho vojenské služby ho v kanceláři zastupoval JUDr. Otto Popper.

JUDr. František Volf se stal velmi dobrým a vyhledávaným právníkem a řada klientů přešla po ukončení jeho právnické činnosti k jeho synovi, který ve vedení kanceláře svého otce úspěšně pokračoval.

V roce 1924 se JUDr. Svatopluk Volf stal společníkem svého otce a tím se začal věnovat své samostatné právnické činnosti. Ve své práci se ujímal raději případů, které se netýkaly trestní činnosti, například majetkoprávních sporů.

4.1.2 Běh a vybavení kanceláře JUDr. Svatopluka Volfa ²⁾

JUDr. Svatopluk Volf nevyřizoval všechny záležitosti spojené s provozem kanceláře sám, ale v práci mu pomáhaly dvě písařky a jeden koncipient, který v případě nepřítomnosti dr. Volfa jednal s přichozími klienty. Práce personálu se zakládala zejména v opisování a rozepisování dokumentů, případně zaznamenávání potřebných informací. Důležitá při tom nebyla jen přesnost údajů, ale také dokonalé provedení po stránce formální. Dr. Volf si dobrého personálu velmi vážil a schopní zaměstnanci bývali se svým platem spokojeni.

Pracovní den v kanceláři začínal v 8 hodin ráno, dr. Volf rozdal všem práci a úřednice ho každý den upozorňovaly, jaký proces probíhá na krajském soudu v Jičíně, popřípadě mu připomněly, při kterém jednání má být přítomen.

Advokátní kancelář JUDr. Svatopluka Volfa se skládala ze čtyř místností :

Každý klient nejprve vstoupil do velké kanceláře, kde pracoval personál. Odtud byl uveden do kanceláře JUDr. Svatopluka Volfa a v případě jeho nepřítomnosti se ho ujal koncipient. Jednání s klienty probíhala v kanceláři JUDr. Svatopluka Volfa. Aby se klient cítil při jednání bezpečně a získal jistotu, že jeho problém bude řešen za diskrétních podmínek, byly dveře této místnosti zajištěny tak, aby nebylo možné poslouchat rozhovory za dveřmi.

Další kancelář sloužila k úřadování JUDr. Františku Volfovi, který svému synovi pomáhal až do roku 1935 a zároveň mu předával své cenné právnické zkušenosti. Po skončení aktivní právnické činnosti JUDr. Františka Volfa zůstala tato místnost nevyužita.

Posledním prostorem kanceláře byla tzv. registratura, vybavená velkými regály pro uložení spisů, jež nesměly být řadu let skartovány. Dokumenty se ukládaly v deskách označených čísly a tato místnost se musela trvale udržovat uzamčená.

V kanceláři byly k dispozici tři telefony a dále čtyři psací stroje, z nichž jeden přenosný. Ten se používal v případě, že dr. Volf potřeboval při nějakém jednání mimo kancelář provádět zápis a musel si k němu vzít vlastní písáčku. Nacházel se zde původní nábytek z dob založení kanceláře dr. F. Volfem, ale svoji kancelář si jeho syn po svém osamostatnění v roce 1924 zařídil zcela novým vybavením.

O problémech právnické praxe dr. Volfa se v jeho rodině velmi často živě diskutovalo a rodina se o jeho práci velmi zajímala.

Právnickou činnost nevykonával dr. Volf pouze z důvodu finančních příjmů pro zajištění své rodiny, ale mnohdy zajišťoval bezplatné právní služby městu Jičínu za doby svého působení v obecním zastupitelstvu a městské radě.

Ve své kanceláři pracoval dr. Volf až do roku 1948, kdy došlo ke zrušení všech soukromých právnických kanceláří a všichni právníci v Jičíně přecházeli pracovat do advokátní poradny.

4. 2. Zaměstnání JUDr. Svatopluka Volfa po roce 1948 ³⁾

Po zrušení vlastní advokátní kanceláře v roce 1948 začal dr. Volf pracovat v jičínské Advokátní poradně. Od 1.11. 1951 však musel pracovat v advokátní poradně trutnovské, kam byl přeložen bez předchozího projednání, z rozhodnutí tehdejšího vedoucího ústředí v Hradci Králové JUDr. Bedřicha Bluma, přestože zákoník práce, podle tvrzení JUDr. Svatopluka Volfa, nařizoval jednání předem se zaměstnancem, který má být přeložen na jiné pracoviště.

V roce 1958 si stěžovali na dr. Volfa příslušníci tehdejší Veřejné bezpečnosti na sekretariátu KSČ v Trutnově, že maří jejich vyšetřování trestních případů, jelikož vyžadoval došetření nějakého případu provedením důkazů obhajoby. Tento postup však podle informací dr. Volfa trestní řád vyžadoval.

Vedoucí hradecké advokátní poradny (zřejmě z popudu sekretariátu KSČ v Trutnově) dala za pravdu vyšetřovatelům a navrhla Svatopluku Volfovi, aby sám rezignoval na svou funkci v advokátní poradně, protože by mu jinak hrozilo vyloučení z členství v advokátní poradně, což mohlo v budoucnu znamenat nemožnost sehnání dalšího zaměstnání. Důvodem tohoto jednání s dr. Volfem nebyl zřejmě pouze zmíněný případ, ale bylo asi přihlédnuto k tomu, že dr. Volf nejednal v roce 1948 podle představ komunistického režimu, jak bude uvedeno později, a proto bylo rozhodnuto o jeho přeložení bez větších ohledů.

Po rezignaci přestal být dr. Volf od 31.10. 1958 členem Advokátní poradny v Trutnově. Jelikož mu stát neuznal léta soukromé praxe při výpočtu důchodu, měl nárok pouze na nejnížší sazbu, která by mu nestačila k obživě, a tak se musel ve svých 65 letech ohlédnout po dalším zaměstnání.

Dr. Volfovi se podařilo nejprve získat místo v trutnovském podniku "Závody průmyslové automatizace" v oddělení vývoje, kde opravoval a zlepšoval výrobní výkresy v jednotlivých dílnách, aby nedocházelo k výrobě zmetků. Tato činnost však dr. Volfa neuspokojovala, byla pro něj nudná a nezábavná, a tak začal hledat jinou práci.

Po této krátké přestávce v právnícké činnosti přijal na základě inzerátu v novinách Pochodeň místo právního referenta v Lidovém spotřebním družstvu Jednota v Novém Bydžově, kam nastoupil 23. 2. 1959.

V roce 1960 došlo ke sloučení Jednoty bydžovské s Jednotou královéhradeckou a v této době zemřel zároveň dřívější referent hradecké Jednoty, takže dr. Volf musel nějaký čas dojíždět do Hradce Králové, aby zajistil potřebné náležitosti, které byly spojeny se sloučením obou družstev.

Do Nového Bydžova dojížděl dr. Volf denně vlakem, což ho nesmírně vyčerpávalo, a proto se v roce 1970 rozhodl, že tento pracovní poměr ukončí. Vedení Jednoty ho však nejprve nechtělo propustit a později pouze pod podmínkou, že si za sebe musí obstarat vhodného nástupce. Dr. Volf za sebe doporučil dr. Solničku, kterého do konce ledna roku 1971 zapracovával do běžné agendy.

Od 1.2. 1971 JUDr. Svatopluk Volf vystoupil ze zaměstnání v Novém Bydžově, kde s ním bylo vedení Jednoty velmi spokojeno, a začal se věnovat svým zájmovým činnostem. Hrál například v komorním orchestru, který tehdy řídil v Jičíně Milan Roček, a s tímto orchestrem se v roce 1971 zúčastnil hudebního festivalu v Kroměříži. V této době musely však dr. Volfovi a jeho manželce vypomáhat finančně jejich děti, protože by jim nízký důchod nestačil k uspokojování základních potřeb.

Roku 1972 byl dr. Volf požádán Svazem spotřebních družstev v Pardubicích, zda by nepřijal zaměstnání podnikového právníka, protože uchazečka o toto místo získala výhodnější zaměstnání a místo zůstalo neobsazeno. Dr. Volf nastoupil tedy 8.1. 1972, ve svých 78 letech, opět do zaměstnání. Odmítl však každý den dojíždět z Jičína, a tak mu podnik zajistil bezplatné ubytování.

Dr. Volf podepsal s podnikem pracovním smlouvu k úvazku maximálně čtyř dnů v týdnu a 120 dnů v roce, protože jinak by ztrácel nárok na důchod. Přestože byl dr. Volf přijat na přechodné období k výpomoci, než podnik najde další vhodnou osobu pro toto místo, zůstal zde až do prosince roku 1974, kdy se stal podnikovým právníkem JUDr. Otto Kraus, který byl nejprve zaškolován dr. Volfem. Vedení se po nástupu dr. Krause s dr. Volfem slavnostně rozloučilo a poděkovalo mu za dobře vykonávanou práci. V Pardubicích ukončil dr. Volf ve věku 81 let definitivně svou právnickou praxi, kterou vykonával s malými přestávkami více než 55 let, a od této doby se dr. Volf věnoval svým zálibám a kulturní činnosti.

Poznámky k oddílu "Povolání JUDr. Svatopluka Volfa"

- 1) Paměti I, z kapitoly "Předkové" , Paměti III, z kapitoly "Po válce od roku 1918 - 1932". - - Ústní svědectví paní Štěpánky Volfové a dcery JUDr. Svatopluka Volfa paní Evy Kubínové.
- 2) Ústní svědectví paní Štěpánky Volfové a paní Evy Kubínové.
- 3) Paměti VI, z kapitoly "Má další zaměstnání" . - - Ústní svědectví paní Štěpánky Volfové.

5.1. Činnost JUDr. Svatopluka Volfa v městském zastupitelstvu a městské radě

5.1.1. Obecné zásady pro volby do městských a obecních zastupitelstev ¹⁾

JUDr. Svatopluk Volf pracoval v letech 1927 - 1940 v městském zastupitelstvu a městské radě. Pro snažší pochopení této oblasti činnosti dr. Volfa je nutné uvést základní informace o volebním procesu do tohoto správního orgánu.

Volby do městských a obecních zastupitelstev probíhaly jako všechny jiné volby na základě všeobecného, přímého, rovného a tajného hlasovacího práva, které se prosadilo v roce 1919, kdy vstoupil v platnost volební řád v obcích zákonem č. 76/1919 Sb. ze dne 31.1. 1919. Shodná pro všechny typy voleb byla rovněž zásada poměrného zastoupení, která v praxi znamenala, že jednotlivé zvolené strany nebo koalice získaly počet mandátů podle obdržených hlasů, přičemž definitivní počet mandátů určovaly výsledky skrutinií (sčítání hlasů při volbách).

Volební právo se novým zákonem přiznávalo všem osobám, jež v obci nebo ve městě trvale pobývaly alespoň tři měsíce a byly zapsány do voličských seznamů. Aktivní volební právo příslušelo osobám starším 21 let, pasivní hlasovací právo osobám od 26 let, přičemž kandidát musel bydlet v obci nejméně 1 rok.

Volby se uskutečňovaly na základě vázaných kandidátních listin a probíhaly ve čtyřletých intervalech, přičemž se rozmezí čtyřletého volebního období počítalo ode dne platnosti předchozí volby. V roce 1933 bylo volební období městských a obecních zastupitelstev prodlouženo na 6 let podle řádu volebního v obcích Republiky Československé, vyhláška č. 123/1933 Sb.

Velmi důležitá byla ustanovení o kandidátních listinách stanovující povinnost jednotlivým politickým stranám, v případě podání kandidátní listiny shromáždit pod touto listinou určitý počet podpisů od voličů z města nebo obce, aby se strana mohla zúčastnit voleb. Kandidátní listina dovozovala sdružování několika politických stran v rámci jedné kandidátky, což umožňovalo vytváření volebních bloků.

V malých obcích se často využívalo ustanovení § 27 volebního řádu, jenž umožňoval podání kandidátky pouze jedné strany nebo dohodu politických stran,

kdy bylo navrženo pouze tolik kandidátů, kolik jich bylo třeba v obecním zastupitelstvu. Tyto kandidáty pak prohlásila místní volební komise bez konání voleb za zvolené.

Počet volených členů byl odstupňován dle počtu obyvatelstva ve městě nebo v obci a pohyboval se mezi 9 - 60 členy, jak ukazuje tabulka 1:

Tabulka 1

POČTY ČLENŮ OBECNÍCH ZASTUPITELSTEV ¹⁾	
Počet obyvatel	Počet volených členů do zastupitelstev
do 500	9
do 1000	15
do 1500	18
do 2000	24
do 5000	30
do 20 000	36
do 50 000	42
do 100 000	48
od 100 000	60

Město Jičín patřilo do skupiny měst do 20 000 obyvatel, a jak ukazuje tab. 1, bylo do městského zastupitelstva voleno 36 členů.

Při volbách byli voleni členové městského nebo obecního zastupitelstva, kteří ze svého středu volili starostu, náměstký a městskou nebo obecní radu, jež tvořila 1/3 všech členů zastupitelstva. Rozhodující úloha připadala starostovi a radě.

Obecní volby neprobíhaly ve všech městech a obcích republiky současně, ale v průběhu několika týdnů a z tohoto důvodu nebyly nikdy zveřejněny oficiální výsledky městských a obecních voleb v rámci celé ČSR.

5.1.2. Přehled politického působení JUDr. Svatopluka Volfa v obecním zastupitelstvu a v městské radě v letech 1927 - 1940

Dříve než nahlédneme do politické činnosti dr. Volfa, je nutné uvědomit si několik skutečností a na jejich základě zodpovědět otázku, proč se dr. Volf rozhodl působit ve správě města Jičína. Jak bylo uvedeno v oddílu o životě dr. Volfa, jedním z důvodů byl příklad otce, JUDr. Františka Volfa, jenž se stal velice významným představitelem správy města a jehož osobnost se zřejmě stala vzorem i pro jeho

syna. Ani doba začátku politického působení dr. Volfa není, podle mého názoru, náhodná. Je nutné si uvědomit, že v době začátku občasného působení v jičínském městském zastupitelstvu měl už dr. Volf uzavřené právnické studium, tři roky působil ve vlastní právnické kanceláři, byl šťastně ženatý a mohl se radovat ze tří zdravých dcer. Všechny tyto okolnosti zajišťovaly dr. Volfovi základní životní jistoty i zázemí, jehož mohl jako mladý muž plný energie využít a pokusit se dosáhnout ještě něčeho mnohem vyššího.

Za této situace v osobním životě se tedy JUDr. Svatopluk Volf poprvé objevil na scéně jičínského městského zastupitelstva při městských volbách konaných 27.2. 1927, kdy kandidoval do tohoto správního orgánu Jičína na kandidátní listině č. 2, za Národně demokratickou stranu.²⁾ V těchto volbách dr. Volf ještě nebyl zvolen za člena obecního zastupitelstva, ale začal v tomto jičínském obecním orgánu působit jako náhradník. Poprvé se zúčastnil jednání obecního zastupitelstva při V. řádné schůzi konané dne 19.8. 1927, kde složil zákonný slib náhradníka městského zastupitelstva do rukou I. starostova náměstka Josefa Zikmunda, jenž zastupoval během této schůze nepřítomného starostu MUDr. Josefa Mrňáka.³⁾ V roli náhradníka navštěvoval dr. Volf schůze obecního zastupitelstva pouze nepravidelně.⁴⁾

Během tohoto prvního období svého působení v městském zastupitelstvu byl JUDr. Svatopluk Volf zvolen 10.10. 1928 jako náhradník do komise pro sestavování ročního seznamu porotců a kmetů pro obvod krajského soudu.⁵⁾ 28.3. 1929 projednávalo obecní zastupitelstvo rezignaci Václava Knotka na členství v městském zastupitelstvu a obecní komisi elektrárenské a rozhodovalo o nástupci Václava Knotka mezi dr. Volfem a Václavem Trojanem. Dr. Volf obdržel při volbě pouze jeden hlas, a tak byl s převahou sedmi hlasů do této funkce zvolen V. Trojan.⁶⁾ Při této příležitosti, kdy mohl dr. Volf získat svoji první funkci v městském zastupitelstvu, ještě nezískal dostatek důvěry.

Na základě zápisů ze schůzí obecního zastupitelstva v Jičíně z let 1927 až 1931 lze říci, že se JUDr. Svatopluk Volf v tomto obecním orgánu ještě neprojevoval příliš výrazně a byl spíše v pozici pozorovatele obecního dění.

Zcela jiná situace nastala pro JUDr. Svatopluka Volfa po volbách do městského zastupitelstva v roce 1931.

V předvolebním období se totiž z Národně demokratické strany oddělila pod vedením Josefa Matějky skupina lidí, jež nesouhlasila s volební kandidátkou Národní demokracie MUDr. Josefa Mrňáka, protože tato kandidátka nebyla podle jejich názoru usnesena v organizaci, ale sestavena pouze několika osobami. Josef Matějka volal na svou stranu i všechny občany neorganizované ve stranách, kteří by chtěli odstranit rozvrat obecního hospodářství, odpolitizovat obecní správu a vrátit obec spořádaným kulturním a finančním poměrům.

Skupina Josefa Matějky kandidovala v těchto volbách na samostatné občanské kandidátce č. 3 a mezi navrhovanými osobami do obecního zastupitelstva byl také JUDr. Svatopluk Volf.

Obecní volby v roce 1931 proběhly v Jičíně 29.3. 1931 s těmito výsledky:

Tabulka 2

OBEČNÍ VOLBY V JIČÍNĚ - ROK 1931 ⁷⁾		
Politická strana	Počet získaných hlasů	Počet získaných mandátů
Národní demokracie	875	6
Občanská skupina (Matějkova)	975	7
Sociální demokracie	942	6
Komunistická strana	299	1
Národní socialisté	1 010	7
Živnostenská strana	670	4
Lidová strana	508	3
Republikáni s čs. domovem	308	2
Národní liga	99	0
Nepolitická Charouskova strana	117	0

Matějkova občanská skupina získala ve volbách, jak vyplývá z tab. 2, druhý nejvyšší počet hlasů, JUDr. Svatopluk Volf byl jako jeden z jejích zástupců zvolen do městského zastupitelstva⁸⁾ a stal se velkým zastáncem a pomocníkem Josefa Matějky.

Mrňákova skupina se společně komunisty v následujícím období stavěla do opozice proti Matějkovi a jeho přívržencům.

I. řádná schůze nově zvoleného jičínského městského zastupitelstva proběhla 30.7. 1931 a při ní byl zvolen starostou Josef Matějka. Zvolený starosta projevil ve své úvodní řeči přání společné spolupráce pro blaho města a mezi svými

prvními cíli ve funkci uvedl například provedení kanalizace v Jičíně, úpravu městských ulic a pod. Během této první schůze proběhla zároveň volba členů do obecních komisí, při které byl JUDr. Svatopluk Volf zvolen do komise finanční a právnické.⁹⁾ Volba byla dokončena při pokračování I. schůze dne 6.8. 1931 a dr. Volf získal ještě funkci v disciplinární komisi pro městské zřízení.¹⁰⁾

Ve funkci finančního referenta předkládal JUDr. Svatopluk Volf městskému zastupitelstvu na konci každého roku ke schválení účty, příjmy a vydání obecního důchodu, obecních podniků a fondů, které obec spravovala, a zmíněné účty pak dávalo zastupitelstvo na několik dní k nahlédnutí veřejnosti, aby se s nimi voliči a poplatníci mohli seznámit a případně podat své připomínky.

Jako člena obecní právnické komise jmenovalo městské zastupitelstvo dr. Volfa velmi často právním zástupcem města Jičína v různých záležitostech, například při různých sporech nebo majetkoprávních otázkách.¹¹⁾

V roce 1934 zemřel člen městské rady Bohumil Bartoš a městské zastupitelstvo zvolilo za jeho nástupce na schůzi konané dne 15.6. téhož roku dr. Volfa.¹²⁾ 9.7. 1934 byla radnímu dr. Volfovi svěřena také funkce předsedy kanalizační komise.¹³⁾

Následujícího roku onemocněl starosta města Jičína Josef Matějka, a proto ho od července po dobu jeho nepřítomnosti zastupoval při schůzích městského zastupitelstva I. náměstek Josef Zikmund.¹⁴⁾ Josef Matějka však 14.10. 1935 zemřel a městské zastupitelstvo se tak ocitlo před otázkou, kdo se stane novým starostou města Jičína.¹⁵⁾

Podle zápisu kroniky města Jičína navrhovali národní socialisté za starostu vedle Václava Trojana také JUDr. Svatopluka Volfa. Kronika dále uvádí, že pro dr. Volfa by hlasovali také členové z bývalé Matějkovy skupiny, ale po poradě se socialistickými stranami dr. Volf od kandidatury odstoupil, protože by bývalí Matějkovi stoupenci v budoucnu nehlasovali se stranami socialistickými.¹⁶⁾ Skutečnou příčinou odstoupení dr. Volfa mohla být však skutečnost, že se dr. Volf starostou ani stát nechtěl.¹⁷⁾

19. listopadu zvolilo pak městské zastupitelstvo za starostu města Jičína v doplňovací volbě Václava Trojana. V důsledku volby nového starosty musela být

zvolena rovněž nová městská rada. Tentokrát však nebyl zvolen za Občanskou skupinu národní a demokratickou dr. Volf, ale František Holeček.¹⁸⁾

15. ledna 1936 JUDr. Svatopluk Volf oznámil městskému zastupitelstvu, že vstupuje do strany čs. a národně socialistické a v důsledku toho podal zároveň rezignaci na členství v městském zastupitelstvu a ve všech obecních komisích, jejichž byl členem (právní, finanční a dlažební). Důvodem vystoupení dr. Volfa z národní a demokratické skupiny se stalo spojení národně demokratické strany s bývalým ministrem Jiřím Stříbrným, se kterým dr. Volf nesympatizoval¹⁹⁾.

Rezignaci dr. Volfa projednávalo městské zastupitelstvo na své schůzi dne 14.2. 1936. Nakonec ji neschválilo a celou záležitost postoupilo rozhodnutí Okresního úřadu v Jičíně.²⁰⁾ Okresní úřad pak výměrem z 26.3. 1936 č. 10727 rezignaci JUDr. Svatopluka Volfa přijal a nařídil zároveň provedení doplňovací volby za rezignovavšího dr. Volfa.²¹⁾

Od této doby až do nových městských voleb v roce 1938 přerušil JUDr. Svatopluk Volf svoji činnost v městském zastupitelstvu.²²⁾

V roce 1938 proběhly v Jičíně městské volby dne 12.6.s těmito výsledky:

Tabulka 3

OBECNÍ VOLBY V JIČÍNĚ - ROK 1938 ²³⁾		
Politická strana	Počet získaných hlasů	Počet získaných mandátů
Národní socialisté	1 835	11
Kandidátka spojených stran	3 048	
a) Národní sjednocení		6
b) Čs. živnostensko obchodní strana středostavovská		5
c) Čs. strana lidová		4
d) Republikánská strana čs. a maloroľnického ľidu		2
KSČ	763	4
Čs. sociální a demokratická dělnická strana v Jičíně	694	4

Do městského zastupitelstva byl za národní socialisty zvolen také JUDr. Svatopluk Volf.²⁴⁾

Volba starosty a městské rady proběhla v městském zastupitelstvu dne 30.6. 1938 a do této funkce byl zvolen Josef Zikmund. Do městské rady byl zvolen také JUDr. Svatopluk Volf, a tam mu byl svěřen referát finanční, referát městského koupaliště a referát kulturních a historických památek.²⁵⁾

Po německé okupaci českého území došlo také ke změnám ve státní správě, které po zrušení zemské samosprávy nakonec postihly i obecní a městské orgány. Od počátku června roku 1940 se v Jičíně jednalo o jmenování městské správní komise a jako její budoucí předseda byl okupanty vyhlédnut JUDr. Karel Klouček. Jmenovaný však nejprve v několika jednáních s okresním hejtmanem JUDr. Rudolfem Müllerem odmítal tuto nepříjemnou funkci přijmout a odvolával se na onemocnění své ženy. Ostatní občané Jičína se však obávali, že pokud dr. Klouček tuto funkci nepřijme, zvolí Němci někoho ze svých řad. Mnoho lidí tedy naléhalo na dr. Kloučka, aby v zájmu města zmíněnou funkci přijal. Dr. Klouček se proto jako předseda jičínské Tělocvičné jednoty Sokol dotázal správního výboru jednoty na jeho názor ohledně této záležitosti a teprve po tomto jednání funkci předsedy správní komise přijal.²⁶⁾

Poslední schůze jičínského městského zastupitelstva se konala 12.7. 1940²⁷⁾, pak převzala správu města do svých rukou městská správní komise, která se poprvé sešla 19.7. 1940.²⁸⁾ Zde je však nutno upozornit na rozpor zjištěných skutečností s údaji, které ve svých Pamětech uvádí dr. Volf. Ve III. dílu Pamětí na str. 50 totiž dr. Volf zaznamenal, že byl finančním referentem městské rady až do 1.7. 1941. Na základě údajů získaných studiem zápisů Kroniky města Jičína, zápisů ze schůzí městského zastupitelstva, zápisů ze schůzí městské rady a zápisů ze schůzí správní komise z SOA v Jeřicích pokládám tento údaj za nesprávný. Ale vzhledem k tomu, že psal dr. Volf své Paměti s odstupem několika desetiletí, není divu, že se mohl i dr. Volf, jinak velice přesný a důsledný, v datování této události zmýlit.

Zřízením městské správní komise skončilo JUDr. Svatopluku Volfovi i ostatním členům městského zastupitelstva a městské rady působení ve správním orgánu města Jičína. Teprve po osvobození Československa od nacistické nadvlády v roce 1945 došlo k obnově městské samosprávy. Za účelem správy města byl v květnu roku 1945 založen Místní revoluční národní výbor v Jičíně.²⁹⁾

5.1.3 Činnost JUDr. Svatopluka Volfa v městském zastupitelstvu a městské radě

Za nejplodnější období činnosti JUDr. Svatopluka Volfa v městském zastupitelstvu a městské radě lze považovat jeho činnost od voleb 1931 až do zrušení městského zastupitelstva roku 1940, kdy byl dr. Volf v tomto orgánu velmi aktivní (v roce 1936 však svou činnost, jak již bylo uvedeno, do roku 1938 přerušil). V tomto časovém rozmezí se v Kronice města Jičína objevují velmi četné zprávy o činnosti dr. Volfa a jeho jméno najdeme velmi často také v zápisech ze schůzí městského zastupitelstva a městské rady.

Činnost JUDr. Svatopluka Volfa v městském zastupitelstvu a městské radě byla velmi rozsáhlá. Pouhý výčet veškeré této činnosti by byl velmi dlouhý a podle mého názoru neúčelný. Proto jsem z činnosti městského zastupitelstva vybrala pro následující kapitoly některé nejvýznamnější nebo nejzajímavější události a úspěchy městského zastupitelstva a městské rady, při nichž dr. Volf osobně figuroval.

5.1.3.1. Koupě valdštejnského zámku, lip a Libosadu

Po zvolení Josefa Matějky starostou města Jičína v roce 1931 začalo městské zastupitelstvo z jeho popudu usilovat o získání Libosadu s lo^agií, lipového stromořadí, bažantnice a kopce Zebína do vlastnictví města.³⁰⁾ Vleklých jednání se účastnil jako předseda finanční komise a později i ^{ve funkci} finančního referenta v městské radě také dr. Volf.

O získání zmíněných objektů jednalo městské zastupitelstvo v Jičíně na 9. schůzi konané dne 16.6. 1932.³¹⁾ Libosad s lo^agií, lipové stromořadí, bažantnice a Zebín patřily tehdy k majetku Trauttmansdorfského velkostatku Kumburk - Radim, a proto bylo nutné jednat o jejich zakoupení s majitelem velkostatku Karlem Trauttmansdorfem. Zmíněný vlastník žádal však příliš velkou částku, a proto bylo nejprve od této koupě upuštěno.

1.8. 1934 jednalo městské zastupitelstvo znovu o koupi lipového stromořadí, horního Libosadu s lo^agií, hospodářským stavením, dolního Libosadu, části Valdické bažantnice s remízkem u židovského hřbitova, Zebína a zámku

v Jičíně čp. 1 se zahradou v celkové výměře 33 ha, opět od Karla Trauttmansdorfa. Všechny tyto objekty se měly uhradit půjčkou od jičínské spořitelny přibližně za 800 000 Kčs. Po odkoupení objektů měla obec poskytnout lipové stromořadí, Libosad s logií, bažantnici a zahradu u zámku k dispozici veřejnosti. Ještě před tímto jednáním však muselo městské zastupitelstvo překonat některé obtíže, než se podařilo koupi uskutečnit.³²⁾

Velkým problémem v realizaci koupě se stala skutečnost, že město Jičín propáslo na počátku pozemkové reformy v roce 1918 příležitost, získat všechny jmenované objekty zdarma. V roce 1927 získal překupní právo na koupi Valdické obory s bažantnicí, dolní Libosad a remízek u židovského hřbitova přisedící Zemského výboru Josef Crha, vlivný člen agrární strany, a tato skutečnost byla zanesena do pozemkových knih. Nakonec uzavřela obec s Josefem Crhou smlouvu, že se jmenovaný vzdá tohoto svého překupního práva.

Celou záležitost komplikovala v městském zastupitelstvu opoziční skupina MUDr. Mrňáka, která s tímto počínáním starosty a jeho přívrženců nesouhlasila a snažila se zabránit této koupi. Důvod nesouhlasu není v Kronice města Jičína ani v zápisech městské rady a městského zastupitelstva uveden, ale tato opozice, věčně nesouhlasící s jednáním starosty Matějky a jeho společníků, zřejmě považovala celou záležitost za příliš finančně nákladnou.

Jelikož tehdy neměla radniční většina možnost zveřejnit svůj názor ve vlastním časopise, vyhotovili radní JUDr. Svatopluk Volf a Karel Šrámek zvláštní leták, aby objasnili účel koupě, která byla uskutečňována v zájmu všech občanů. Leták se setkal u veřejnosti s neobyčejným ohlasem, takže nakonec také opoziční skupina hlasovala na zmíněném zasedání 1.8. 1934 pro uskutečnění koupě všech objektů.³³⁾

Dodnes se Jičín může chlubit tímto krásným vlastnictvím, tvořícím ve vědomí obyvatel města samozřejmou součást jejich bydliště, ale málokdo si již uvědomuje, kolik úsilí stálo tehdejší představitele Jičína jeho získání.

5.1.3.2 Propagace města Jičina

Jičínský kraj oplýval a dosud oplývá mnoha přírodními krásami a památkami, na které mohou být obyvatelé Jičínka právem hrdi. Než však Jičín získal svoji proslulost, muselo být vykonáno mnoho propagační práce.

Obecní zastupitelstvo v Jičíně začalo v polovině třicátých let 20. století usilovat o to, aby město všechny své krásy ukázalo světu, přilákalo tak co nejvíce návštěvníků a otevřelo si cestu k získání větší popularity.

Do roku 1935 se o tyto záležitosti staral turistický odbor v Jičíně, který pořádal různé výstavy a vydával plakáty a letáčky ³⁴⁾. V roce 1935 zřídilo jičínské městské zastupitelstvo k tomuto účelu propagační komisi, jejímž předsedou se stal JUDr. Svatopluk Volf. Při své činnosti spolupracovala propagační komise také s jičínským Klubem čs. turistů ³⁵⁾.

Jedním z prvních kroků k dosažení větší popularity Jičina se stalo vypracování propagačního spisku o městě Jičíně, čímž byli pověřeni dne 27.8. 1934 radní dr. Svatopluk Volf a Josef Banýr ³⁶⁾. Další propagační akcí bylo uspořádání novinářského večírku v Heverově ulici v Praze, konaného dne 20.5. 1936, kterého se zúčastnilo 25 redaktorů pražských novin a Lidových novin. Organizace večírku se ujal spolek "Jičín v Praze".³⁷⁾ Jičín zde zastupoval mimo jiné starosta Václav Trojan, JUDr. Svatopluk Volf a JUDr. Jaromír Volf. Redaktoři se na večírku dozvěděli řadu informací o turistickém významu Prachovských skal a o různých připravovaných akcích. Augustin Seifert, předseda spolku Jičín v Praze, vyzval redaktory ke spolupráci na turistické výstavbě Jičínka. ³⁸⁾

Propagační činnost vyvrcholila v Jičíně 14.6. 1936 tzv. Turistickým dnem, kdy proběhla řada akcí. V tento den byla slavnostně otevřena silnice z Holína do Prachovských skal se spojkou na Libuň a Březku, došlo k odhalení Lepařova památníku, veřejnosti byl předán turistický pavilon u chaty Čs. turistů aj..³⁹⁾

Život v Jičíně rozvířily také oslavy 87. narozenin prezidenta T.G. Masaryka, konané ve dnech 5. - 7. 3. 1937.

Oslavy nastaly 5. března, kdy se konal koncert vojenské hudby 22. pěšího pluku a v tento den předvedli skupinové cvičební sestavy vojáci a dorostenky. Následujícího dne vzplála na Masarykově náměstí slavnostní vatra a při této příležitosti promluvil starosta hasičů B. Suchánek. Hlavní oslava se uskutečnila

7. března za účasti mnoha jičínských stran a spolků. Čs. obec legionářská, Obec přátel legionářů, Učitelská obec Budeč a Družina válečných poškozenců za součinnosti 27 místní korporací uspořádaly v Jičíně pod protektorátem okresního hejtmána vrchního rady M. Schmerhovskyho a za součinnosti městské rady velký manifestační projev pod názvem Mobilizace mravních sil národa pro obranu státu. Účastníci akce se shromáždili u kasáren v Lipách, kde přednesl svůj projev předseda odboru Čs. důstojnictva a velitel národní gardy JUDr. Karel Klouček. Od kasáren se ubíral průvod k Masarykovu divadlu, kde nejprve zazněl koncert 22. pěšího pluku a po něm zahájil slavnostní program JUDr. Svatopluk Volf. Při svém projevu se ředitel jičínské reálky Václav Boháč poklonil veliké práci prezidenta Osvoboditele a zdůraznil požadavek takové obrany státu, aby ho žádný útočník nezdolal. Po dalších projevech zazněla sborová recitace Medkovy básně Zborov v provedení žáků jičínské reálky pod vedením kněze profesora Beneše a program ukončila státní hymna.⁴⁰⁾

Touto velkolepou akcí Jičín ukázal, že jeho obyvatelům není lhostejný osud republiky, že dovede ocenit zásluhy našeho prvního prezidenta, a tak se i při této příležitosti představil světu velmi důstojně.

Velmi významnou měrou přispěly k propagaci Jičína výstavní trhy Českého ráje. Po I. výstavním trhu Českého ráje v roce 1933 proběhl v Jičíně v červenci roku 1937 II. výstavní trh Českého ráje, který zorganizoval Spolek pro pořádání výstavních trhů Českého ráje v Jičíně, v jehož předsednictvu stanul JUDr. Svatopluk Volf.

Pro výstavní účely byl sestaven Katalog II. výstavního trhu Českého ráje, jenž seznamoval návštěvníky s expozicemi trhu. Ředitelem této akce se stal K. Weiss.

Trh byl zahájen 4.7. 1937 a návštěvníci výstavy mohli zhlédnout díla T.G. Masaryka a E. Beneše, práce akademických malířů Jindřicha Procházky, Viléma Kafky, Jana Čejky, Vladimíra Silovského, Anny Machkové, Karla Vika a sochaře J. Vašaty. Vedle dalších expozic byla otevřena výstavní síň města Jičína, projektovaná architektem Čenkem Musilem.⁴¹⁾

Ve stručnosti byly uvedeny v této podkapitole některé z propagačních akcí města Jičína, které svědčí o velké aktivitě vedení města, jež si zaslouží bezesporu velké uznání.

5.1.3.3. Jičínská plovárna

První plovárnu v Jičíně otevřela vojenská jičínská jednotka 16. června 1845 na rybníku Kníže a poskytla ji k dispozici veřejnosti. Z iniciativy profesora Kotta byl ustaven zvláštní plovárenský výbor. Jeho zásluhou vznikla na hrázi rybníka Kníže roku 1863 první občanská plovárna, kterou přejala obec do své správy kolem roku 1888. Po regulaci rybníka byla občanská plovárna přemístěna na místo bývalé vojenské plovárny. Tato malá, prostá plovárna však nemohla obstát při rozvoji města a turistiky, a tak se začalo uvažovat o zřízení nové plovárny.

Městská rada se 4. ledna 1932 usnesla, že pověří ing. V. Šťastného vypracováním technického plánu na základě situačního návrhu ing. Čenka Musila. 11. března téhož roku schválilo městské zastupitelstvo definitivně projekt V. Šťastného, podle něhož mělo být koupaliště vybudováno v prodloužení rybníka směrem do luk. Projekt obsahoval také plán na přístaviště pro lodky, na vybudování tří a pětimetrové věže, kabin, restaurace a hřiště. Stavební práce začaly 28. března 1933 a realizací projektu byli pověřeni stavitelé ing. Vojtěch Čechovský a Václav Frýba.⁴²⁾

V čele všech přípravných prací stál předseda finanční komise JUDr. Svatopluk Volf, který celý průběh stavby sledoval. Dr. Volf svolal už 27. května 1933 schůzi zástupců jičínských tělovýchovných a sportovních korporací (Sokol, S.K. Jičín, S.K. Čechie, Svaz skautů, Zimní klub Jičín, Dělnická tělocvičná jednota, Stráž svobody, Orel), aby s nimi projednal program k otevření koupaliště plánovaného na červenec téhož roku⁴³⁾. Slavnostní otevření koupaliště proběhlo 9. července 1933 s bohatým kulturním programem. V tento den uspořádala vojenská hudba 22. pěšího pluku ve 13:30 hodin slavnostní koncert a v 15 hodin odevzdal JUDr. Svatopluk Volf dobudované koupaliště starostovi města Josefu Matějkovi. Starosta poděkoval ve svém projevu projektantu ing. Šťastnému, budovatelům ing. Čechovskému a Václavu Frýbovi i všem členům městského zastupitelstva, kteří se na otevření projektu podíleli. Před zraky přítomných pak proběhly ukázky plavání, skoky z výšky a z prkna.⁴⁴⁾

14. 5. 1934 uložila městská rada JUDr. Svatopluku Volfovi a několika dalším členům městského zastupitelstva, aby vypracovali pro městské koupaliště

řád. Cukrář Václav Futera zároveň dostal souhlas k prodeji na koupališti za poplatek 400 korun a povolení za kabinu k prodeji za 150 korun.⁴⁵⁾

Otevřením plovárny v Jičíně získalo město další objekt pro zpříjemnění volného času v letních měsících a vedení města Jičina tak splnilo jeden ze svých plánů na zlepšení života ve městě a vytvoření lepších podmínek pro turisty.

5.2 Působení JUDr. Svatopluka Volfa v Obecní spořitelně jičínské

5.2.1 Ze stanov Obecní spořitelny jičínské

JUDr. Svatopluk Volf pracoval od roku 1938 také ve vedení Obecní spořitelny jičínské. Pro snažší pochopení působení dr. Volfa v tomto finančním ústavu je nutné, seznámit se s jeho správou.

Obecní spořitelna v Jičíně vznikla roku 1861 za tím účelem, aby mohl každý občan bez obtíží a ztráty času uložit své úspory na úrok a podle potřeby si je opět mohl vybrat. Spořitelna spadala pod státní dohled, za vložené vklady ručilo celým svým jměním město a za správu spořitelny byl zodpovědný výbor a ředitelství spořitelny. Výbor - 12 osob - volilo městské zastupitelstvo na období šesti let a vždy po uplynutí tří let muselo z výboru 6 osob vystoupit. Ve výboru mohla působit nejvýše 1/3 členů a v ředitelství nejvíce dva členové, kteří by byli současně členy správy, popř. jiného peněžního ústavu.

Ze svého středu volil výbor (scházel se 1x měsíčně) svého předsedu a čtyřčlenné ředitelstvo, v němž by měl působit alespoň jeden znalec práva. Právě úřadující starosta byl bez volby automaticky členem výboru i ředitelství, ale jeho členství se nezahrnovalo do počtu volených členů. Ředitelstvo si pak volilo na období 3 let svého předsedu a ředitele kanceláře, přičemž musel výbor řediteli neznalému práva opatřit zvláštního právního zástupce.

Jednací řečí spořitelny byl český jazyk a členové výboru i ředitelstva vykonávali svůj úřad bezplatně.¹⁾

5.2.2 Aktivita JUDr. Svatopluka Volfa v Obecní spořitelně jičínské

JUDr. Svatopluk Volf byl zvolen roku 1938 do Obecní spořitelny jičínské a stal se předsedou ředitelství spořitelny ²⁾, stejně jako před léty jeho otec. Jako právník se stal velmi vhodnou osobou na funkci člena ředitelství, protože stanovy, jak bylo uvedeno, přímo vyžadovaly, aby byl některý z členů ředitelství, pokud možno, znalcem práva.

Během členství JUDr. Svatopluka Volfa v Obecní spořitelně věnoval tento jičínský peněžní úřad městu jeden milion korun na zvelebení města. Tento dar však muselo nejprve schválit ministerstvo vnitra a z tohoto důvodu jednal JUDr. Svatopluk Volf s ministrem vnitra osobně. Částka jeden milion korun však nebyla dosud žádné spořitelně schválena. Ale jičínská spořitelna se stala výjimkou, protože jako jediná z českých spořitelen měla velmi bohaté fondy, a tak jí ministerstvo vnitra povolilo takto vysokou částku jako příspěvek městu.³⁾

Na jaře roku 1941 byl JUDr. Svatopluk Volf vyslán spořitelnou do Prahy jako člen nákupní komise k získání výtvarných děl pro jičínskou galerii, kterou spořitelna založila a každý rok doplňovala. Při nákupu spolupracoval dr. Volf s Jaroslavem Menclem (autorem Historické topografie města Jičína) a odborným poradcem dr. Kamilem Novotným. Během tohoto nákupu se pro galerii podařilo získat obrazy Vlastislava Hofmana (např. Jakubcovy hory, Před bouří aj.), Václava Rabase⁴⁾ (obraz "Motiv ze Slánska"), Vincence Beneše⁵⁾ (obraz "Kytice") a další.⁶⁾

Jelikož složka Obecní spořitelny jičínské ve Státním okresním archivu Jeřice končí rokem 1938 a dr. Volf uvádí ve svých Pamětech ze své činnosti ve spořitelně pouze okolnosti týkající se příspěvku spořitelny městu a nákupů obrazů pro galerii, nelze doložit, jak dlouho trvala činnost dr. Volfa v tomto finančním úřadu a další okolnosti. Nelze však tuto oblast činnosti dr. Volfa zcela pominout.

5.3 Další funce dr. Volfa

5.3.1 Přítomnost JUDr. Svatopluka Volfa v hnutích na podporu republiky podle zápisů v Kronice města Jičína

Ve 30. letech vzniklo v Praze hnutí Akce demokratické spolupráce (ADS) a znamenalo pokus o sdružení lidí dobré vůle z různých politických stran, které mělo zmenšit stranické odcizení, roztržství společnosti a zlepšit spolupráci mezi stranami.

V Jičíně se konala ustavující schůze Akce demokratické spolupráce 22. listopadu 1933. Jejím svolavatelem byla Jednota čs. obce legionářské. Jednání zahájil JUDr. Karel Klouček a po něm vystoupil odborný učitel Karel Fikar, který označil ADS jako volné sdružení lidí a spolků pro udržení a zdokonalení demokracie a republiky. Na schůzi byl zároveň zvolen pracovní výbor a jako jednoho z členů uvádí kronika i jméno JUDr. Svatopluka Volfa. Na schůzi došlo také k usnesení, založit Svaz národního osvobození.¹⁾

Valná schůze odbočky Svazu národního osvobození, do níž vstoupila také skupina členů ADS, se konala 3.4. 1935 v jičínském hotelu Hušek. Předsedou schůze byl zvolen JUDr. Svatopluk Volf. Účelem tohoto seskupení bylo zmírňovat napětí mezi politickými stranami, působit k jejich občanské spolupráci, upevňovat demokracii a pracovat k uvědomělému státnímu občanství.²⁾

20. ledna 1937 se v jičínském hotelu Slavie uskutečnila členská schůze Svazu národního osvobození, kde se jednalo o přípravách k ustavující valné schůzi Obce přátel legionářů v Jičíně (OPL). Zmíněná schůze se pak uskutečnila 24. 1. 1937 a zahájil ji předseda Svazu národního osvobození JUDr. Svatopluk Volf. Zástupce ústředí SNO a OPL I. Linhart z Prahy vyzval ve svém projevu k mobilizaci mravních sil národa a označil legionáře jako pramen svobody a demokracie. Předsedou OPL se stal dr. V. Šťastný a ke spolupráci s OPL se přidala i řada jičínských sdružení.³⁾

Důvodem účasti dr. Volfa bylo zřejmě znepokojení z politické situace ve státě, které si jako právník a vzdělaný člověk asi uvědomoval, a proto chtěl svou účastí v těchto hnutích napomoci k zlepšení těchto neutěšených poměrů.

Další údaje o těchto hnutích ve spojení se jménem JUDr. Svatopluka Volfa kronika Jičina neuvádí. JUDr. Svatopluk Volf se o aktivitách v těchto organizacích ve svých Pamětech vůbec nezmiňuje (zřejmě tuto svoji činnost nepovažoval za jednu z nejdůležitějších), a proto uvádím tento výsek z činnosti hnutí na podporu republiky podle zpráv kroniky pouze jako doplnění oddílu politické činnosti, bez hlubšího a obsáhlejšího rozboru.

5.3.2 JUDr. Svatopluk Volf - předseda Okresní péče o mládež v Jičíně

Okresní péče o mládež v Jičíně byla založena kolem roku 1906 a za první republiky působila jako polooficiální organizace na ochranu dětí v cizí péči a dětí nemanželských. Na tuto organizaci mohlo být přeneseno také vykonávání dozoru nad dětmi a do její kompetence spadala rovněž spolupráce s poručenskými soudy.

Do roku 1935 působil ve funkci předsedy Okresní péče o mládež v Jičíně Josef Matějka a po jeho smrti nastoupil na jeho místo JUDr. Svatopluk Volf, který byl do této funkce zvolen na valné schůzi Okresní péče o mládež, konané dne 17. dubna 1936.⁴⁾

Za předsednictví dr. Volfa uspořádala tato organizace několikrát před vánočními tzv. "Slavnost vztyčení vánočního stromu republiky". Dr. Volf se poprvé jako předseda Okresní péče o mládež zúčastnil této slavnosti 19. prosince 1936 na Masarykově náměstí⁵⁾. Patronát nad celou akcí převzalo ministerstvo školství a národní osvěty společně s ministerstvem sociální péče, Syndikátem čs. novinářů a Čs. rozhlasem. Dr. Volf přednesl při této příležitosti slavnostní projev. Za znění hymny, kterou zahrála vojenská hudba 22. pěšího pluku, byla vztyčena státní vlajka. Programu se zúčastnili také žáci národních škol zpěvem koledí. Chudé a trpící děti obdržely během slavnosti dárky a na náměstí zářil vánoční strom s barevnými žárovkami. Pořadatelé umístili zároveň pod tento strom pokladničku, do níž vhazovali občané města své peněžité dárky pro chudé děti. V tomto roce bylo na dobročinné účely vybráno 5 906 korun.⁶⁾

Podle údajů Kroniky města Jičina se podobné akce uskutečnily za přítomnosti JUDr. Svatopluka Volfa i v následujících letech.⁷⁾

Zřejmě také v této funkci mohl dr. Volf velice dobře uplatnit své právnické povolání, tentokrát ve prospěch dětí.

Přechod 1936 → 1945?

JUDr. Svatopluk Volf - člen rady Místního národního výboru v Jičíně

Na konci 2. světové války, kdy se blížil konec fašistické nadvlády na území okupovaného Československa, vznikaly ve všech obcích republiky revoluční národní výbory a později přejímaly správu měst a obcí národní výbory. Ne jinak tomu bylo ve městě Jičíně.

Dne 7. května 1945 ustavil Krajský národní revoluční výbor ve městě Jičíně Městský revoluční národní výbor, jehož předsedou se stal dosavadní předseda správní komise JUDr. Karel Klouček.⁸⁾

31. května 1945 se konala ustavující schůze místního národního výboru a na listině zúčastněných členů najdeme také jméno JUDr. Svatopluka Volfa. Na ustavení místního národního výboru se dohodly čtyři státem uznané politické strany (komunistická, národně - socialistická, sociálně demokratická a lidová). Předsedou nového národního výboru se stal Josef Zikmund a do rady místního národního výboru byl za stranu národně socialistickou zvolen také dr. Volf.

V radě Místního národního výboru v Jičíně obdržel JUDr. Svatopluk Volf referát finanční, referát městského koupaliště a referát uměleckých památek a zároveň byl zvolen do komise dlažební, kanalizační a komunikační a obec ho pověřila také svým zástupováním v Muzejním spolku.

Jako svůj první úkol si Místní národní výbor v Jičíně stanovil urychlené odstranění všeho, co připomínalo německou okupaci a hyzdilo vzhled města, a zároveň navrácení školních a jiných budov jejich účelu.⁹⁾

Jelikož jsou materiály týkající se činnosti Místního národního výboru zpracovány pouze do roku 1945, nelze doložit, jak dlouho JUDr. Svatopluk Volf v tomto orgánu působil. Podle svědectví dcery dr. Volfa, paní Kubínové, však nepůsobil JUDr. Svatopluk Volf v tomto orgánu déle než do roku 1948.

JUDr. Svatopluk Volf - předseda Okresní rolnické komise

V roce 1945 byla po ukončení 2. světové války konfiskována půda velkostatků nad 200 ha, zrádců a kolaborantů na základě znárodnovacích dekretů a prováděním parcelace takto získané půdy byly pak pověřeny Okresní rolnické komise.¹⁰⁾

Také v Jičíně vznikla roku 1945 Okresní rolnická komise, do níž delegovala rada Místního národního výboru finančního referenta JUDr. Svatopluka Volfa, který se později stal jejím předsedou, aby zajistil získání lesů v okolí města do městského vlastnictví.¹¹⁾

Podle vzpomínek v Pamětech dr. Volfa ¹²⁾ mu s touto funkcí přibýlo velmi mnoho starostí, protože s uchazeči o půdu jednal v různých vsích a často pracoval až dlouho do noci.

Dr. Volf dále ve svých Pamětech vzpomíná ³⁾, že několik dní před 25. únorem 1945 obdržel od neznámého muže pozvání k účasti na celostátním sjezdu předsedů rolnických komisí, svolaném na 25. února téhož roku. Dr. Volf se zmíněnému muži omluvil s tím, že ho na sjezd musí vyslat jičínská Okresní rolnická komise. Jelikož nebylo možné, komisi v takto krátkém termínu svolat, pozvání na sjezd, odmítl. Není však vyloučeno, že JUDr. Svatopluk^{Volf} (neměl žádný zájem na účasti v této ryze komunistické akci, ale vzhledem k době, ve které své Paměti psal, možná nevyjádřil svůj opravdový důvod neúčasti na zmíněném sjezdu.

Tato neúčast však byla JUDr. Svatopluku Volfovi veřejně vytknuta jako nepochopení revolučních únorových dnů a tím skončilo působení dr. Volfa v Okresní rolnické komisi. Volfův čin byl zřejmě také jednou z dalších příčin jeho neoblíby u komunistického režimu a z ní pramenících obtíží v roce 1958, jak bylo uvedeno v oddíle o životě dr. Volfa. Na základě toho byl později postižen i syn dr. Volfa, který nedostal povolení ke studiu na vysoké škole. Musel nejprve pracovat v jičínském Agrostroji a teprve na základě doporučení podniku mohl studovat.

Uvedený přehled politické a společenské činnosti dr. Volfa uvádí jen souhrn jeho funkcí, jimiž přispěl k rozvoji Jičína, a postihuje pouze nejvýznamnější Volfovy činnosti. Skutečný rozsah působení dr. Volfa je několikanásobně širší, ale už uvedené skutečnosti v této kapitole svědčí o jeho velmi významném podílu v politickém a společenském životě města, zejména v období od roku 1931 - 1948. Nelze opomenout skutečnost, že dr. Volf, stejně jako před léty jeho otec, působil jako právní zastávce a ochránce Jičína v různých svízelných záležitostech, což byla úloha velmi zodpovědná a často nezávidění hodná.

Na základě zjištěných skutečností lze říci, že osobnost JUDr. Svatopluka Volfa tvoří neodělitelnou součást historie jičínských dění ve zmíněném období a některé jeho skutky mluví dodnes samy za sebe.

Poznámky k oddílu "Politická a společenská činnost JUDr. Svatopluka Volfa"

Kapitola 6.1 "Činnost JUDr. Svatopluka Volfa v městské radě a městském zastupitelstvu"

- 1) Cvrk, František: Volby v okrese Ústí nad Labem v letech 1923 - 1938 a rozbor jejich výsledků. In: Ústecký sborník historický 1985, str. 363 - 453.
- 2) SOA Jeřice - Inventář města Jičína (dále - SOA - IMJ ...). Kandidátní listina, karton 416, č. 1869.
- 3) SOA - IMJ: Zápis ze schůze městského zastupitelstva (dále - MZ) z 19.8.1927, kn. č. 275.
- 4) SOA - IMJ: Záписы ze schůzí MZ 1929 - 31, kn. č. 275-6.
- 5) SOA - IMJ: Zápis ze schůze MZ z 10.10. 1928, kn. č. 275.
- 6) SOA - IMJ: Zápis ze schůze MZ z 28.3. 1929, kn. č. 276.
- 7) SOA - IMJ: Kronika města Jičína (dále KMJ) 1931, str. 69, kn.č. 260.
- 8) Tentýž dokument, tatáž strana.
- 9) SOA - IMJ: SOA - IMJ: Zápis ze schůze MZ z 30.7. 1931, kn.č. 277.
- 10) Tentýž dokument, zápis z 6.8. 1931.
- 11) SOA - IMJ: Záписы ze schůzí MZ 1931 - 40, kn.č. 277 - 286.
- 12) SOA - IMJ: Zápis ze schůze MZ z 15.6. 1934, kn. č. 280.
- 13) Tentýž dokument, zápis z 9.7. 1934.
- 14) SOA - IMJ: Záписы ze schůzí MZ červenec - říjen 1935, kniha č. 281.
- 15) SOA - IMJ: KMJ 1935, str. 238, kn. č. 262.
- 16) Tentýž dokument str. 278 - 9.
- 17) Ze svědectví paní Evy Kubínové, nejstarší dcery dr. Volfa.
- 18) SOA - IMJ: KMJ 1935, str. 238, kn.č. 262.
- 19) SOA - IMJ: KMJ 1936, zápis ke dni 15.1. 1936, kn. č. 262. - - O problematice politického života v období 1918 - 1938 pojednávají dále tato díla: Olivová, Věra: Československé dějiny 1914 - 1939. díl I. - II. , Praha, Univerzita Karlova 1993, 203 + 201 s. - - Broklová, Eva: Československá demokracie (politický systém ČSR 1918 - 1938), Praha, sociologické nakladatelství 1992, 168 s. - - Harna, Josef: První pokus o demokracii (Československá republika ve střední Evropě). Praha, SPN 1990, 66 s. - - Harna, Josef: Materiály k politickým, hospodářským a sociálním dějinám v letech 1929 - 39.

In: Sborník k dějinám 19. - 20. století. Díl 8., Praha, Ústav čs. a světových dějin ČSAV 1982, 354 s.

- 20) SOA - IMJ: Zápis ze schůze MZ ze 14.2. 1936, kn.č. 282.
- 21) SOA - IMJ: Záписы ze schůzí MZ z roku 1936 str. 59, kn.č. 282.
- 22) SOA - IMJ: Záписы ze MZ 1936 - 38, kn. č. 282 - 4.
- 23) SOA - IMJ: KMJ, zápis ke dni 12.6. 1938, kn.č. 263.
- 24) Tentýž zápis.
- 25) SOA - IMJ: Zápis ze schůze MZ z 30.6. 1938, kn.č. 284.
- 26) SOA - IMJ: KMJ 1940, str. 87, kn.č. 264.
- 27) SOA - IMJ: Zápis ze schůze MZ ze 12. 7. 1940, kn.č. 286.
- 28) SOA - IMJ: Zápis ze schůze správní komise z 19.7. 1940, kn.č. 286.
- 29) SOA - IMJ: Zápis ze zakládající schůze Místního revolučního národního výboru ze 7.5. 1945, kn. č. 319.
- 30) Foto Valdštejnského zámku, lipového stromořadí, logie, libosadu a kopce Zebína: příloha č.
- 31) SOA - IMJ: Zápis ze schůze MZ z 16.6. 1932, kn.č. 278.
- 32) SOA - IMJ: Zápis ze schůze MZ z 1.8. 1934, kn.č. 280.
- 33) SOA - IMJ: KMJ 1934, str. 179, kn.č. 261. - - LA Staré Hrady - fond "Volf Svatopluk": Volf, Svatopluk: Paměti III. Z kapitoly "Z mých veřejných funkcí," str. 53 - 57, LA Staré Hrady LA 87/90 1225.
- 34) SOA - IMJ: KMJ: 1936, str. 131, kn.č. 262.
- 35) SOA - IMJ: KMJ 1935, str. 190, kn. č. 262.
- 36) SOA - IMJ: KMJ 1934, str. 177, kn.č. 261.
- 37) Jičín v Praze - od roku 1905 volné sdružení, od 4.10. 1933 úředně povolený spolek sdružující rodáky z Jičína, kteří v Jičíně studovali nebo pracovali. Cílem byla práce pro zájmy Jičína.
- 38) SOA - IMJ: KMJ 1936, str. 111, kn.č. 262.
- 39) Tentýž dokument str. 131.
- 40) SOA - IMJ: KMJ 1937, str. 64 - 65, kn.č. 263.
- 41) Tentýž dokument str. 183 - 184.
- 42) Mencl, Jaroslav: Historická topografie města Jičína. Díl II., Jičín Musejní spolek 1948, str. 78 - 80.
- 43) SOA - IMJ: KMJ 1933, str. 133, kn.č. 262.
- 44) Tentýž dokument str. 181.
- 45) SOA - IMJ: KMJ 1934, str. 192, kn. č. 261

Kapitola 5.3. Působení JUDr. Svatopluka Volfa v Obecní spořitelně jičínské

- 1) SOA - IMJ: Obecní spořitelna jičínská. Stanovy obecní spořitelny jičínské, karton č. 259.
- 2) Tytéž dokumenty
- 3) LA Staré Hrady, fond "Volf Svatopluk", Volf, Svatopluk: Paměti III., z kapitoly "Z mých veřejných funkcí", č. LA 87/90 1225. (dále - Paměti ...)
- 4) Václav Rabas (1885 - 1954), představitel krajinářského realismu, v raném období ovlivněn akademismem a Slavičkovým impresionismem. Díla: Pole a oblaka (1933), Pálená zem (1934), Velikonoční krajina (1942), portrét Tvář době neznámá (1952) aj. (vice: *Československý biografický slovník, Praha, Encyklopedický institut ČSAV, Akademia 1992 str. 581*)
- 5) Vincenc Beneš (1883 - 1979), český malíř, nejprve propagátor kubismu (Tramvaj č. 4 - 1911), za 1. světové války představitel realismu (Vojenský pohřeb), v poválečné tematice se věnoval zátiší a krajinomalbě. (vice: *Československý biografický slovník, Praha, Encyklopedický institut ČSAV, Akademia 1992 str. 40*)
- 6) Informace k odstavci: Paměti V., str. 1 - 12.

Kapitola 5.3. "Další funkce dr. Volfa"

- 1) SOA - IMJ: KMJ 1933, str. 303, kn.č. 261.
- 2) SOA - IMJ: KMJ 1935, str. 102, kn.č. 262.
- 3) SOA - IMJ: KMJ 1937, str. 20, kn. č. 263.
- 4) SOA - IMJ: KMJ 1936, str. 84, kn.č. 262.
- 5) Foto náměstí: příloha č. 3/24, 25.
- 6) Tentýž dokument str. 272.
- 7) SOA - IMJ: KMJ 1937, str. 314 a 1938 str. 298, kn. č. 263.
- 8) SOA - IMJ: Zápis o ustavující schůzi Místního revolučního národního výboru ze 7.5. 1945, kn. č. 319.
- 9) SOA - IMJ: Záписы ze schůzí místního národního výboru z 31.5. 1945, kn. č. 319.
- 10) O problematice poválečných let: Kaplan, Karel: Československo v letech 1945 - 48. Praha, SPN 1991, 153 s. - - Procházka, Vladimír: Jaká Evropa?. Brno 1993, 137 s.
- 11) LA Staré Hrady - fond "Volf Svatopluk": Volf, Svatopluk: Paměti III. str. 65, č. LA 87/90 1225.
- 12) Tentýž dokument str. 66.
- 13) Tentýž dokument str. 66 - 67.

6. 1 Kulturní Jičín a dr. Volf

6.1.1 Nejvýznamnější kulturní akce jičínských spolků

Významnými činiteli v jičínském kulturním dění Jičíně od 60. let 19. století až do začátku 2. světové války byly různé spolky. K nejvýznamnějším patřila Občanská beseda, založená 19. prosince 1861 a Akademická čtenářská jednota, která vznikla v září roku 1870 a stala se jedním z nejstarších českých studentských spolků. Jejímž předsedou byl v letech 1919 - 1921 také JUDr. Svatopluk Volf. Vedle těchto spolků zaujímal významné místo také Hudební spolek, vzniklý z Kruhu příznivců hudby v letech 1906 - 1907, jenž se proslavil zejména pořádáním komorních koncertů. Z řady jičínských pěveckých spolků byl velmi aktivní např. pěvecký spolek Smetana.¹⁾

Jičínské spolky uspořádaly za dobu své existence celou řadu akcí, z nichž uvádím pouze některé z nejvýznamnějších.

4. května 1892 uspořádala Občanská beseda v sále hotelu "U města Hamburku" ²⁾ koncert skladeb Antonína Dvořáka, ještě před tím než odjel do Ameriky. Dr. František Volf jel pro Mistra kočárem do Ostroměře, protože bylo do Jičína obtížné železniční spojení. Večer téhož dne účinkoval při koncertu v Jičíně sám Antonín Dvořák společně s profesory konzervatoře (F. Lachnerem a H. Wihanem). Během této své návštěvy města navštívil Antonín Dvořák také rodinu Volfových.³⁾

V prosinci roku 1909 se uskutečnilo v Jičíně představení opery Bedřicha Smetany "Hubička", které připravily pro jičínské publikum Hudební spolek a Zpěvácký spolek Smetana. Představení dirigoval Jan Patsch a hlavní roli, postavu Vendulky, zpívala sestra JUDr. S. Volfa Jarmila Královcová. Tato opera měla velký úspěch.⁴⁾ Představení předvedli Jičínští nejen ve svém rodném městě, ale hostovali i jinde, například 2. ledna 1910 v Mladé Boleslavi.⁵⁾

Akademická čtenářská jednota se přičinila o provedení divadelního dramatu Arnošta Dvořáka "Král Václav IV." Představení se konalo v jičínské sokolovně ⁶⁾ ve dnech 4. - 8. září 1920. Titulní role vytvořili Karel Horna (král Václav IV.) a Eliška Krámská (Žofie, korunovaná královna česká). Jana, řečeného

Železný, biskupa litomyšlského a bratrance krále ztvárnil JUDr. Svatopluk Volf. Pravděpodobně stejně jako u jiných her provedli jičínské ochotníci toto drama s velkým nadšením a obohatili sebe i okolí zážitky, na které se nezapomíná.⁷⁾ Velmi mnoho kulturních akcí, které rozproudily život Jičína, uspořádal Hudební spolek ve spolupráci s jinými jičínskými spolky.

Tento spolek se ujal ve spolupráci s Akademickou čtenářskou jednotou a zpěváckým spolkem Smetana, nastudování zpěvohry Dalibor od Bedřicha Smetany. Představení proběhlo ve dnech 3., 5. a 8. dubna 1922 v jičínské sokolovně pod taktovkou jičínského dirigenta Jana Patsche. Roli krále Vladislava vytvořil K. Šrámek, rytíře Dalibora zpíval dr. Svatopluk Volf a role Milady, sestry purkrabího ploskovského, byla přidělena Jarmile Královcové, sestře dr. Volfa. Představení měla obrovský úspěch a velmi vysoce byla hodnocena také úroveň provedení zpěvohry hlavními protagonisty.⁸⁾

Další⁹⁾ velkým úspěchem jičínských nadšenců bylo provedení Smetanovy opery "Prodaná nevěsta", na kterém se podílel Hudební spolek a pěvecký spolek Smetana. Opera byla nastudována u příležitosti 100. výročí narození Bedřicha Smetany. Premiéra proběhla v Jičíně 18. března 1924 a v dalších dnech následovala řada repríz. Roli Mařenky zpívala paní Marie Adamcová a Jeníka dr. Svatopluk Volf. Jak však dr. Volf uvádí ve svých Pamětech, role Jeníka mu nepřišla k srdci tak, jako například role Dalibora.⁹⁾

Součástí Hudebního spolku bylo také komorní smyčcové kvarteto, jehož složení se sice během doby měnilo, ale od poloviny 20. let byl jeho členem JUDr. Svatopluk Volf. Přitom si však musíme uvědomit, že dr. Volf se teprve od roku 1923 začal opět věnovat hře na smyčcové nástroje, protože ve válce utrpěl již zmíněné zranění ruky a muselo ho stát velmi mnoho úsilí, aby se s ochrnutým malíčkem opět naučil hrát na své oblíbené strunné nástroje.

Nejdéle působilo smyčcové kvarteto (s účastí dr. Volfa) ve složení MUDr. J. Dvořák (1. housle), prof. Jiří Mejznar (2. housle), JUDr. Svatopluk Volf (viola) a Karel Lazák (violoncello), které vzniklo kolem roku 1957 a rozpadlo se po čtyřiaadvacetiletém působení až roku 1970.¹⁰⁾

Smyčcové kvarteto Hudebního spolku se účastnilo velmi mnoha koncertů. Z těch, jichž se účastnil dr. Volf, můžeme jmenovat např. komorní koncerty v letech

1928 - 30. Tyto koncerty byly určeny zejména pro milovníky vážné hudby a vyznačovaly se velmi vysokou úrovní provedení.

JUDr. Svatopluk Volf se zúčastnil se smyčcovým kvartetem, jak uvádí Kronika města Jičína, následujících koncertů.¹¹⁾ 11. ledna 1928 uspořádal Hudební spolek v Masarykově síni jičínské sokolovny komorní večer, při němž zazněla v provedení jičínského smyčcového kvarteta (ve složení Karel Weger, M. Modřický, dr. Svatopluk Volf, I. Hejda) a dalších účinkujících díla Roberta Schumana, Josefa Suka a Antonína Dvořáka. III. komorní večer. 7. února téhož roku byl věnován skladbám J.B. Foerstra a Antonína Dvořáka a kvarteto bylo doprovázeno zpěvem Zdeny Krulišové. Následoval IV. komorní koncert, konaný 7.10. 1928, kde zazněla mimo jiné skladba od F. Chopina a V. komorní koncert s díly Josefa Suka, Antonína Dvořáka a Zdeňka Fibicha. Série koncertů pokračovala rovněž v následujících letech a kronika uvádí dále koncerty, v nichž účinkoval dr. Volf, s těmito daty: VI. komorní večer - 4.2. 1929, VII. komorní koncert - 12. 4. 1929, IX. komorní večer - 13.12. 1929 (věnovaný oslavám 70. narozenin J.B. Foerstra), X. komorní koncert - 22. 1. 1930.

Ani za 2. světové války neutichl zcela jičínský kulturní život. Roku 1941 byly v Jičíně zahájeny oslavy 100. narozenin Antonína Dvořáka, které pořádal Hudební spolek ve dnech 23., 24. a 25. května. V těchto dnech proběhl symfonický koncert skladeb Antonína Dvořáka pod vedením dirigenta Václava Kubička a oslavy pak pokračovaly během června, září, října, listopadu a prosince.¹²⁾

Velmi významnou akcí ve válečných dnech se staly tzv. Jičínské hudební pondělky. První koncert se uskutečnil 23.3. 1942 a následovalo 38 večerů, které trvaly až do roku 1949.¹³⁾ Dr. Volf těchto pondělků rovněž velmi aktivně účastnil a ve svých Pamětech uvádí programy všech 39 pondělních večerů.¹⁴⁾

Z těchto několika nejvýznamnějších kulturních akcí, které se v Jičíně uskutečnily, velmi zřetelně vyplývá, že kulturní život jičínských obyvatel měl velmi vysokou úroveň, přičemž však nelze opomenout ani akce menšího charakteru, jejichž pouhý výčet by byl nesmírně obsáhlý. Na pozadí tohoto dění se velmi aktivně pohyboval také dr. Volf, který se díky svému pěveckému a hráčskému umění nesmazatelně zapsal ke všem těmto uvedeným událostem.

6.1. 2 Josef Bohuslav Foerster a Jičín

Začátkem roku 1923 začali jičínští nadšenci připravovat představení Foerstrovy opery "Eva", zkomponované podle dramatu Gabriely Preisbové "Gazdina roba". JUDr. Svatopluk Volf a dirigent Jan Patsch navštívili ještě před začátkem nácviu několik představení této opery v pražském Národním divadle, a poté se všichni pustili do nastudování.

Jičínské obyvatelstvo bylo na provedení této opery soustavně připravováno v průběhu deseti přednášek o Foerstrovi a jeho díle, čímž bylo docíleno velkého zájmu publika. Profesor Pala vydal zároveň publikaci s rozbohem opery, s obsahem dramatu, charakteristikou autora a s fotografiemi účinkujících sólistů, dirigenta i režiséra.¹⁾ Na uvedení opery spolupracovaly Hudební spolek, Zpěvácký spolek Smetana, Akademická čtenářská jednota a Tělovýchovná jednota Sokol. Představení proběhlo ve dnech 23., 26. a 27. května 1923 v jičínské sokolovně. Hlavní postavu, švadlenu Evu, zpívala Jarmila Královcová a úlohu Mánka ztvárnil JUDr. Svatopluk Volf²⁾.

Na představení byl pozván také sám autor, kterého přivítali jičínští občané 26. května na jičínském nádraží a připravili pro něj na následující dny pestrý program. Večer téhož dne proběhlo druhé představení "Evy" a následujícího dne se Foerster seznámil s pamětihodnostmi Jičína. V neděli 27.5. 1923 se konalo poslední představení "Evy" a Foerster byl výkony jičínských zpěváků nesmírně nadšen a dojat. Po posledním představení byl v hotelu Praha uspořádán slavnostní večírek, kde Foerster poděkoval všem za velký zážitek a mimo jiné řekl:

"Byl jsem poctěn, když jsem přijel do Jičína, vyznamenáním věru vzácným. Byl jsem přivítán vzácným přítelem panem dr. Volfem (Františkem), kterého jsem do této doby neznal, reprezentanty městské rady i korporacemi a jičínskou mládeží. Byl jsem opravdu dojat a nesmírně potěšen pozorností, které se mi dostalo, ale do jisté míry zahanben, poněvadž se věru vyznávám, že nevidím nijakých zásluh k takovýmto poctám " ...³⁾

Tehdy se také Foerster poprvé setkal s rodinou Volfových, z níž znal pouze Jarmilu Královcovou z představení v Plzni, a stejně jako téměř před 20 lety Vrchlický, našel zde Foerster přátelství, úctu i pochopení. Byl nesmírně zaujat vzhledem, pěveckým uměním i přirozenou inteligencí Jarmily Královcové, a tak

mezi oběma vzniklo hluboké přátelství, které však přerušila psychická choroba Jarmily v roce 1935.

Velké přátelství vládlo také mezi Foerstrem a ostatními členy rodiny Volfových. Foerster si velice dobře rozuměl také s paní Marií Volfovou, které se ve svých dopisech svěřoval jako vlastní matce, o čemž svědčí také časté oslovení "má drahá matinko" a pod. Dobrého přítele našel také ve Františku Volfovi a zejména v osobě Svatopluka Volfa, jejichž přátelství trvalo až do Foerstrovy smrti v roce 1951. Toto přátelství pramenilo pravděpodobně také z jejich společného zájmu o vážnou hudbu.⁴⁾

Jako poděkování jičínským občanům za provedení jeho opery "Evy", složil Foerster tzv. "Jičínskou suitu", kterou věnoval městu Jičínu. Tato skladba byla poprvé přednesena jičínským Hudebním spolkem na slavnostní akademii 6. a 7. prosince 1924 u příležitosti otevření Studentského domu v Jičíně. Motiv této skladby se stal později základem znělky jičínského rozhlasu.⁵⁾

Stejně jako před lety Vrchlický věnoval Foerster některá ze svých děl členům rodiny Volfových, např. Trio A moll č. 3, op. 105 Františku Volfovi k 70. narozeninám, Fantazii pro housle a klavír op. 128 aj.⁶⁾

Osobnost J.B. Foerstra a uvedení jeho děl na jičínském jevišti dotváří mozaiku jičínského kulturního dění. Zároveň musíme také konstatovat, že rodina Volfových vytvářela zřejmě ty nejideálnější podmínky pro rozvoj umění, které ocenil před lety nejen Vrchlický a po něm i Foerster, ale toto prostředí muselo asi přitahovat každého, kdo jakékoliv umění, zejména hudební, provozoval celým svým srdcem.

6.2 Literární a publicistická činnost dr. Volfa

6.2.1 Vznik knihy "Má nejdražší přítelkyně"¹⁾

Jak už jsem několikrát uvedla, mezi paní Marií Volfovou a básníkem Jaroslavem Vrchlickým vzniklo hluboké přátelství, které bylo provázeno velmi čilou korespondencí v letech 1905 - 08. Tato skutečnost zůstala však naší literární společnosti až do roku 1955 utajena. V tomto roce uvedl syn Jarmily Královcové JUDr. Jiří Královec obsáhlý článek v Lidové demokracii pod názvem "Korálové ostrovy, s podtitulem "Neznámé dopisy Jaroslava Vrchlického své poslední lásce". Albert Pražák zařadil do svého listáče "Vrchlický v dopisech"²⁾, který vyšel v roce 1955, 14 dopisů zmíněné korespondence Vrchlického adresované Marii Volfové jako část oddílu "Důvěrní přátelé". V této knize autor také uvádí, že v té době připravil k tisku korespondenci Vrchlického Vítězslav Tichý. Měla to být montáž dopisů ve zkrácené podobě, básní a průvodního slova. Tichý však založil své dílo na nekritické důvěře k textu a neověřil data, která Vrchlický uvádí a z tohoto důvodu by bylo nutné tento rukopis dost podstatně upravovat.³⁾

V důsledku všech těchto okolností se JUDr. Svatopluk Volf s dr. Milanem Blahynkou⁴⁾ rozhodli, že vydají dopisy Vrchlického adresované Marii Volfové všechny a v úplné formě. Před zahájením prací však asi netušili, jak náročný úkol si stanovili a kolik úsilí budou muset vynaložit na jeho realizaci.

Práce na knize začaly v roce 1977 a proces vzniku knihy můžeme částečně pozorovat v dochované korespondenci dr. Volfa a Milana Blahynky. Jednou z příčin této poměrně časté korespondence byla především skutečnost, že dr. Blahynka v této době žil a pracoval v Olomouci, od Jičína značně vzdálené, a z tohoto důvodu museli oba autoři řešit spoustu problémů právě touto cestou. Někdy se však celá záležitost neobešla bez společné schůzky.

Práci si oba muži rozdělili tak, že se dr. Blahynka ujme věci literární a dr. Volf měl zpracovat vysvětlivky týkající se jeho rodiny a Jičína. Autoři se zpočátku opírali o strojový opis dopisů Vrchlického adresovaných paní Marii Volfové, který byl pořízen u Volfových několik let před zahájením prací na vydání knihy a dále dr. Volf získal začátkem roku 1978 xerokopie zmíněných dopisů od Památníku národního písemnictví, kde byla tato korespondence uložena od roku

1974. Jako další zdroje informací při pořádání této korespondence sloužily nejen dopisy, ale také pohlednice, básně, obrázky, knihy dedikované Vrchlickým a pod.

Dr. Volf postupně posílal dr. Blahynkovi xerokopie dopisů a ten je za pomoci své manželky Kateřiny Blahynkové zpracovával. Záhy se však začaly objevovat problémy, které velmi výrazně celý proces s vydáním knihy zpomalovaly. Dopisy bylo nutné nejprve správně přečíst a datovat. K tomu pomáhal dr. Blahynkovi zmíněný opis dopisů Volfových. Tyto dopisy byly již očíslované podle pořadí, ale jak se později ukázalo, ne vždy správně. Někdy se zde také objevovaly opisy, na nichž se nacházela data dopsaná cizí rukou, a z toho důvodu je bylo nutné také ověřovat. Velmi závažně zkomplikoval autorům práci fakt, že Vrchlický psal pravděpodobně velmi rychle, často nečitelně a hlavně se často mýlil v datování, což pak dr. Blahynku nutilo k dlouhým pobytům v knihovně, kde ověřoval všechna fakta, která Vrchlický v dopisech popisoval, a zjišťoval, zda uváděné době odpovídají či nikoliv.

Jelikož vykonával dr. Blahynka vedle zpracovávání korespondence Vrchlického také své povolání, byl mnohdy velmi zaneprázdněn vlastní prací, a proto se v dopisech dr. Volfovi často omlouvá za to, že z nějakých důvodů nemohl s manželkou pokračovat v práci tak, jak si původně představoval. Na druhé straně se dr. Volf v jejich korespondenci jeví jako velmi netrpělivý, velmi často se obrací na dr. Blahynku s dotazem, kdy už bude s tím či oním hotov.

Tato netrpělivost pravděpodobně vyplývala také z toho, že dr. Volf oslavil v roce 1978 své 85. narozeniny, a přestože oplýval neobyčejnou životní energií a pracovním elánem, mohl mít trochu obavy z toho, že by mu tato častá zdržení mohla zabránit dokončení jeho plánu, kterému přikládal tak velkou důležitost.

Ještě před zahájením prací se autoři rozhodli, že knihu vydají v nakladatelství Kruh v Hradci Králové. Termín odevzdání materiálu nakladatelství k vytisknutí byl několikrát odložen, ale v dopise dr. Volfovi z 18.8. 1980 ⁵⁾ vyjádřil dr. Blahynka naději, že v září téhož roku snad konečně bude moci odevzdat text dopisů nakladatelství. Dále píše o nesmírné obtížnosti práce na korespondenci Vrchlického a konstatuje, že by možná během doby, kterou už této práci věnoval, napsal tři jiné knihy. Zároveň dr. Blahynka navrhuje dr. Volfovi nový název knihy - "Má nejdražší přítelkyně" (místo původního návrhu "Cítím to štěstí jako vy"), protože podle jeho názoru nejlépe vystihuje celou korespondenci.

Dr. Volf pomáhal dr. Blahynkovi kromě vypracování zmíněných poznámek také se čtením obtížně čitelných slov, sepsal připomínky ke komentáři, jenž dr. Blahynka připravil do úvodu knihy, pokoušel se zjistit informace, které Blahynkovým při práci chyběly, a pod.

Dopisem z 19.3. 1981 ⁶⁾ informoval dr. Volf svého spolupracovníka o tom, že všechny materiály už byly předány nakladatelství, ale podle jeho sdělení měla být celá záležitost vyřízena až v roce 1983. Z tohoto důvodu se také táže dr. Blahynky, zda nelze celou věc urychlit. To však nebylo možné, a tak se dr. Volf musel obrnit trpělivostí a čekat, až jeho vytoužená kniha konečně spatří světlo světa.

V červenci roku 1981 informoval M. Blahynka dr. Volfa, že odevzdal nakladatelství poslední úpravy a doplňky ⁷⁾. Dopisem z 22.2. 1982 sdělil dr. Volf Blahynkovi, že je dokončena grafická úprava knihy ⁸⁾ a v srpnu roku 1983 obdržel dr. Volf dopis, ve kterém dr. Blahynka doufá, že už knihu obdržel ⁹⁾.

Kniha "Má nejdražší přítelkyně" vyšla tedy v Hradci Králové v nakladatelství Kruh někdy kolem srpna roku 1983, v rozsahu 420 stran a skládá se z těchto částí:

Úvod: "Básníkovo tvůrčí znovuzrození" (napsal dr. Milan Blahynka)	str. 9
Dopisy J. Vrchlického M. Volfové	str. 31
Z básní k dopisům přiložených	str. 293
Poznámky a vysvětlivky (sestavil dr. Svatopluk Volf)	str. 299
Seznam ilustrací	str. 419
Rejstřík osob a děl	str. 407

Vydáním knihy bylo završeno několikaleté úsilí poctivé a často velmi vysilující práce všech zúčastněných, kteří se zasloužili o to, že můžeme nahlédnout do soukromí i duše našeho velikého básníka při jeho posledním milostném vzplanutí v jeho životě, které bylo až do této chvíle veřejnosti známo pouze částečně.

V období po vydání knihy dochovaná korespondence mezi Volfem a Blahynkou končí. Buď pokračovala nadále, ale dr. Volf si ji už neukládal, a tím se nám nezachovala, nebo se zájmy obou mužů po dokončení knihy rozdělily a už si více nepsali.

6.2.2 Pátrání dr. Volfa po osudech herce Karla Poláka

V mládí slýchal dr. Svatopluk Volf, že jsou Volfovi příbuzní s jakýmsi hercem Polákem, nic bližšího o něm si však z dětství nepamatoval. V roce 1978 se dr. Volf, jak uvádí ve své brožuře "Karel Polák" ¹⁾, seznámil s knihou Vladimíra Kovářika, kde se pod heslem Vlachovo Břeží dozvěděl, že v této obci žil poslední léta svého života herec Karel Jindřich Polák, který měl podle těchto údajů zpívat jako první roli Jeníka ve Smetanově opeře Prodaná nevěsta roku 1866. Na základě toho usoudil, že se jedná o zmíněného příbuzného herce Karla Poláka, a rozhodl se, že o této významné osobnosti ze svého příbuzenstva vypátrá něco bližšího. Pozastavil se však nad tím, že nikdy dříve u nich v rodině tuto zajímavou informaci neslyšel, přestože se hudebně založení Volfovi o podobné záležitosti velmi zajímali.¹⁾

Na programu Královského zemského českého divadla v Praze, kde byla 30.5. 1866 poprvé uvedena opera Prodaná nevěsta, najdeme u role Jeníka pouze příjmení Polák.²⁾

Aby se dr. Volf dozvěděl o osobě Karla Poláka něco bližšího, napsal si o informace na MNV ve Vlachově Břeží ³⁾, odkud dostal dopisem z 25.9. 1978 ⁴⁾ mimo jiné tyto informace: Jindřich Polák se narodil (podle záznamů matriky úmrtí) dne 6. července 1834 ve Starých Hradech, zemřel 25. dubna 1906 ve věku 72 let ve Vlachově Břeží v úplné opuštěnosti a nezaopatřen. Byl pochován na hřbitově sv. Ducha v téže obci a jeho hrob byl v té době stále udržován. Na kamenném náhrobku byl údaj o tom, že se jedná o prvního Jeníka v Prodané nevěstě.

Ke starým rodinným památkám Volfových patřila také hůl se stříbrnou rukojetí, která pocházela právě od herce Karla Poláka. Na tomto předmětu se nacházel nápis "Divadelní ochotníci v Polné 1798 - 1898" ⁵⁾. Dr. Volf se tedy obrátil na obec Polná s dotazem, zda tam Karel Polák působil. Od obce Polná obdržel odpověď ze 14. listopadu 1978⁶⁾ o tom, že herec Karel Polák hostoval ve dnech 10. a 17. srpna 1873 ve dvou divadelních hrách u příležitosti 100. výročí polenských ochotníků, kde obdržel pravděpodobně onu hůl s věnováním.

Stále tedy zůstávala otevřená otázka křestního jména herce Poláka. Dr. Volf hledal v různých knihách týkajících se opery Prodaná nevěsta a celkem se setkal se třemi variantami Polákova jména: Karel, Karel Jindřich a Jindřich.

Na základě toho si dr. Volf vyžádal výpis z rodného listu herce Poláka ve Státním oblastním archivu Zámorsk⁷⁾, ve kterém bylo uvedeno jméno Karel Polák, který se narodil ve Starých Hradech bednáři Jiřímu Polákovi a Marii, rozené Stuchlíkové⁸⁾.

Na základě rodného listu odvodil dr. Volf příbuznost Karla Poláka s jeho rodinou a v této době ho také kdosi upozornil na článek v Zpravodaji Šrámkovy Sobotky roč. III. z roku 1966, kde vyšel článek vlastivědného pracovníka a starohradského rodáka Antonína Knížka pod názvem "Zapomenutý herec Karel Polák". Tento článek však údajně neobsahoval informaci, že by tento herec používal jméno Jindřich, ani údaje o jeho roli Jeníka v opeře Prodaná nevěsta. Dr. Volf se zde však dozvěděl řadu nových informací:

...Karel Polák, narozený 6. července 1834, přešel z dvoutrídni farní školy v Libáni na hlavní školu Jičíně a odtud na akademické gymnázium do Prahy, které absolvoval s vyznamenáním. V Praze se také poprvé seznámil s českým divadlem a začal horlivě navštěvovat divadelní představení. O prázdninách pobýval u babičky a dědečka v Sobotce, kde velmi často hrával s kamarády divadlo. Láska k divadlu ho nakonec dovedla až k tomu, že zanechal studia a byl vyloučen z gymnázia.

Od roku 1852 se začal aktivně věnovat herecké činnosti. Nejprve působil v první české divadelní společnosti ředitele J.A. Prokopa v Brně, později přešel k Zölnerově společnosti, jejímž režisérem byl J.K. Tyl, s nímž si Polák velmi rozuměl. 2. srpna 1858 pak zahájil Karel Polák své působení ve Stavovském divadle, kde vystoupil celkem třiačtyřicetkrát krát. Nechtěl se však spokojit pouze s epizodními rolemi, a proto začal putovat s divadelní společností Kullasovou a Knipslovou. Od roku 1878 pracoval v Prozatímním divadle, kde působil čtrnáct let, a hrál v 251 hrách a kritikou byl velmi uznáván.

Po učitelském a režisérském působení v pražské ochotnické jednotě Thalia roce 1880 se Karel Polák snažil získat divadelní koncesi. Jeho žádost však byla zamítnuta, a tak opustil divadlo, a poté pracoval jako vážný v cukrovaru v Peruci. Tam se později objevila divadelní společnost Vojty Žákovského, u níž působil Polák od roku 1893 jako režisér.

V roce 1902 Karel Polák definitivně opustil divadelní jeviště a po krátkém pobytu ve Zdicích se roku 1903 přestěhoval do Vlachova Březí a zde také v osamění zemřel.

Na základě tohoto článku, ve kterém autor používá jméno Karel Polák, přišel dr. Volf na myšlenku, že by mohly existovat dvě osoby stejného příjmení.⁹⁾ 2. ledna 1979 tedy napsal do ústředního archivu Národního divadla v Praze¹⁰⁾, kde mu jeho domněnku potvrdili.¹¹⁾ V celé záležitosti došlo k záměně dvou osob - Jindřicha Poláka¹²⁾ a Karla Poláka¹³⁾.

O svém pátrání informoval dr. Volf veřejnost článkem v Lidové demokracii dne 17.8. 1984¹²⁾. Velmi podrobné informace o průběhu pátrání po skutečném pěvci prvního Jeníka v Prodané nevěstě najdeme také v již zmíněné, několikastránkové publikaci dr. Volfa "Karel Polák" z roku 1980.¹³⁾

Tímto pátráním odhalil dr. Volf omyl, jehož se dopustil Vladimír Kovářík ve své knize "Literární toulky po Čechách", a kterého také dr. Volf na tuto chybu upozornil¹⁴⁾, stejně tak jako představitele obce ve Vlachově Březi¹⁵⁾, protože nápis na hrobu neodpovídal skutečnosti.

Stejně jako při práci na knize "Má nejdražší přítelkyně" projevil dr. Volf při pátrání po stopách Karla Poláka velkou houževnatost i píli a zároveň potvrdil svůj pověstný smysl pro pořádek a přesnost. Tyto vlastnosti, zděděné pravděpodobně po otci a upevněné charakterem právnického povolání, přispěly v tomto případě k dobru věci, kdy ryze osobní zájem o příbuznou osobu přerostl ve věc veřejnou a byl napraven poměrně závažný omyl, který by jinak mohl dlouho přetrvávat nejen ve vědomí veřejnosti, ale také odborníků.

6.2.3 Rodáci Jičínska - oblast zájmu dr. Volfa

Dr. Volf se vždy aktivně zajímal o aktuální dění v Jičíně a během svého působení ve správě města se zasloužil, jak již bylo uvedeno, o rozvoj Jičina v mnoha oblastech. Jelikož se zajímal o veškeré dění ve městě, záleželo mu zřejmě také nejen na přítomnosti, ale jako hrdý jičínský rodák se zajímal rovněž o minulost města. V důsledku toho zřejmě došel k názoru, že se v Jičíně narodily, nebo zde žily mnohé významné osobnosti, s nimiž by se měla jičínská veřejnost seznámit a věnovat jim úctu, která jim právem náleží. O tomto zájmu dr. Volfa svědčí také skutečnost, že si ukládal velmi mnoho materiálů týkajících se Jičina nebo osobností s nějakým vztahem k Jičínu.

Přestože se v pozůstalosti JUDr. Svatopluka Volfa nedochovalo mnoho výstřižků novinových článků, jejichž autorem byl dr. Volf, mezi rukopisy písemné pozůstalosti, uložené v archivu ve Starých Hradech, se však nachází řada strojopisných textů nebo rukopisů pojednávajících o významných osobnostech se vztahem k Jičínu. Jsou to buď přípravné materiály k vytváření článků, nebo už přímo hotové články v podobě, v jaké byly pravděpodobně uveřejněny.¹⁾

Najdeme zde jména řady osobností, z nichž uvádím v následujících podkapitolách pouze ty, kterým věnoval dr. Volf největší pozornost.

Karl Kraus (1874 - 1936)

Karl Kraus se narodil roku 1874 v Jičíně, a když mu byly 3 roky, přestěhovali se jeho rodiče do Vídně. Zde absolvoval klasické gymnázium, a poté studoval na vídeňské univerzitě. Už v mládí ho přitahovala publicistická činnost, vystupoval i v amatérských divadelních představeních a některá z nich i režíroval.

V roce 1899 dostal nabídku k vedení redakce fejetonu od liberálního listu "Neue freie Presse", ale Kraus si raději založil vlastní časopis "Die Fackel". Tento časopis vedl zcela sám od dubna 1899 až do února 1936, během této doby vydal celkem 922 čísel a stal se zároveň velmi obávaným literárním kritikem a satirikem. Nenáviděl válku a prolhanou civilizaci, po celý život bojoval proti nepravostem v lidském životě.

Ke Krausovým nejvýznamnějším dílům patří fantastické drama "Poslední dnové lidstva" ("Die letzten Tage der Menschheit"), které vzniklo za 1. světové války a v němž vyjádřil kontrast mezi zázemím a bojištěm. Kraus je také autorem

studií o německém jazyce a překladů děl Shakespearových. Dokázal pracovat 14 - 18 hodin denně.

V roce 1932 se zúčastnil protiválečného kongresu v Amsterdamu spolu s Romainem Rollandem, Albertem Einsteinem aj. Krause velmi uznával i spisovatel Karel Čapek a kritik F.X. Šalda.

Od roku 1913 - 36 probíhal milostný vztah Krause se Sidonií Nádhernou z Vrchotových Janovic, který však zůstal po celou dobu jeho trvání před světem utajen. Vrchotovy Janovice se staly pro Krause jakousi oázou klidu, velmi rád sem přijížděl a tvořil zde svá díla.

Tento německy píšící novinář pocházející z Jičína předpověděl vznik 2. světové války, ale naštěstí se jí nedočkal, protože roku 1936 zemřel. Za své celoživotní dílo bojující proti válce byl Kraus dokonce navržen na Nobelovu cenu.²⁾

Na počest památky Karla Krause byla v Jičíně dne 11.6. 1987 na jeho rodném domě v ulici Fortna čp. 43 ³⁾ odhalena pamětní deska. Před shromážděnými promluvil o Krausově životě předseda MěNV v Jičíně Václav Mádle, jenž desku také slavnostně odhalil. Akce se zúčastnil také Rainer Lustig Leignitz z velvyslanectví Rakouské republiky v Praze.⁴⁾

Velkou zásluhu na odhalení desky a vůbec na tom, aby Krausovo jméno nebylo zapomenuto, má bezesporu dr. Svatopluk Volf ⁵⁾, který se osobnosti Karla Krause velmi věnoval a napsal o něm také jednu kapitolu ve svých Pamětech.⁶⁾ Celá záležitost však nebyla tak jednoduchá, jak by se na první pohled mohlo zdát, a musíme si zde uvědomit několik okolností, abychom správně pochopili celý význam této akce.

Ještě před odhalením desky Karla Krause snad nikdo z jičínských občanů o této osobnosti nic nevěděl, a tak začal dr. Volf po tomto zjištění shromažďovat informace o této osobnosti. Nejprve jen proto, že ho zajímala, ale později chtěl získanými fakty podat důkaz o velkém Krausově významu, a tím získat také povolení řady úřadů k odhalení již zmíněné desky na rodném Krausově domě. To však nebylo vůbec jednoduché, celá věc se nesmírně protahovala, a když vezmeme ještě v úvahu, že dr. Volf ve svých neuvěřitelných 94 letech na těchto úřadech prosazoval neúnavně svůj záměr, vyvolává v nás pohled na desku, jež dodnes visí na Krausově domě, pocit úcty nejen ke Krausovi, ale i k lidem, kteří se na celé této

záležitosti angažovali. Na tomto místě je nutné dodat, že dr. Volfovi pomáhala při jeho úsilí paní Jana Hofmanová ⁷⁾, přítelkyně rodiny v posledních letech života dr. Volfa. ⁸⁾

Co by však asi dnes dr. Volf cítil, kdyby spatřil dnešní rodný Krausův dům ověšený různými reklamními tabulemi, mezi nimiž pamětní deska Karla Krause téměř zaniká? Rozhodně by asi nepřijal názor, že obchodní zájmy převyšují vše ostatní.

Josef Štefan Kubín (7.10. 1864 - 1.11. 1965)

J.Š. Kubín se narodil roku 1864 v Jičíně, studoval zde také **jičínské** gymnázium a v roce 1884 vstoupil na filosofickou fakultu Univerzity Karlovy, kde absolvoval studia moderní filosofie. Po ukončení studií působil nejprve jako profesor v Českých Budějovicích, poté na reálce v Jičíně a na gymnáziu v Praze (Truhlářská ulice).

J.Š. Kubín studoval od mládí lidovou tvorbu Podkrkonoší, jeho jazyk s dialektickými zvláštnostmi, písněmi, pohádkami a pověstmi. Jako profesor francouzštiny a literatury je autorem řady překladů a ke Kubínovým velkým zásluhám patří bezesporu vytvoření Francouzsko - českého a Česko - francouzského slovníku, jenž byl vydán v Třebíči. Mezi nejceněnější Kubínova díla patří jičínské rapsodie: "Hrozná chvíle" (1941), "Blesky nad hlavou" (1942) a "Srdce v bouři" (1944). Dále je Kubín také autorem mnoha pohádkových knih ("Hostem u pohádky", "Knihy pohádek" aj.)

V Jičíně pracoval Kubín v Akademické čtenářské jednotě a stal se také čestným členem krajského spolku "Jičín v Praze".⁹⁾

S Volfovými se J.Š. Kubín setkal v jejich domě při svých 90. narozeninách dne 7. října 1954. Při tomto setkání věnoval Kubín dr. Volfovi svou knihu "Bohatýr smích".¹⁰⁾

Josef Hüttel (18.7. 1893 - 6.7. 1951)

Josef Hüttel se narodil v Mělníku, ale základní školu a nižší gymnázium absolvoval v Jičíně. Do kvarty byl spolužákem dr. Volfa, a poté začal studovat na konzervatoři v Praze. Jelikož si však v Praze přivydělával hraním v různých podnicích, což vedení konzervatoře nedovolovalo, byl z této školy nakonec vyloučen.

V Praze navštěvoval J. Hüttel také dům ruského konzula, kde se seznámil s ruskou komorní tvorbou a zatoužil poznat Rusko. Od ruského konzula obdržel také nabídku k práci v Moskvě a tam začal od října roku 1912 působit jako korepetitor baletní školy bývalého carského divadla.

Po začátku války odmítl J. Hüttel výzvu rakouských úřadů k návratu do vlasti a zůstal v Rusku až do konce 1. světové války. Tehdy onemocněl tyfem, a protože se cítil velmi zesláblý, rozhodl se k návratu do vlasti společně se svou rodinou. Doma však nemohl najít vhodné zaměstnání, a proto odjel roku 1921 do Egypta a v Alexandrii přijal místo klavíristy a učitele hudby. V letech 1926 - 1934 působil v Alexandrii jako profesor na konzervatoři a zároveň jako violista komorního sdružení v Káhiře. Roku 1934 se stal Josef Hüttel ředitelem evropské hudby Egyptského státního rozhlasu a v této funkci setrval až do roku 1944. V letech 1940 - 46 pracoval také jako dirigent symfonického orchestru v Káhiře. Od roku 1941 až do konce války zařazoval do koncertů úplný Smetanův cyklus "Má vlast" a z české tvorby dále skladby Fibicha, Foerstra aj., čímž vyjadřoval své velké vlastenectví.

Po druhé světové válce se Josef Hüttel vrátil i s rodinou do Čech a stal se referentem Čs. rozhlasu v Plzni a později pracoval jako hudební archivář. Život této osobnosti s velice ojedinělým osudem se uzavřel 6. července 1951.

K Hüttelovým dílům patří např. Divertimento grotesque pro dechový kvintet a klavír, Smyčcový kvartet, Klavírní fantazie pro levou ruku a celá řada dalších děl.¹¹⁾

Josef Hüttel byl po celá léta pobytu v zahraničí velmi dobrým přítelem dr. Volfa, se kterým si dopisoval a dr. Volf si Josefa Hüttela vážil tak, že jeho osobnosti věnoval celou kapitolu ve svých Pamětech.¹²⁾

Otto Kraft (1876 - 1945)

Básník a spisovatel Otto Kraft se narodil v Chrudimi, ale studoval nejprve na jičínském gymnáziu. Zde však absolvoval pouze primu, a pak studoval od roku 1888 na německých školách. Přesto se však o prázdninách do Jičína vracel a toto město zanechalo v jeho duši tak silné zážitky, že o něm Kraft později napsal sbírku veršovaných vzpomínek. Po absolvování studií působil O. Kraft jako profesor na českých středních školách. Kraft se také dlouhá léta přátelil s Jaroslavem

Vrchlickým a jeho tvorba zapůsobila na O. Krafta tak mocně, že některé z Vrchlického básní přeložil do němčiny.¹³⁾

Toto byly osudy několika jičínských osobností, jejichž mnohdy zapomenuté zásluhy dr. Volf opět připomněl světu. Tvoří však pouhý zlomek v publicistické činnosti dr. Volfa.

6.2.4 Dr. Volf a Šrámkova Sobotka

K jičínskému kraji patří už léta neodmyslitelně také literární festival Šrámkova Sobotka¹⁴⁾. 1. ročník Šrámkovy Sobotky se uskutečnil z iniciativy manželky básníka Fráni Šrámka a jeho přátel v roce 1957 u příležitosti výročí nedožitých 80. narozenin tohoto básníka mládí. Tento první ročník byl věnován dílu a osobnosti Fráni Šrámka.

Šrámkova Sobotka pokračovala také v následujících letech, kdy se v letních měsících scházeli nadšení milovníci poezie a literatury. Od roku 1963 patří k festivalu také literární soutěž Šrámkovy Sobotky, ve které mohou zájemci soutěžit ve třech kategoriích:

- 1) kategorie básní, básnických sbírek, prozaických a jiných prací
- 2) kategorie literárněvědných prací
- 3) kategorie prací vlastivědných, pojednávajících o vývoji politických, sociálních a kulturních poměrech v jičínském okrese²⁾

V květnu roku 1976 byla v listopadovém čísle Zpravodaje Šrámkovy Sobotky vypsána literární soutěž Šrámkovy Sobotky. Dr. Volf už v této době aktivně nepracoval, ale věnoval se svým zálibám a koníčkům. Tehdy právě sepsával V. díl svých Pamětí, ale rozhodl se, že by se mohl společně se svou manželkou soutěže zúčastnit.

Tehdy měl už dr. Volf vypracovány statě o jičínském rodákovi Karlu Krausovi, které doplnil a přihlásil do soutěže. Manželka dr. Volfa, paní Štěpánka Volfová, se soutěže zúčastnila s překlady básní již zmíněného Otto Krafta.

Za příspěvky do soutěže byla Volfovým udělena společně druhá cena ve II. kategorii, která byla honorována menší finanční odměnou.³⁾

Účast dr. Volfa a jeho manželky v soutěži Šrámkova Sobotka potvrzuje již několikrát opakovanou skutečnost, že dr. Volf vykazoval po celý svůj život nesmírnou aktivitu ve všech oblastech společenského života, a přestože se u něj ke konci života objevovaly některé zdravotní potíže, zachoval si bystrého a zdravého ducha, což je v takto pokročilém věku obdivuhodné.

Poznámky k oddílu 6. "Kulturní činnost JUDr. Svatopluka Volfa"

Pododdíl 6.1 "Kulturní Jičín a dr. Volf"

Kapitola 6.1.1 "Nejvýznamnější kulturní akce jičínských spolků"

- 1) Mencl, Jaroslav: Historická topografie města Jičína, díl II., Jičín, Musejní spolek 1948, str. 134 - 136 (dále - Mencl: HTMJ...)
- 2) Foto hotelu: příloha č. 3/26
- 3) Literární archiv Památníku národního písemnictví ve Starých Hradech, fond "JUDr Svatopluk Volf", Volf, Svatopluk: Paměti I - VI. Jičín 1973 - 79, 1202 s. LA 1223 - 1228, díl II., str. 77 (dále Paměti ...). - - Program koncertu A.Dvořáka v Jičíně, LA 87/90 1580 (dále jsou všechny dokumenty pocházející z tohoto archivu a zmíněného fondu označeny pouze zkratkou LA a příslušným číslem). - - Mencl: HTMJ, díl II., str. 135, 195.
- 4) Paměti II., str. 81 - 82.
- 5) Program představení, LA 87/90 1434.
- 6) Foto sokolovny: příloha č. 3/27.
- 7) Paměti II., str. 94. - - Program představení, LA 87/90 1586.
- 8) Paměti II., str 98. - - Plakát k představení, LA 87/90 1587. - - Článek o opeře Dalibor. In: Hlas našeho venkova z 20.4. 1922, , LA 87/90 1464.
- 9) Paměti II., str. 111. - - Pala, František "Prodaná nevěsta v jičínské sokolovně" (článek). In: Jičínský obzor z 23.3. 1924, LA 87/90 1464.
- 10) Paměti II., str. 114.
- 11) O komorních koncertech - Státní ~~státní~~ okresní archiv Jeřice, Kronika města Jičína 1927 - 28, č. 258 a 1929 - 30, č. 259 (vždy pod uvedeným datem).
- 12) Program představení, LA 87/90 1599.
- 13) Paměti II. str. 132
- 14) Paměti II, str. 132 - 139.

Kapitola 6.1.2 "Josef Bohuslav Foerster a Jičín"

- 1) Paměti II, str. 101 - 108.
- 2) Plakát představení, LA 87/90 1414.
- 3) "Jak cítí a mluví umělec" (článek). In: Hlas našeho venkova z 31. 5. 1923, LA 87/90 136.
- 4) Paměti I, z kapitoly "Má sestra Jarmila", LA 87/90 1223. - - Paměti III, z Kapitoly J.B. Foerster, LA 87/90 1225. - - Korespondence J.B. Foerstra s Volfovými: Foerster - Volfovi Svatopluku, LA 87/90 167 - 229. - - Foerster - Volfové Marii, dopisy, LA 87/90 693 - 1016. - - Foerster - Volfovi Františku, dopisy, LA 87/90 1051 - 1183. - - Pala, František "Ze života Josefa Bohuslava Foerstra" (článek). In: Beseda, ročník 40, str. 287 - zde fotografie dr. S. Volfa s Foerstrovými.
- 5) Program večera, LA 87/90 1590. - - Mencl: HTMJ, díl II., str. 195
- 6) Paměti III. str. 68 - 134

Pododdíl 6.2. " Literární a publicistická činnost dr. Volfa"

Kapitola 6.2.1 "Vznik knihy Má nejdražší přítelkyně"

- 1) Z Literárního archivu Památníku národního písemnictví ve Starých Hradech, fond "JUDr. Volf Svatopluk", Blahynka Milan - Volfovi Svatopluku: 42 dopisy z let 1977 - 1987 a bez data, LA 87/90 0103 - 0144. - - Volf Svatopluk - Blahynkovi Milanu: 20 kopií dopisů z let 1977 - 1982, LA 87/90 522 - 541 (dále uvedeny pouze čísla písemností). - - Z knihy Vrchlický Jaroslav: "Má nejdražší přítelkyně", Hradec Králové, nakladatelství Kruh 1983, 420 s. (dále - Vrchlický: MNP ..)
- 2) Pražák, Albert: Vrchlický v dopisech. Praha, Československý spisovatel 1955, str. 226 - 238.
- 3) Vrchlický: MNP, z úvodu "Básníkovo tvůrčí znovuzrození v lásce"
- 4) Blahynka Milan (*29.8.1933)
 - český literární historik a kritik, zabývá se meziválečnou literaturou, zejména poezií, autor kritických studií a monografií (Marie Pujmanová, Vítězslav Nezval, Vladislav Vančura, Miroslav Florian, Pozemská poezie, Denní chléb)
(viz *Malá československá encyklopedie*, ČSAV - Encyklopedický institut ČSAV 1984, 877 s.)

- 5) LA 87/90 0128
- 6) LA 87/90 0536
- 7) LA 87/90 0130
- 8) LA 87/90 0540
- 9) LA 87/90 0138

Kapitola 6.2.2 "Pátrání dr. Volfa po osudech herce Karla Poláka"

- 1) Volf, Svatopluk: Karel Polák. Mnichovo Hradiště, Osvětová beseda Libáň - Staré Hrady 1980, 12 s. (dále VS: Karel Polák ...)
- 2) Kopie programu představení Prodaná nevěsta konané roku 1866 v Praze, LA 87/90 1341.
- 3) Volf, Svatopluk - Místnímu národnímu výboru ve Vlachově Březí, 2 dopisy z roku 1978, LA 87/90 0670 - 1.
- 4) MNV Vlachovo Březí - Volfovi Svatopluku, dopis z 29.9. 1978, LA 87/90 0495.
- 5) VS: Karel Polák, str. 3.
- 6) Hladík, Bohuslav - Volfovi Svatopluku, dopis ze 14.11. 1978, LA 87/90 0257.
- 7) Volf Svatopluk - Státnímu archivu Zámorsk, dopis z roku 1978, LA 87/90 0686.
- 8) Státní archiv Zámorsk - Volfovi Svatopluku, dopis z roku 1978, LA 87/90 0510.
- 9) VS: Karel Polák, str. 4 - 7
- 10) Volf, Svatopluk - Archivu Národního divadla v Praze, dopis z 2.1. 1979, LA 87/90 0674.
- 11) VS: Karel Polák, str. 7 - 8.
- 12) Jindřich Polák, tenorista, zpíval celkem 7 krát part Jeníka v Prodané nevěstě, ale jelikož trpěl častou hlasovou indispozicí a hlasovou chorobou, dostal roku 1868 výpověď. Odešel tedy do ciziny, ale tam se mu nedařilo.
- 13) Karel Polák, český herec, narozený roku 1834 ve Starých Hradech, působil roku 1858 u Stavovského divadla, hrál v řadě venkovských společností, ale s rolí Jeníka v Prodané nevěstě neměl kromě shodného příjmení s protagonistou Jeníka vůbec nic společného.
- 14) Lidová demokracie ze 17.8. 1984, Volf Svatopluk: článek "Kde je pochován Smetanův pěvec aneb Výročí prvního Jeníka z Prodané nevěsty", LA 87/90 1461.
- 15) Viz poznámka č.1.
- 16) Volf Svatopluk - Vladimíru Kovářikovi, dopis z 31.1. 1979, LA 87/90 0577.

- 17) Volf Svatopluk - Místnímu národnímu výboru ve Vlachově Březí, dopis ze dne 17.1. 1979, LA 87/90 0572

Kapitola 6.2.3. Rodáci Jičína - oblast zájmu dr. Volfa

- 1) Viz příloha č. 1.
- 2) Foto domu: příloha č. 3/28
- 3) Mejsnar Jiří: článek "Karl Kraus: slavný jičínský rodák". In: Předvoj z 29.3.1974, LA 87/90 1436. - - Johanka, Otto - Turková, Helga: Rilke - Kraus, Vrchotovy Janovice. Praha, Národní muzeum, 64 s., LA 87/90 1442.
- 4) Pochodeň z 19.6. 1987, článek "K počtě významného rodáka", LA 87/90 1445
- 5) Žantovský, Jiří: článek "Pamětní deska Karlu Krausovi". In: Věstník židovských a náboženských obcí v Československu, srpen 1987 č. 49, LA 87/90 1446.
- 6) Paměti IV, str. 1 - 14.
- 7) Jana Hofmanová (25.6. 1937), středoškolská učitelka na SPŠ v Jičíně, autorka čtyř literárních prací z kulturního života Jičína oceněných na literárním festivalu Šrámkova Sobotka, píše články o kulturních událostech Jičína do jičínského tisku. (z rozhovoru s paní Hofmanovou)
- 8) Z rozhovoru s paní Janou Hofmanovou.
- 9) Seifert, Augustin: Skladatel Dr.h.c. J.B. Foerster a spisovatel prof. J.Št. Kubín čestnými členy krajského spolku Jičín v Praze. Praha, krajský spolek Jičín v Praze 1944, 16 s. LA 87/90 1623
- 10) Paměti IV., str. 14 - 22.
- 11) Články o Josefu Hüttelovi, 87/90 1287 - 90.
- 12) Paměti II, str. 153 - 172.
- 13) Úvod k překladu Kraftových básní Štěpánky Volfové "Ke 100. výročí narození básníka Otto Krafta", prosinec 1976, LA 87/90 1294. - - Holmanová, Dana: Literárně historický místopis Jičína (práce v rámci Středoškolské odborné aktivity). LA 87/90 1676.

Kapitola 6.4 Dr. Volf a Šrámkova Sobotka

- 1) Sobotka: viz příloha č. 4 (mapa okresu Jičín)
- 2) Šrámková, Vítězslava: Sobotecká šrámkovská tradice. Sobotka, Osvětová beseda Sobotka 1971, 32 s., LA 87/90 1649.
- 3) Paměti VI, str. 2 - 10. - - Úvod k překladu Kraftových básní Štěpánky Volfové "Ke 100. výročí narození básníka Otto Krafta", prosinec 1976, LA 87/90 1294.

7. POSLEDNÍ LÉTA NEOBYČEJNÉHO ŽIVOTA

V prosinci roku 1974 ukončil dr. Volf definitivně svoji pracovní aktivitu a věnoval se kulturní činnosti a svým zájmům. V předchozích kapitolách byly již uvedeny nejdůležitější činnosti dr. Volfa (průběh vzniku knihy "Má nejdražší přítelkyně", vývoj pátrání dr. Volfa po herci Karlu Polákovi, zájem o osobnosti z jičínské historie, účast v soutěži Šrámkova Sobotka), kterými se zabýval právě v období po tomto datu.

28. 10. 1986 se v Jičíně konal z iniciativy dr. Volfa hudební večer pod názvem "Foerster a Jičín". V úvodu večera promluvil o Foerstrově životě a díle dr. Václav Holzknecht.¹⁾ K tomuto projevu však neměl dostatek informací, a proto ho sestavil z materiálů, které mu zapůjčil dr. Volf. Večer se velmi vydařil a ještě před jeho ukončením požádal dr. Volf paní Janu Hofmanovou, aby o této akci napsala článek. Paní Hofmanová žádosti dr. Volfa vyhověla a dr. Volf jí dopisem za vydařený článek poděkoval. Tím vzniklo mezi dr. Volfem a paní Hofmanovou přátelství, které pak trvalo až do konce Volfova života. Paní Hofmanová se od této doby stala velmi častým hostem v domácnosti Volfových a toto přátelství trvá i po smrti dr. Volfa.

27. 5. 1988 se měl v pražském Divadle hudby konat hudebně - literární večer "Žena v životě a díle J.B. Foerstra", pořádaný Foerstrovou společností. Dr. Volf si tehdy velmi přál zúčastnit se tohoto večera, ale jelikož měl tehdy velké potíže s chůzí, sám nebyl schopen vypravit se do Prahy nějakým prostředkem hromadné dopravy. Paní Hofmanová proto zajistila společně se svým manželem odvoz Volfových na tento večer vlastním automobilem.

Dr. Volf byl v Praze srdečně přijat dr. Václavem Holzknechtem i dalšími pořadateli a obdržel zdarma čestné místo v první řadě. Na večeru zaznělo také jméno Jarmily Královcové a divákům byl představen dr. Volf jako přítel a pamětník J.B. Foerstra. Dr. Volf byl velmi šťastný, že paní Hofmanová umožnila jemu a jeho ženě účast na této akci.

Ani v následujícím období neztratil dr. Volf zájem o kulturní dění a zachovával si obdivuhodnou duševní svěžest, avšak zdravotní problémy u něj neustále rostly. S velkým zájmem sledoval ještě průběh "sametové revoluce"

v listopadu roku 1989, ale nakonec musel být hospitalizován v jičínské nemocnici, kde 12.2. 1990 zemřel ve věku nedožitých 97 let.

Rozloučení se zesnulým se konalo 22. února ve smuteční obřadní síni v Jičíně a na parte nechali pozůstalí vytisknout citát z Tacita: *"Budoucnost splatí každému čest, která mu náleží"*.

V jičínském tisku se po úmrtí dr. Volfa objevily dva články.²⁾ Paní Jana Hofmanová informovala veřejnost, že zesnul druhý nejstarší občan města Jičina dr. Volf, poslední žijící pamětník básníka Jaroslava Vrchlického, osobní přítel hudebního skladatele J.B. Foerstra, propagátor turistiky a autor řady vlastivědných článků publikovaných v jičínském Zpravodaji a Předvoji, dále pak i v listech celostátních. Člověk, který se s nadšením zajímal o hudbu, v mládí zpíval v Jičíně a okolí náročné partie v amatérsky nastudovaných operách Smetanových a Foerstrovyh. Dr. Volf, který byl poznamenán režimem minulých let, ~~jenž~~ musel po zrušení své advokátní praxe dlouho přeluhovat, aby uživil svoji rodinu, a přestal pracovat až ve velmi vysokém věku. Iniciátor odhalení pamětní desky Karla Krause v Jičíně, který radostně prožíval listopadové události ~~šťasten~~, že se jich ještě dožil.

Obdobné informace podává ve svém článku dr. Bílek, vedoucí Literárního archivu PNP ve starých Hradech, který se s dr. Volfem dobře znal z jeho návštěv ve starohradském archivu.³⁾

Tak se uzavřel velice zajímavý život dr. Volfa, který se svojí činností i zájmy nesmazatelně zapsal do historie města Jičina a mnohé výsledky úsilí dr. Volfa připomínají jeho jméno dodnes.

Poznámky k odílu 7. "Poslední léta neobyčejného života"

- 1) Václav Holzknecht (1904 - 1988), klavírista, pedagog, hudební publicista, autor díla "Jaroslav Ježek a Osvobozené divadlo". (viz - *Kol. autorů: Malý encyklopedický slovník A - Ž. Praha, ČSAV 1972, 1455 s.*)
- 2) Hofmanová, Jana: "Za JUDr. Volfem" (článek). In: Předvoj z 23.2. 1990, LA 87/90 1472. - - Bílek, Karol: "Odešel pamětník Vrchlického" (článek). In: Pochodeň z 9.3.1990.
- 3) Informace pro tuto kapitolu mi poskytla paní Jana Hofmanová, která mi kromě ústního svědectví poskytla také materiály dokumentující popisované události (pozdávky, články, parte dr. Volfa), které se kromě článku "Za JUDr. Volfem" ve fondu "JUDr. Volf Svatopluk " ve starohradském archivu nenacházejí.

8. OSUDY DĚTÍ JUDR. SVATOPLUKA VOLFA ¹⁾

V životě každého člověka jsou důležité ke spokojenosti nejen vlastní úspěchy, ale také štěstí a uplatnění jeho dětí, ve kterých vidí většina lidí jakési pokračování vlastního života. Dr. Volf mohl být s výsledky svého životního úsilí bezpochyby spokojen a ve víru života se neztratily ani jeho čtyři děti.

Nejstarší dcera Eva (*21.2. 1925) nastoupila po absolvování jičínského gymnázia a po skončení 2. světové války na Vysokou školu umělecko - průmyslovou v Praze, kde promovala v roce 1950. 5.2. 1949 se provdala za MUDr. Luboše Kubína a během manželství se Kubínovým narodily dvě dcery. Paní Kubínová pracovala v letech 1960 - 66 na Pedagogickém institutu v Liberci jako odborná asistentka výtvarné výchovy, poté ve stejné funkci v Ústí nad Labem (1967 - 71) a od roku 1971 pracovala jako malířka a grafička svobodného povolání. V roce 1976 obdržela cenu za grafické listy v celostátní soutěži k mezinárodnímu roku ženy. V současné době vyučuje paní Kubínová výtvarnou výchovu na katedře národní školy Pedagogické fakulty Technické univerzity v Liberci.

(* 15.11. 1926)

Druhá dcera dr. Volfa Svatava (absolvovala rovněž jičínské gymnázium, poté vystudovala medicínu. Po absolvování studia pracovala velmi úspěšně nejprve na chirurgii v Trutnově, později na interním oddělení Okresní nemocnice ve slovenské Rožnavě a od roku 1957 působila dlouhá léta na interním oddělení v Šumperku. 5.5. 1956 se provdala za MUDr. Dušana Motáčka a téhož roku se Motáčkovým narodil syn.

(* 26.5. 1928)

Nejmladší dcera Dagmar (absolvovala po ukončení jičínského gymnázia Vysokou školu pedagogickou, obor tělesná výchova - zeměpis a 21.6. 1951 se provdala za Emanuela Bosáka. Bosákovým se během jejich manželství narodily dvě dcery. Paní Bosáková pracovala od roku 1951 jako učitelka, metodička a asistentka tělesné výchovy na různých školách a institucích. V letech 1949 - 53 byla členkou reprezentačního týmu ČSR v lehké atletice, stala se několikanásobnou mistryní republiky ve štafetách, v roce 1951 mistryní republiky v běhu na 800 m s překážkami a v pětiboji. Za všechny tyto zásluhy získala paní Bosáková v roce 1954 titul mistryně sportu. Emanuel Bosák se také intenzívně věnoval sportu a velmi se zasloužil o jeho rozvoj. Jako dlouholetý funkcionář v lehké atletice byl dokonce v letech 1952 - 70 delegátem v evropském výboru Mezinárodní amatérské

atletické unie (IAAF) a roku 1968 byl v Mexiku zvolen do nejvyššího celosvětového orgánu této instituce.

Syn Petr (* 15.3. 1940) nedostal nejprve po ukončení gymnázia doporučení ke studiu na vysoké škole. Jak už bylo uvedeno v předchozích kapitolách, dr. Volf nebyl po roce 1948 režimem příliš oblíben, a tak musel jeho syn nejprve rok pracovat v jičínském Agrostroji. Od vedení závodu nakonec však doporučení ke studiu získal a úspěšně absolvoval Filmovou akademii muzických umění. Po ukončení studií působil na akademii jako asistent a později jako svobodně působící kameraman v Německu. Od roku 1968 pracoval jako kameraman krátkého filmu v Praze. Dva z jeho filmů - "Klavírista" (1971) a "Josef Páleníček o sobě a o jiných" - získaly cenu v soutěžích Arsfilmu v Kroměříži. 21.8. 1970 se Petr Volf oženil s Irenou Zikmundovou a do rodiny Volfových přibyli v následujících letech dva synové a dcera.

Jak vyplývá z předcházejících odstavců, děti dr. Volfa našly ve svém životě velmi dobré uplatnění a dosáhly neobyčejně významných úspěchů. Nikdo z dětí se nestal právníkem a ani tradice hry na hudební nástroj v oblasti vážné hudby nebyla navázána, ale přesto byl dr. Volf na své děti společně se svou manželkou velmi hrdý.

Poznámky k oddílu 8. "Osudy dětí JUDR. Svatopluka Volfa"

- 1) Údaje k této kapitole jsem čerpala ze 6. dílu Pamětí dr. Volfa (str. 107 - 124), které jsem ověřovala podle ústního svědectví paní Štěpánky Volfové a paní Kubínové.

9. DIDAKTICKÉ VYUŽITÍ PRÁCE

Při vyučování dějepisu by měl učitel seznámit žáky nejen s národními a světovými dějinami, ale součástí výuky by měl tvořit rovněž výklad historie regionální. Žáci mnohem intenzivněji reagují na sdělované skutečnosti, se kterými mají vlastní zkušenost ze svého bydliště, a zároveň může vést výuka těchto dějin k celkovému zvýšení zájmu žáků o dějepis jako takový.

Obsah této práce umožňuje rovněž spojení historie Jičína s poznatky žáků z několika dalších předmětů. Vedle dějepisu zejména s českou literaturou (např. osobnost Vrchlického) a hudební výchovou (např. osobnost Foerstra).

Velmi důležitá je při předávání těchto informací především forma výuky, kde hraje velkou roli názornost. Za účinný způsob, jak seznámit žáky s výsledky práce, považuji vycházku městem spojenou s komentářem k jednotlivým objektům, přičemž bych zařadila také informace o životě různých osobností, kterými se práce zabývá. Žáci se tak dostanou ze stereotypu běžné školní výuky a přejímání informací by tak proběhlo mnohem intenzivněji a hlavně názorně. Další možností by mohl být komentář ke zhotoveným diapozitivům, ale tato metoda už nemá některé z výhod jako zmíněná procházka městem. Žáci mohou rovněž z dostupné literatury o historii Jičína zpracovávat referáty kratšího rozsahu dle vlastního zájmu nebo se pokusit o spojení historie města s probíranou látkou.

Ke zpestření výuky lze také využít krátké ukázky z korespondence fondu "JUDr. Volf Svatopluk" (např. korespondence Vrchlického) nebo krátký úryvek některé hudební skladby (např. Foerstra), které by se týkaly probíraného učiva.

Osudy dr. Volfa mohou posloužit jako konkrétní příklad k charakteristice různých období národních dějin (např. účast dr. Volfa v 1. světové válce, jeho věznění ve 2. světové válce, postižení dr. Volfa komunistickým režimem a pod.). Tento příklad lze pak využít jako impuls k samostatnému pátrání žáků po obdobných či jiných osudech členů rodiny nebo osob z okolí svého bydliště. Výsledky pátrání můžeme pak shrnout se žáky ve společné diskusi nebo se zde

nabízí možnost vytvoření nástěnky, kde žáci shromáždí krátká vyprávění o tom, co zjistili. V případě, že někdo z žáků objeví někoho s velmi zajímavým osudem, bylo by pro všechny žáky velmi přínosné uspořádat s touto osobností společnou besedu.

Využití výsledků mé diplomové práce se však nemusí vztahovat pouze na povinné vyučování, ale můžeme je velmi dobře uplatnit i v zájmové činnosti žáků. Nabízí se nám možnost zadávání doplňovacích úkolů pro zájemce nebo uplatnění získaných poznatků v práci historického kroužku. Bohaté znalosti získají žáci např. při soupisu a fotografické dokumentaci zajímavých budov ve městě či obci, při soupisu pamětních desek na budovách a shromažďování údajů o osobnostech nebo událostech, k nimž se nápisy desek vztahují. Velmi zajímavou činností pro žáky se zájmem o historii může být rovněž zjišťování informací o významných osobnostech města či obce, pokus o soupis spolků a organizací, které v určitém období existovaly, a pod.

Na všech těchto a dalších podobných případech vzbudíme nejen zájem žáků o minulost nejbližšího okolí, ale žáci si při práci osvojí i určité dovednosti (např. terénní výzkum, práci s literaturou a prameny, získávání výpovědí pamětníků, vytváření obrazové dokumentace, sestavování alb apod.) Hloubka zpracování a náročnost úkolu je vždy dána úrovní žáků, pro něž je úkol určen.

Protože práce o dr. Volfovi má převážně charakter biografický, může být podnětem k tomu, aby se žáci pokusili zjistit vývoj své vlastní rodiny a na základě toho sestavili její rodopis.

Jak vyplývá z předchozích příkladů o využití poznatků mé diplomové práce, existuje spousta možností, jak zpestřit a rozšířit vyučování dějepisu a obohatit zájmovou činnost žáků. Našli bychom ještě mnoho dalších způsobů pro didaktickou práci se získanými poznatky, při které však musíme vždy vycházet z didaktického cíle, jenž pak podmiňuje výběr tématu a metody činnosti.

ZÁVĚR

Každé město či obec podléhá během času historickému vývoji, který mění jejich vzhled, způsob života lidí, jejich zvyky apod. Za jakýmkoliv takovýmto vývojem musíme však vždy vidět jednání konkrétních lidí, jejich úsilí, hledání nových cest i případné nedostatky či chyby, kterých se při realizaci svých záměrů dopouštějí. V historii každého města nebo obce bychom našli mnoho osobností, jež se zasloužily o rozvoj svého rodiště v některé z oblastí společenského života.

K takovýmto osobnostem patří v historii města Jičina JUDr. Svatopluk Volf. Jak vyplývá z poznatků mé diplomové práce, lze vymezit tři základní oblasti činnosti dr. Volfa. Oblastí číslo jedna jsou bezesporu aktivity dr. Volfa v kulturním životě Jičina, zejména v hudební oblasti. Nezanedbatelné výsledky přinesla i práce dr. Volfa ve správě města Jičina a jiných funkcích, kde byl městu velmi prospěšný i svým právníckým povoláním. Třetí složkou činnosti dotvářející mozaiku osobnosti dr. Volfa je jeho publicistická činnost, které se věnoval teprve v pozdějším období svého života.

Zásluhy dr. Volfa na rozvoji města Jičina jsou bezesporu velké a rovněž jeho životní elán, se kterým se pouštěl do realizace svých záměrů, je obdivuhodný. Zdá se až neuvěřitelné, co všechno lze stihnout v průběhu jednoho lidského života. Zde je pak ale rovněž nutné, souhrnně odpovědět na otázku, v čem tkví všechny tyto úspěchy dr. Volfa.

Prvním činitelem, jenž nasměroval budoucí zájmy a jednání dr. Volfa, byla jeho rodina. Jak vyplývá z kapitoly o životě dr. Volfa a jeho rodiny, už od dětství byl malý Svatopluk v neustálém kontaktu s hudbou a mohl sledovat činnost svých rodičů v zájmu města. Jako velký vzor na něj velmi působil jeho otec i bratr, a tak ani volba právníckého povolání dr. Volfa nebyla zřejmě náhodná. Od rodiny tedy získal dr. Volf určité představy o životě, které by však nemohl realizovat bez dalších příznivých okolností.

Kulturní, politická a další činnost musela nutně zabírat dr. Volfovi velmi mnoho času, někdy i na úkor rodiny. Z toho je zřejmé, že musel být v rodině někdo, na koho se mohl spolehnout, aby měl možnost, obrátit své úsilí s klidnou myslí k veřejnému zájmu. Nemohl to být nikdo jiný než manželka. Jak již bylo uvedeno, rovněž v manželském soužití měl dr. Volf štěstí, přestože první manželství skončilo předčasnou smrtí manželky dr. Volfa. Paní Růžena Volfová a po ní i paní Štěpánka Volfová mají také velký podíl na úspěších svého manžela, i když, jak to mnohdy bývá, stály v jeho stínu.

Třetím a nesmírně důležitým faktorem úspěšnosti dr. Volfa byla pochopitelně vysoká inteligence, pevná vůle, jeho proslulý smysl pro přesnost a důslednost a v neposlední řadě i píle a vytrvalost. Tyto vlastnosti získal jednak výchovou v rodině a jednak je prohloubilo jeho právnické povolání.

Velmi důležitá, ale zdánlivě s úspěchy dr. Volfa nesouvisející, je skutečnost, že se dožil velmi vysokého věku (nedožitých 97 let). V historii najdeme mnoho významných osobností, které nějakým způsobem přispěly k pokroku nebo obohacení života lidí, ale nebylo jim dopřáno žít příliš dlouho, a tak byl svět ochuzen o jejich další činy či zásluhy. Na druhé straně se vždy najdou lidé, kteří by mohli žít dvě stě let, a nezanechali by po sobě nic přínosného, nedokázali by využít svého výchozího zázemí k dosažení něčeho lepšího. Ani jedna ze zmíněných skutečností se však netýká dr. Volfa. Od života se mu dostalo velice příznivých podmínek pro jeho vývoj a on jich dokázal využít k prosazení dobrých věcí i k obohacení života ve městě. Dlouhý věk společně s neobyčejnou psychickou svěžestí až do posledních dnů života pak přispěly k obrovskému rozsahu výsledků životního snažení dr. Volfa.

Při pohledu na život dr. Volfa nesmíme zapomenout nejen na jeho začlenění do jičínských dějin, ale i do kontextu naší národní historie. Jak již bylo uvedeno, dr. Volf prožil dvě světové války, musel se smířit s nástupem komunistického režimu a dočkal se i jeho pádu. Vždy se však choval podle svého

svědomí, což mu mnohdy přineslo velké nesnáze, ale jeho osobnost tak velmi získává na hodnocení a sympatii.

Bylo by však jednostranné, vidět osobnost dr. Volfa pouze z pohledu jeho úspěchů a zásluh. Každý člověk se ve svém životě dopouští chyb, má svoje nedostatky a slabosti. Ani dr. Volf, působící jinak velmi dokonale, nebyl výjimkou. Někdy až zatvrzele prosazoval vůči svému okolí svůj záměr, a protože byl vždy přesvědčen o jeho správnosti, nebyl někdy příliš ochoten chápat, že ostatní lidé mají rovněž své problémy, a nemohou mu proto okamžitě vyhovět. Dr. Volf řešil také řadu problémů a otázek, které život přinášel, na základě právních zákonů. Můžeme dokonce říci, že tento způsob rozlišování toho, co je správné a nesprávné, byl pro dr. Volfa poměrně typický. Žádný zákon však není dokonalý a někdy může být i v rozporu s některými nepsanými zákony, např. etiky. Proto také nelze s tímto pohledem na svět úplně souhlasit.

Pouze při zvážení všech uvedených okolností můžeme pochopit opravdovou hodnotu osobnosti dr. Volfa, bez jejího přecenění nebo nedocenění. Nejlepším měřítkem pro hodnocení každého člověka však zůstávají výsledky jeho konání, které často hovoří samy za sebe, a není potřeba dodávat něco víc. To platí i v případě dr. Volfa.

Dr. Volf se usilovně snažil oživit památku mnoha jičínských osobností, které by jinak pravděpodobně na dlouho upadly v zapomnění. Budiž nyní moje práce malým příspěvkem k jeho památce.

LITERATURA

- Bělohav, Josef: Jičín. Systematických monografií měst, městeček a památných míst v českých zemích Koruny české. Vlastivědný sborník, řada I., sv. 5, Praha 1910, 21 s.
- Bílkovi, Eva a Karol : Města ČSSR - Jičín. Praha, Pressfoto 1988, 112 s.
- Broklová, Eva: Československá demokracie (politický systém ČSR 1918 - 1938), Praha, Sociologické nakladatelství 1992, 168 s.
- Harna, Josef: První pokus o demokracii (Československá republika ve střední Evropě). Praha, SPN 1990, 66 s.
- Harna, Josef: Materiály k politickým, hospodářským a sociálním dějinám v letech 1929 - 39. In: Sborník k dějinám 19. - 20. století. Díl 8., Praha, Ústav čs. a světových dějin ČSAV 1982, 354 s.
- Horáková, Hana: Knihy o Jičínu. Jičín, Okresní muzeum v Jičíně 1983, 157 s.
- Horáková, Hana: Ulicemi města Jičina. Jičín, Okresní muzeum a galerie v Jičíně 1993, 122 s.
- Kaplan, Karel: Československo v letech 1948 - 53. Praha, SPN 1991, 146 s.
Československo v letech 1953 - 66. Praha, SPN 1992, 146 s.
Československo v letech 1967 - 69. Praha, SPN 1993, 181 s.
Československo v letech 1945 - 48. Praha, SPN 1991, 153 s.
- Knob, Jan - Hrdlička, Otakar - Šlajchrt Vladimír - Krejzlík, Ivan: "Jičín a jeho kraj. Jičín, ONV Jičín 1968, 185 s.
- Krulichová, Marie - Vinařová, Milena: Pokyny pro zpracování archivního materiálu v Literárním archívu Památníku národního písemnictví. Praha, Literární archiv Památníku národního písemnictví Praha, 45 s.
- Martínek, Antonín: Jičínsko. Výňatek z vlastivědného díla Království české, Praha, Pavel Körber 1914, 48 s.
- Mencl, Jaroslav: Dějinná tvář města Jičina, Jičín, Obecní spořitelna v Jičíně 1941, 26 s.
- Mencl, Jaroslav: Historická topografie města Jičina. Jičín, Muzejní spolek, díl I. - 1940, 545 s, díl II. - 1948, 541 s.
- Mencík, Ferdinand: Dějiny města Jičina. Díl I., Od založení až do roku 1620, Jičín, Obec Jičínská 1906, 391 s.
- Morávek, Jan - Wirth, Zdeněk : Valdštejnův Jičín. Praha 1946, 81 s.
- Mrštík, Jiří: Stručné dějiny města Jičina. Rokycany, Josef Zápotočný, 1918, 19 s.

Návesník František: Jičín od založení až na naše doby (Paměti města Jičína). Jičín, František Návesník 1889, 294 s.

Olivová, Věra: Československé dějiny 1914 - 1939. I. díl, Praha, Univerzita Karlova 1993, 203 s. Československé dějiny 1914 - 1939. II. díl, Praha, Univerzita Karlova 1993, 201 s.

Pražák, Albert: Vrchlický v dopisech. Praha, Československý spisovatel 1955, str. 226 - 238.

Procházka, Vladimír : Jaká Evropa?. Brno 1993, 137 s.

Šalda, František: Vlastivěda Jičínska. Jičín, Okresní pedagogické středisko v Jičíně 1969, 108 s.

Urban, Otto: Česká společnost 1848 - 1918, Praha, nakladatelství Svoboda 1982, 695 s.

Vrchlický Jaroslav: "Má nejdražší přítelkyně", Hradec Králové, nakladatelství Kruh 1983, 420 s.

Wagner, Jaroslav: Jičín (městská památková rezervace, zámek a památky v okolí). Praha, Sportovní a turistické nakladatelství 1965, 60 s.

Wagner, Jaroslav: Jičín. Praha, Odeon 1979, 227 s.

PRAMENY

a) Prameny ústní

Svědectví paní Štěpánky Volfové [1916], druhé manželky JUDr. Svatopluka Volfa.

Svědectví paní Evy Kubínové, nejstarší dcery JUDr. Svatopluka Volfa.

Svědectví paní Jany Hofmanové, přítelkyně rodiny Volfových.

b) Prameny z Literárního archivu Památníku národního písemnictví ve Starých Hradech

Použity veškeré materiály fondu "Volf Svatopluk", vytvořeného v rámci této práce a jejich soupis je uveden v příloze. (Jednotlivé materiály použité pro vytvoření textové části jsou citovány v průběhu práce.)

c) Prameny z Archivu města Jičína Státního okresního archivu v Jeřicích

Kronika města Jičína:

1773 - 1876, kn. č. 255.

1918 - 1924, kn. č. 256.

1925 - 1928, kn. č. 257.

1927 - 1928, kn. č. 258 (začíná na str. 489).

1929 - 1930, kn. č. 259.

1931 - 1932, kn. č. 260.

1933 - 1934, kn. č. 261.

1935 - 1936, kn. č. 262.

1937 - 1938, kn. č. 263.

1939 - 1942, kn. č. 264.

1943 - 1946, kn. č. 265.

Zápisy ze schůzí městského zastupitelstva:

15. 9. 1924 - 9. 1. 1929, kn. č. 275.

12. 1. 1929 - 8. 7. 1931, kn. č. 276.

30. 7. 1931 - 27. 11. 1931, kn. č. 277.

Zápisy ze schůzí městského zastupitelstva a správní komise, 1940, kn. č. 286.

Zápisy ze schůzí městské rady:

9.9. 1929 - 28.7. 1931, kn. č. 308.

3.8. 1931 - 28.12. 1931, kn. č. 309.

1932 - 1940, kn. č. 310 - 318.

Zápisy ze schůzí správní komise: 1941 - 1943, kn. č. 287 - 289.

Zápisy ze schůzí správní komise, Zápisy ze schůzí náměstků starosty, Zápisy o ustavující schůzi místního revolučního národního výboru 7.5. 1945, Zápisy ze schůzí Místního národního výboru 4.6. - 17. 12. 1945, kn. č. 319.

Karton: Obecní spořitelna jičínská. inv. č. 259.

Karton: Volby do Městského zastupitelstva, inv. č. 416.

d) Prameny poskytnuté paní Janou Hofmanovou

Pozvánka k večeru "Foerster a Jičín", konaného dne 28.10. 1986.

Pozvánka na hudební večer "Žena v životě a díle J.B. Foerstra", konaného dne 27.5.1988.

Parte k úmrtí JUDr. Svatopluka Volfa

Karol Bílek "Odešel pamětník Vrchlického" (článek). In: Pochodeň z 9.3.1990.

Zkratky

ADS	Akce demokratické spolupráce
b. d.	bez data
ČSAV	Československá akademie věd
ČSR	Československá republika
ČSSR	Československá socialistická republika
č.	číslo
čs.	československý
č.p.	číslo popisné
dr.	doktor
Dr.h.c.	Doctor honoris causa (čestný doktor)
FFUK	Filosofická fakulta Univerzity Karlovy
FJI	František Josef I.
foto	fotografie
ha	hektar
HTMJ	"Historická topografie města Jičína "(zkratka díla)
IAAF	International Amateur Athletic Federation (Mezinárodní amatérská atletická federace)
IMJ	inventář města Jičína
ing.	inženýr
inv.	inventární
JUDr.	Juris Utriusque Doctor = doktor obojího práva, titul právníka
kn.	kniha
kol.	kolektiv
ks	kusů
KSČ	Komunistická strana Československa
LA	Literární archiv
ll	(počet) listů
MěNV	Městský národní výbor
MNP	"Má nejdražší přítelkyně" (zkratka díla)
MNV	Místní národní výbor

MR	městská rada
MUDr	Medicinae Universae Doctor, titul lékaře
MZ	městské zastupitelstvo
ONV	Okresní národní výbor
OPL	Obec přátel legionářů
PhDr.	Philosophiæ Doctor (doktor filosofie)
PhMr.	Pharmaciae magister (magistr farmacie)
popř.	popřípadě
prof.	profesor
rkp.	rukopis
RNDr.	Rerum naturalium Doctor (doktor přírodních věd)
s.	(počet) stran
Sb.	sbírka (zákonů)
SNO	Svaz národního osvobození
SOA	Státní okresní archiv
SOŠ	Středoškolská odborná činnost
SPN	Státní pedagogické nakladatelství
SPŠ	Střední průmyslová škola
str.	strana
strojop.	strojopis
sv.	1) svazek, 2) svatý
tab.	tabulka
VS	Volf Svatopluk
ZPA	Závody průmyslové automatizace
ZŠ	Základní škola
PNP.....	Památník národního písemnictví

Značky

*		narozen(a)
+		zemřel(a)

Přílohy

		1)	2)	3)
Soubor fotografií z let 1911-1912		87,90	1	
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912		87,90	1	67
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				68
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912		87,90	1	69
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				70
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				71
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				72
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				73
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				74
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				75
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				76
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				77
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				78
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				79
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				80
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				81
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				82
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				83
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				84
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				85
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				86
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				87
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				88
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				89
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				90
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				91
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				92
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				93
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				94
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				95
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				96
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				97
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				98
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				99
Volf, Jan				
doklady z let 1911-1912				100

Příloha č. 1

Seznam písemné pozůstalosti fondu "JUDr. Volf Svatopluk" v Literárním archívu PNP Staré Hradky

Doklady:

vlastní:

	1)	2)	3)
Volf Svatopluk			
Smlouva s nakladatelstvím Kruh z roku 1946, 1 kus	87/90	1	

cizí:

Volf František		
osobní doklady z let 1863 - 1939, 66 ks	87/90	2 - 67
Volf Jaromír		
dekret o jmenování oborovým přednostou z roku 1946 1946, 1 kus		68
Volf Jaromír		
doktorský diplom právnické fakulty Karlovy univerzity v Praze z roku 1911, 1 kus	60/81	1
Volfová Marie		
diplom uznání z roku 1936, 1 kus	87/90	69
Volfová - Šolcová Františka		
osobní doklady z let 1875 - 1939, 2 ks		70 - 71
Volf Václav		
osobní doklady z let 1865 - 1939, 3 ks		72 - 74
Polák Karel		
osobní doklady z roku 1981, 2 ks		75 - 76
Vrchlický Jaroslav		
vstupenka na pohřeb Jaroslava Vrchlického z roku 1912, 1 kus	25/74	122

korporace:

Nový Směr - Jičín redakční doklady z let 1937 - 1939, 3 ks	87/90	77 - 79
Místní národní výbor - Jičín zápis ze schůze kulturní komise z roku 1958, 1 ks zápis ze schůze kulturně propagační komise z roku 1959, 1 kus zápisy ze schůzí Výboru pro oslavy J.B. Foerster v Jičíně z roku 1959, 3 ks		80 - 84

Korespondence vlastnípřijatá:

4)

5)

6)

2)

3)

Banholzer ...	1	1978	87/90	85
Bartoš Josef	8	1933 - 1949		86 - 93
Barth Ulrich	1	1981		94
Bílek Karol	6	1979 - 1984		95 -100
Blahynková Kateřina	2	1980		101 -102
Blahynka Milan	42	1977 - 1987, b.d.		103 - 144
Boháč Antonín	1	1977		145
Broul ...	3	1975		146 - 148
Burian Emil	8	1913 - 1919, b.d.		149 - 156
Černý Jindřich	2	1979		157 - 158
Fingerland Antonín	2	1966 - 1979		159 - 160
Fišar Vlastimil	6	1986 - 1987, b.d.		161 - 166
Foerster Josef Bohuslav	63	1923 - 1951		167 - 229
Foersterová Olga	9	1950 - 1952		230 - 238
Frída Vladimír	3	1939		239 - 241
Gabriel ...	1	1980		242
Goldhan Wolfgang	3	1980		243 - 245
Grepl Miloš	3	1973		246 - 248

Hahn Ota	2	1982	87/90	249 - 250
Hácha Emil	1	1938		251
Hilken František	3	1950, b.d.		252 - 254
Hippmann Silvestr	2	1942 - 1943		255 - 256
Hladík Bohuslav	1	1978		257
Hlouškovi ...	1	1940		258
Holzknecht Václav	13	1986 - 1987, b.d.		259 - 271
Holmanová - Oulehlová Dana	5	1984 - 1987		272 - 276
Horna Karel	2	1979		277 - 278
Hořáková - Firkušná Růžena	4	1986, b.d.		279 - 282
Chalupa Aleš	1	1980		283
Chytilová Lenka	9	1976 - 1982		284 - 292
Ivanov Miroslav	1	1985		293
Janoušková Ljuba	1	1973		294
Jindřich Jindřich	2	1942 - 1943		295 - 296
Kafka Alois	1	1967		297
Kálik Václav	12	1942 - 1951, b.d.		298 - 312
Kasalická Božena	3	1972 - 1973		313 - 315
Kazbunda Karel	2	1977 - 1982		316 - 317
Klouda Miroslav	1	1982		318
Kober Jan	1	1985		319
Kopáček Jaroslav	1	1962		320
Kovářík Vladimír	3	1979 - 1980		321 - 323
Kozderka Richard	1	1955		324
Královec Jan	2	1979		328 - 329
Královec Jiří	3	1910 - 1974		330 - 332
Krejčová Miluše	2	1984		333 - 334
Kříčka Jaroslav	6	1942 - 1962		335 - 340
Kubínová - Volfová Eva	3	1946		341 - 343
Kuna Milan	3	1984		344 - 346
Lorenz Wilhelm	1	1983		347

Malý Miloslav	1	1979	87/90	348
Melchert Dorothee	2	1981		349 - 350
Novák Vojtěch	1	1939		351
Paclt Jaromír	8	1980 - 1984		352 - 359
Pala František	13	1943 - 1964		360 - 372
Pavlová Věra	2	1986		373 - 374
Pecharová V..	1	1979		375
Plavec Josef	2	1950		376 - 377
Pražák Albert	3	1949 - 1951		378 - 380
Querner Heinrich	1	1986		381
Reitingerová	2	1984		382 - 383
Starý Václav	1	1980		384
Storch Zdeněk	2	1978		385 - 386
Straka Josef	4	1974		387 - 390
Svobodová J..	1	1981		391
Štál Jiří	2	1987		392 - 393
Štěpán Václav	1	1980		394
Tauber Stanislav	1	1942		395
Tichá Jana	1	1962		396
Tichý Vítězslav	9	1951 - 1961		397 - 405
Turková Helga	3	1987		406 - 408
Vacek Jiří	6	1984 - 1985		409 - 414
Valoušková - Borová Olga	2	1942 - 1943		415 - 416
Vik Karel	1	1943		417
Volfovi František a Marie	2	1916		418 - 419
Voňková Dana	4	1985 - 1986		420 - 423
Vrchlický Jaroslav	3	1905		424 - 425
Wirth Zdeněk	7	1944 - 1958		426 - 432
Zachoval František Karel	1	1973		433
Žantovský Jiří	28	1981 - 1987		434 - 461
Žatecký Václav	1	1981		462

korporace:

Advokátní poradna - Louny	1	1988	87/90	465
Archív hlavního města - Praha	2	1981		463 - 464
Československý rozhlas - Hradec Králové	1	1986		466
Foersterova společnost - Praha	3	1949 - 1971		467 - 469
Hlas revoluce , redakce - Praha	1	1987		470
Hudební spolek - Jičín	1	1940		471
Jičín v Praze, krajský kroužek	2	1949 - 1973		472 - 473
Jednotný klub pracujících - Jičín	1	1980		474
Krajské sdružení advokátů - Hradec Králové	1	1989		475
Kruh, nakladatelství - Hradec Králové	6	1982 - 1983		476 - 481
Kruh přátel Jaroslava Vrchlického-Praha	3	b.d.		482 - 484
Lidová demokracie, vydavatelství - Praha	2	1984		485 - 486
Lidová škola umění - Jičín	1	1972		487
Městské a okresní zastupitelstvo - Jičín	3	1937 - 1987		488 - 490
Městský národní výbor - Týnec nad Sázavou	1	1984		491
Místní národní výbor - Jičín	3	1946		492 - 494
Místní národní výbor - Vlachovo Březí	1	1978		495
Místní osvětová beseda - Jičín	1	1952		496
Ochranná organizace autorská - Praha	1	1982		497
Okresní archív - Jeřice	2	1985		498 - 499
Okresní národní výbor - Jičín	2	1977 - 1987		500 - 501
Osvětová beseda - Libáň - Staré Hrady	1	1984		502
Památník národního písemnictví - Praha	4	1974 - 1981		503 - 506

Pochodeň - Hradec Králové	1	1987	87/90	507
Předvoj, okresní noviny - Jičín	1	1987		508
Společnost J.B. Foerstra - Praha	1	1982		509
Státní archiv - Zámorsk	1	1978		510
Umělecká beseda - Praha	3	1950		511 - 513

odeslaná:

7)

5)

6)

2)

3)

Volf Svatopluk				
Bartošovi Josefu	3	1943 - 1948, b.d.	87/90	514 - 516
Bílkovi Karolu	4	1979 - 1989		517 - 520
Blahynkové Kateřině	1	1981		521
Blahynkovi Milanu	20	1977 - 1982		522 - 541
Čepičkovi Janu	1	1987		542
Dvořákovi Janu	1	1982		543
Fišarovi Vlastimilu	2	1987		544 - 545
Foersterovi Josefu Bohuslavu	10	1942 - 1950, b.d.		546 - 555
Fridovi Vladimíru	1	1939		556
Hahnovi Otu	3	1982		557 - 558
Hofmanové Janě	1	b.d.		559
Holcovi Františku	2	1981		560 - 561
Holmanové Daně	2	1986, b.d.		562 - 563
Chytilové Lence	7	1977 - 1979		564 - 570
Ivanovi Miroslavu	1	1987		571
Kafkovi Aloisi	1	1967		572
Kálikovi Václavu	1	1943		573
Koberovi Janu	1	1985		574
Kolafovi Jiřímu	1	b.d.		575
Kováříkovi Vladimíru	2	1979 - 1980		577 - 578
Kožíkovi Františku	1	1988		576
Královcové Jarmile	1	1911		579
Královcovi Jiřímu	2	1950 - 1978		580 - 581

Krejčové Miluši	1	1984	87/90	582
Kunovi Milanu	1	1989		583
Malému Miloslavu	7	1979 - 1982		584 - 590
Moravcovi Otakaru	1	1988		591
Nejedlému Zdeňku	2	1945, b.d.		592 - 593
nezjištěné	1	1951		593
nezjištěnému	1	1981		594
nezjištěné	2	1980 - 1981		595 - 596
Novákovi Vojtovi	1	b.d.		597
Pacltovi Jaromíru	11	1980 - 1984		599 - 609
Palovi Františku	1	1940		610
Pavlové Věře	2	1986		611 - 612
Pechánkové Evě	2	1979		613 - 614
Plavcovi Josefu	1	1950		615
Ransdorfovi Miloslavu	1	1988		617
Storchovi Zdeňku	4	1975		618 - 621
Strakovi Josefu	5	1973 - 1974		622 - 626
Šafratovi J..	1	1984		627
Šolcové Daně	1	1987		628
Vackovi Jiřímu	1	1985		629
Valentové Věře	1	1987		630
Voňkové Daně	2	1985		631 - 632
Žantovskému Jiřímu	16	1981 - 1988		633 - 648

korporacím:

Nakladatelství <u>Albatros</u> - Praha	1	1979	87/90	649
Archivu des Thüringischen Theaters - Meiningen	2	1980		650 - 651
Deutsche Staats - Bibliothek - Berlín	5	1980		652 - 656
Vydavatelství <u>Globus Verlag</u> - Berlín	3	1979		657 - 659

Redakci týdeníku <u>Hlas revoluce</u> - Praha	2	1987	87/90	660 - 661
Redakci týdeníku <u>Jičínský zpravodaj</u> - Jičín	1	1986		662
Kabinetu pro studium českého divadla - Praha	1	1979		663
Nakladatelství <u>Kruh</u> - Hradec Králové	1	1982		664
Redakci týdeníku <u>Lidová demokracie</u> - Praha	1	1984		665
Městskému národnímu výboru - Jičín	1	1985		666
Městskému národnímu výboru - Libáň	1	1978		667
Městskému národnímu výboru - Polná	1	1978		668
Městskému národnímu výboru - Týnec nad Sázavou	1	1984		669
Městskému národnímu výboru - Vlachovo Březí	4	1978 - 1980		670 - 673
Archivu <u>Národního divadla</u> - Praha	3	1979, b.d.		674 - 676
<u>Národnímu muzeu</u> - Praha	1	1979		677
Ochranné organizaci autorské - Praha	1	1982		678
Ochranné organizaci autorské - Praha	1	1982		1665
Okresnímu muzeu a galerii - Jičín	1	1988		598
Okresnímu národnímu výboru - Jičín	2	1977		679 - 680
Redakci deníku <u>Pochodeň</u> - Hradec Králové	1	1987		616
Stadtamt - Stuttgart	2	1978, b.d.		681 - 682
Stadtbibliothek - Trevír	1	1981		683
Stadtgemeinde - Bazilej (Basel)	1	1981		684
Stadtgemeinde - St. Gallen	1	1981		685

Korespondence rodinná

8)

5)

6)

2)

3)

Foerster Josef Bohuslav Volfové Marii /matka/	274	1923 - 1948	87/90	693 - 966
Foerster Josef Bohuslav Volfové Marii	50	b.d.		967 - 1016
Frída Vladimír Volfové Marii	1	1939		1017
Frídová Ludmila Volfové Marii	18	1906 - 1914		1018 - 1035
Kocian Jaroslav Volfové Marii	3	1901 - 1902		1036 - 1038
Královec Jiří Volfové Marii	1	1944		1039
Záhořová - Němcová M. Volfové Marii	1	1914		1040
Vrchlická Eva Volfové Marii	2	1926 - 1938		1042 - 1043
Vrchlický Jaroslav Volfovi Františku, Volfové Marii	120	1901 - 1908	125/7	1 - 120
Vrchlický Jaroslav Volfové Marii	278	1901 - 1908	15/74 53/74 60/81 87/90	1 - 2 1 - 271 2 1044 - 1047

Čipera Dominik				
Volfové Marii (švagrová)	1	1941	87/90	692
Syrovátka Evžen				
Volfové Marii (švagrová)	1	1941		1041
Foerster Josef Bohuslav				
Volfové Štěpánce	1	1943		1048
Novákovi Milena a Vojta				
Volfové Štěpánce	1	1950		1049
Drtina František				
Volfovi Františku	1	1901		1050
Foerster Josef Bohuslav				
Volfovi Františku	133	1923 -1928, b.d.		1051 - 1183
Kaván František				
Volfovi Františku	1	1907	87/90	1184
Knahl Johann				
Volfovi Františku	1	b.d.		1185
Sehnal Ladislav, Ondříček František				
Volfovi Františku	1	1901		1186
Spal František				
Volfovi Františku	1	1912		1187
Šindler ...				
Volfovi Františku	1	1880		1188
Voborník Jan				
Volfovi Františku	1	1919		1189
Vrchlický Jaroslav				
Volfovi Františku	2	1903 - 1906		1190 - 1191

Občanská beseda - Sobotka Volfovi Františku	2	1872 - 1873	87/90	1193 - 1194
Pěvecké sdružení učitelů moravských - Lipník Volfovi Františku	1	1911		1195
Kvapil Jaroslav Volfovi Jaromíru	2	1937 - 1938		1197 - 1198
Vrchlický Jaroslav Volfovi Jaromíru	3	1905 - 1908		1199 - 1201
Foerster Josef Bohuslav Královcové Jarmile	1	1925		1202

odeslaná:

Volf František nezjištěné	1	b.d.	87/90	1192
------------------------------	---	------	-------	------

Korespondence cizí

Foerster Josef Bohuslav Hudebnímu spolku - Jičín	13	1923 - 1933	87/90	1203 - 1215
Hepner Otakar nezjištěnému	1	1949		1216
nezjištěný Viktor nezjištěnému	1	1912		1217
Sokolík Jan Vrchlickému Jaroslavu	1	1906	125/7	121
Šolcová Dana Fišarovi Vlastimilu	1	1987	87/90	1218
Šolcová Dana Veselému Josefu	1	1987		1219

korporace:

Akademická čtenářská jednota - Jičín				
Morávkovi Janu	1	1925	87/90	1220
Jičín v Praze, krajanský spolek - Praha				
Morávkovi Janu	1	1949		1221
Městský úřad - Jičín				
Foersterovi Josefu Bohuslavu	1	1929		1192

korporacím:

Lord Runciman's Mission - Praha				
Svazu národního osvobození - Jičín	1	1938	87/90	1222

Rukopisy vlastní

9)

2)

3)

<u>Paměti I - VI,</u> strojop. 1202 ll, 8 , přílohy: /6 grafických listů Evy Kubínové/ /1 fotografie/.	87/90	1223 - 1228
<u>Články o J. B. Foersterovi</u> rkp., 6 ll, 8, 2 ll, 4 rkp. poznámky, 2 ll, 8, 1 list, 12 strojop. 10 ll, 4, 10 ll, 8 strojop. s rkp. poznámkami, 4 ll, 4, 1 list, 8 strojop. s rkp. úpravami, 6 ll, 4 strojop. s rkp. poznámkami a úpravami, 1 list, 4		1267 - 1283
<u>Články o Vlastislavu Hofmanovi</u> strojop. s rkp. úpravami, 4 ll, 4		1284 - 1286
<u>Články o Josefu Hüttelovi</u> rkp., 1 list, 4 strojop., 2 ll, 4 strojop. s rkp. úpravami, 8 ll, 4 strojop. s rkp. poznámkami a úpravami, 1 list, 4		1287 - 1290
<u>Články o životě a díle Otto KRAFTA</u> rkp., 14 ll, 4, 5 ll, 12 strojop. 29 ll, 4, 1 list, 8, 1 list, 12 strojop. s rkp. poznámkami, 2 ll, 4, 1 list, 8 strojop. s rkp. úpravou, 8 ll, 4, 5 ll, 8 strojop. s rkp. poznámkami a úpravami, 5 ll, 4, 3 ll, 8		1291 - 1299
<u>Články o životě a díle Otto KRAFTA</u> rkp., 1 list, 8, 7 ll, 12 strojop., 5 ll, 4 strojop. s rkp. poznámkami a úpravami, 1 list, 4		1695 - 1708
<u>Články o Karlu Krausovi</u> rkp., 34 ll, 4, 1 list, 8, 1 list, 12 rkp. poznámky, 1 list, 4, 3 ll, 12 strojop., 53 ll, 4 strojop s rkp. poznámkami a úpravami, 11 listů, 4 přílohy: /1 list s nalepenou fotografií a známkou/ /1 polonalepený novinový ústřížek/.		1709 - 1729

Články o <u>Karlu Krausovi</u> a <u>Gustavu Mahlerovi</u> strojop. s rkp. úpravami, 6 ll, 4 strojop. s rkp. poznámkami a úpravami, 2 ll, 4	87/90	1300 - 1302
Články o <u>Karlu Polákovi</u> strojop., 2 ll, 4 strojop. s rkp. úpravami, 12 ll, 4 rkp., 11 listů, 4, 1 list, 8, 2 ll, 12 rkp. poznámky, 1 list, 8, 3 ll, 12		1303 - 1314
Připomínky k práci Dr. Vítězslava Tichého strojop., 6 ll, 4		1315
Články a poznámky o Jaroslavu Vrchlickém rkp. 3 ll, 12 strojop., 2ll, 4 strojop. s rkp. úpravami, 8 ll, 4, strojop., s rkp. poznámkami, 1 list, 4 strojop. s rkp. poznámkami a úpravami, 6 ll, 8 přílohy: /seznam fejetonů J.Vrchlického/. rkp., 1 list, 8 /seznam výstřižků z novin/. strojop. s rkp. poznámkami, 1 list ,4/.		1316 - 1326
Má nejdražší přítelkyně edice korespondence Jaroslava Vrchlického adresované Marii Volfové /matce/ /2 verse a přípravný materiál/ rkp., 9 ll, 4 strojop., 90 ll, 4, 9 ll, 8 strojop. s rkp. úpravou, 267 ll, 4, 73 ll, 8 strojop. s rkp. poznámkami, 27 ll, 4, 10 ll, 8 strojop. s rkp. poznámkami a úpravami, 114 ll, 4, 25 ll, 8		1327 - 1334
Články a recenze k osobnostem se vztahem k Jičínu /J.A. Komenský, J. Dobrovský, F. Kaván, J. Hüttel, J. Fleischner, J. Morávek, Č. Musil, J. Procházka, K. H. Mácha, F. Pala/ strojop., 7 ll, 4, 1 list, 8		1231 - 1237

Články o Jičínu - různé rkp., 1 list, 4 strojop., 12 ll, 4 strojop. s rkp. poznámkami, 3 ll, 4 rkp. poznámky, 2 ll, 8	87/90	1238 - 1249
Články o ulicích města Jičina /ulice Karla Vika, Janouškova, Bolzanova, Kukulova, Hofmanova, Lošťáková/ strojop., 7 ll, 4 strojop. s rkp. poznámkami, 1 list, 4 rkp. poznámky, 1 list, 4		1250 - 1256
Kniha záznamů a konceptů 1980 - XII. 1983 rkp., 92 ll, 4, k tomu vložen 1 list, 12 přílohy: / rkp. poznámky, 2 ll, 8/.		1229
Kniha záznamů a konceptů I. /1984 - 1986/XI. rkp., 88 ll, k tomu vloženo: 5 ll, 8, 1 list, 12		1230
Poznámky - různé rkp. poznámky, 1 list, 4, 3 ll, 8, 5 ll, 12		1257 - 1265
Propagační publikace Českého ráje strojop., 6 ll, 4		1266

Rukopisy cizí

10)

2)

3)

<u>Bílek Karol:</u> Článek k recenzi knihy "Má nejdražší přítelkyně" Vladimíra Novotného strojop., 1 list, 4	87/90	1666
<u>Blahynka Milan</u> Jaroslav Vrchlický: Má nejdražší přítelkyně Úvodní stat' k edici korespondence /opis Svatopluka Volfa/ strojop., 8 ll, 4	60/81	3

<u>Blahynka Milan:</u> Úvod k edici "Má nejdražší přítelkyně" strojop., 1 list, 4 strojop. s rkp. úpravou, 13 ll, 4 strojop. s rkp. poznámkami	87/90	1667
<u>Blahynková Kateřina:</u> Komentář k edici "Má nejdražší přítelkyně" rkp., 1 list, 4, 1 list, 12 strojop. s rkp. poznámkami, 1 list, 4 strojop. s rkp. úpravami, 108 ll, 4, 1 list 12		1668
<u>Foerster Josef Bohuslav:</u> Píseň slova k písni rkp., 2 ll, 12		1669
<u>Foerster Josef Bohuslav:</u> Svatební sbor notový záznam s přiloženým věnováním a fotografií k sňatku Anny Sedláčkové s Boh. Ludvíkem rkp., 6 ll, 4, 1 list, 12 fotografie, 1 list, 4		1670 - 1671
<u>Hofmanová Jana:</u> Poznámky k edici Paměti Svatopluka Volfa rkp., 3 ll, 8, 1 list, 12		1672 - 1675
<u>Holmanová Dana:</u> Literárně - historický místopis Jičína Práce v rámci Středoškolské odborné aktivity - o Jičínu strojop., 7 ll, 4 strojop. s rkp. úpravami, 28 ll, 4 strojop. s rkp. poznámkami, 1 list, 4		1676
<u>Holzknecht Václav:</u> Projev na večeru J.B. Foerster - Jičín 1986 strojop., 7 ll, 4 strojop. s rkp. poznámkami, 1 list, 4		1677

<u>Lustig - Leignitz Rainer:</u> Projev při odhalení desky Karla Krause strojop., 1 list, 4	87/90	1678
<u>Kasalický Jan:</u> "Lze změnit ráz Prachovských skal?" článek rkp., 5 ll, 4		1679
<u>Mejsnar Jiří:</u> "Karl Kraus a Jičín" strojop., 2 ll, 4		1680
<u>Moravec Luděk:</u> "Zajímavá osobnost mého bydliště" semestrální práce o Svatopluku Volfovi strojop., 7 ll, 4		1681
<u>Nevole Jaroslav:</u> Tichounce do noci báseň rkp., 1 list, 12		1682
<u>nezjištěný:</u> Co bývá na světě ... báseň rkp., 1 list, 12		1683
<u>Pösl František:</u> Kdož ... báseň rkp., 2 ll, 4		1684
<u>Šťastný Václav:</u> Vlastní životopis Dr. Ing. Václava Šťastného z Jičína autobiografie strojop., 16 ll, 4 strojop. s rkp. poznámkami, 1 list, 4		1685
<u>Tomek Ferdinand:</u> Zpěvem k srdci, srdcem k vlasti báseň rkp., 2 ll, 8		1686

<u>Veselý Jiří:</u> Projev k odhalení pamětní desky Karla Krause - Jičín 11. 6. 1987 strojop., 20 ll, 4	87/90	1687
<u>Vrchlický Jaroslav:</u> básně rkp., 16 drobných básní psaných Volfové Marii, 30 ll, 8	15/74	3 - 18
<u>Vrchlický Jaroslav:</u> Dolorosa /Sen lásky/ rkp. básně z roku 1874, 7 ll, 8 s věnováním Marii Volfové z roku 1905 /přiložen dopis Jaroslava Vrchlického Marii Volfové z roku 1905, 2 ll/	53/74	272 - 273
<u>Vrchlický Jaroslav:</u> Epištola příteli rkp. básně, 3 ll, 4 /věnováno Františku Volfovi/	53/74	174
<u>Vrchlický Jaroslav:</u> Meč Damoklův rkp. 7 básní z uvedené sbírky	15/74	20 - 26
<u>Vrchlický Jaroslav:</u> Třetí kniha básní epických rkp. 4 básní z uvedené sbírky	15/74	27 - 30
<u>Vrchlický Jaroslav:</u> překlad básní Morice Rosenfelda: Zpěvy z ghetta otisk překladu /torso/s rkp. korekturami a poznámkami, 29 ll, 8	15/74	19

Tisky a výstřižky

11)

2)

3)

<u>Fišar Vlastimil</u> tisky: články a kopie výstřižků článků o V. Fišarovi, 9 ks	87/90	1352 - 1360
<u>Foerster Josef Bohuslav</u> tisky a výstřižky: články a materiály o životě a díle J.B. Foerster, 52 ks		1361 - 1412

<u>Foerster Josef Bohuslav</u> tisky a výstřižky: články a materiály o Foerstrově opeře Eva, 17 ks	87/90	1413 - 1429
<u>Hořáková Růžena</u> tisky: posudky kritiky na její činnost, 3 ks		1430 - 1432
<u>Královec Jiří</u> výstřižek: článek J. Královce "Znám já jeden krásný zámek", 1 kus		1433
<u>Královcová - Volfová Jarmila</u> tisky: materiály o životě a činnosti J. Královcové, 2 ks		1434 - 1435
<u>Kraus Karl</u> tisky a výstřižky: články a materiály o životě a díle K. Krause, 15 ks		1436 - 1450
<u>Polák Karel</u> tisk a výstřižek: brožurka a článek o K. Polákovi, 2 ks		1451 - 1452
<u>Storch Gotthard</u> tisk: výzva střední dívčí školy v Jičíně k občanům, 1 kus		1453
<u>Volf Jaromír</u> tisk a výstřižky: materiál a články o J. Volfovi, 5 ks		1454 - 1458
<u>Volf Svatopluk</u> výstřižky: články Svatopluka Volfa, 5 ks		1459 - 1463
<u>Volf Svatopluk</u> tisky a výstřižky: články a materiály o Svatopluku Volfovi, 10 ks		1464 - 1475
<u>Vrchlický Jaroslav</u> tisky a výstřižky: články a materiály o životě a díle J. Vrchlického a články + fejetony napsané J. Vrchlickým, 73 ks		1476 - 1548

Volf Svatopluk tisky a výstřižky: tisky a články o <u>Českém ráji a Jičínsku</u> , 11 ks	87/90	1549 - 1559
Volf Svatopluk tisky a výstřižky: tisky a články o <u>Jičínu</u> , 20 ks		1560 - 1579
Volf Svatopluk tisky a výstřižky: tisky a články o <u>kulturních akcích v Jičíně</u> , 40ks		1580 - 1619
Volf Svatopluk tisky a výstřižky: tisky a články o <u>rodácích Jičínska</u> , 11 ks		1620 - 1630
Volf Svatopluk tisky: materiály z kulturních akcí v <u>Plzni</u> , 17 ks		1631 - 1647
Volf Svatopluk tisky: materiály z kulturních akcí v <u>Sobotce</u> , 4 ks		1648 - 1651
Volf Svatopluk tisky: materiály o <u>Železnicku</u> , 3 ks		1652 - 1654
Volf Svatopluk tisky: Beseda, obrázkový čtrnáctideník Českého ráje a Podkrkonoší, ročník I. - VII. /1939 - 1950/ - neúplné, 10 ks		1655 - 1664

Fotografie

12)

2)

3)

Volf Svatopluk portréty vlastní a cizí z besedy na gymnáziu v Jičíně ze 26.10. 1983, 7 ks	87/90	1688 - 1694
Volf Svatopluk portrét vlastní a cizí, 1 kus		1335
Volf Svatopluk portréty vlastní a cizí z představení oper Dalibor a Eva v Jičíně, 5 ks		1336 - 1339

Polák Karel fotografie potréty K. Poláka a programu představení Prodaná nevěsta, 2 ks	87/90	1340 - 1341
Vlčková - Hofmanová Luisa portréty vlastní s věnováním, 1 kus		1342
Volf Jaromír portrét vlastní, 1 kus		1343
Volf Jaromír 1 tisk k úmrtí J. Volfa s fotografiemi		1344
Volfová Marie /matka/ portréty vlastní, 3 ks		1345 - 1347
Volf František, Volfová Marie: portrétní snímky, 2 ks	60/81	4 - 5
Vrchlický Jaroslav portréty vlastní a cizí	87/90	1348 - 1351

***Poznámky k příloze č. 1 "Seznam písemné pozůstalosti fondu
"JUDr. Volf Svatopluk" v Literárním archivu PNP Staré Hradky"***

- 1) Na prvním místě majitel dokladu, dále druh a počet kusů.
- 2) Přírůstkové číslo.
- 3) Pořadové číslo.
- 4) Jméno nebo název odesílatele písemnosti JUDr. Svatopluka Volfovi.
- 5) Počet písemností ve složce.
- 6) Rozmezí let, ze kterých písemnosti pocházejí.
- 7) Odesílatel písemností JUDr. Svatopluk Volf, dále příjemci těchto písemností.
- 8) Na prvním místě - odesílatel písemností, na druhém - jejich příjemce
- 9) Na prvním místě - název složky rukopisu JUDr.Svatopluka Volfa, dále druh rukopisu (např. strojopis, rukopis...), počet listů uvedeného druhu rukopisu a jeho formát (čísla 4, 8, 12 označují formát A4, A8, A12).
- 10) Na prvním místě - tvůrce rukopisu, dále popis rukopisu.
- 11) Název složky tisků nebo výstřižků, dále jejich popis
- 12) Na prvním místě - osoba, k níž se fotografie vztahují, dále jejich popis.

Příloha č.2

Obsah "Paměti" JUDr. Svatopluka Volfa

Díl I.

Úvodem	str. 1
I. Předkové	str. 2
II. Dětství	str. 25
III. Gymnasium 1904 - 1912	str. 42
IV. Cesta do Švýcar	str. 89
V. Drážďany	str. 92
VI. T.G. Masaryk v Jičíně 1905	str. 94
VII. Manželé Emanuel a Róza Prokopovi	str. 99
VIII. Můj bratr Jaromír	str. 106
IX. Má sestra Jarmila	str. 133
X. Po maturitě (1912 - 1914)	str. 138
XI. Jičín mého mládí	str. 150
XII. Jaroslav Vrchlický	str. 161
Doslov	str. 192

Díl II.

XIII. Válka 1914 - 18	str. 1
XIV. Kulturní a zejména hudební Jičín (od let devadesátých 19. století až po přítomnost)	str. 76
XV. Má cesta do Řecka a Egypta	str. 142
XVI. Josef Hüttel	str. 153
XVII. Věznění v Kartouzích	str. 173
Doslov	str. 184

Díl III.

XVIII. Po válce od roku 1918 do roku 1932	str. 1
XIX. Z mých veřejných funkcí	str. 39
1) Stavba budovy ONV v Jičíně	str. 39
2) Staveniště pro krajský soud	str. 43
3) Dary jičínské spořitelny městu	str. 45
4) Stavební památky doby Valdštejnovy	str. 46
5) Oberlandrat žádá vydláždění vozovky	str. 50
6) Koupě zámku, Lip a Libosadu	str. 53
7) Založení zámecké zahrady v Jičíně	str. 57
8) Okresní péče o mládež	str. 62
9) Okresní rolnická komise	str. 65
XX. J.B. Foerster	str. 68
Nepozorovaný posluchač	str. 87
U Jana Kubelika	str. 88
Čisté jaro	str. 89
Jičínská suita	str. 92
J.B. Foerster a Zdeněk Nejedlý	str. 95
I v obraze je hudba	str. 101
Osenice, kolébka Foerstrů	str. 105
Neautentický výklad skladby	str. 108
Jak vznikl klavírní kvintet op. 138	str. 110
Jičínská znělka	str. 111
Cesta za Evou do Mladé Boleslavi	str. 113
Eva v Jičíně po 20 letech	str. 115
Foerstrův "přítel" pan "aš"	str. 119
Foerster v prachovských skalách	str. 120
Na koncertě k 90. narozeninám	str. 123
Foerster a srubová vila pod Čerovkou	str. 126
Poslední smyčcový kvartet "Vestecký"	str. 127

Má poslední návštěva	str. 129
Foerstrův pohřeb	str. 131
Skladby věnované členům naší rodiny	str. 134
 XXI. Některé zajímavější případy z právní praxe	str. 135
1) Koncert v soudní síni	str. 140
2) Kompenzace a inflace	str. 141
3) I to je lichva?	str. 143
4) Vrchní rada dr. Rudolf Kohn	str. 145
5) U vojenské prokuratury v Josefově	str. 148
6) Konkurs Melich	str. 150
7) Obhajoba před německou porotou	str. 155
8) U nejvyššího správního soudu	str. 157
9) Před nejvyšším soudem v Brně	str. 161
10) Před nejvyšším vojenským soudem	str. 162
11) Zástupce města Rokytnice n. Jiz.	str. 164
12) Městec Králové ca podnikatelé	str. 172
13) Soudní rada Limmermann	str. 167
14) Kdo je otcem?	str. 169
15) Neobvyklý důvod k rozvodu	str. 171
16) Město Jičín ca ing. Hrdý	str. 172
17) Automobilový spor s dráhou	str. 174
18) Medicína zraňující	str. 175
19) Schnabel Nový Bydžov	str. 177
20) Soudce Jaroslav Altman	str. 178
21) Soudní rada Štěpán	str. 182
22) Zkušebním komisařem	str. 183
23) Václav Kvapil	str. 184
24) Jaroslav Škoula žaluje pojišťovny	str. 186
25) Trauttmansdorf ca Hynek	str. 197

26) Patentní spor mezi sklárnami	str. 200
27) Silvestr Brázda	str. 203
28) Jičínský úvěrový ústav ca Pechanz	str. 205
29) Orenstein ca Exner	str. 207
30) Abel Wiarda Kooistra	str. 211
31) Advokátní poradna v Trutnově	str. 214
32) Vražda v dílně trutnovského nádraží	str. 215
33) Šablatura, rozvod s tragickým koncem	str. 219
34) Další rozvod s krvavým koncem	str. 221
35) MDŽ na Trat'ové distanci	str. 223
36) Cikánské dítě	str. 225
37) Mendelismus ca marxismus	str. 226
38) Kuriózní způsob pobuřování	str. 228
39) Max Gebauer vraždí ze žárlivosti	str. 232
40) Ján Rebreš a jeho ovce	str. 237
41) Vávrová - královna trutnovských prostitutek a účetní masochista ...	str. 242

Díl IV.

Karl Kraus	str. 1
Josef Štefan Kubín	str. 14
Má cesta do Rakouska 1922	str. 22
Rodinné hudební nástroje	str. 48
Setkání se starým přítelem	str. 64
Má další zaměstnání	str. 88
Carmina familiae mulierum	str. 101
1) Odpověď manželům Šrámkovým	str. 104
2) Velikonoční našim dětem	str. 105
3) Dopis na Slovensko	str. 106
4) Amphitrite za okupace	str. 108
5) Oznámení o Rudolfu za okupace	str. 108

6) Socha vzdoru	str. 109
7) Balada quasi Bezručovská	str. 110
8) V loutkovém divadle	str. 111
9) Eva k mým 50. narozeninám	str. 112
10) Eva babičce k svátku	str. 114
11) Dopis Petránkovi do Bedřichova	str. 116
12) Dopis do Trutnova v době nouze o maso	str. 117
13) Sonet gastronomický	str. 119
14) Eva k mým 60. narozeninám	str. 120
15) Oda na radost	str. 121
16) Návštěva Pegasova	str. 124
17) Má múza	str. 129
18) Svatavě k sňatku	str. 130
19) K narození vnuka Tomáše	str. 131
20) Ohlášení příchodu do Trutnova	str. 132
21) Vnoučkům na Nový rok 1975	str. 133
Heinrich Heine: Andre beten	str. 136
dtó: Wenn ich in deine Augen sehe	str. 137
Básně Otto Krafťa	str. 139
1) Při vstupu na jičínské náměstí	str. 142
2) Před naším starým domem	str. 144
3) Před schody k bývalému bytu rodičů	str. 145
4) V děkanském chrámu	str. 146
5) Před jednou zahradou	str. 147
6) Na náměstí v Jičíně	str. 148
7) U rybníka "Kníže"	str. 149
8) Po čtyřiceti letech	str. 150
9) Pojd' domů	str. 152
10) Andílek na vánočním stromku	str. 154
11) U nás na gymnasiu	str. 156

12) Ještě jednou před gymnasiem	str. 157
13) V zahradě hostince na Čerově	str. 158
14) Na Čerovce	str. 160
15) Na Zebíně	str. 161
16) Před poustevníkem v Libosadě	str. 161
17) Potřetí před poustevníkem	str. 164
18) Loggie v Libosadě	str. 165
19) Staré jičínské nádraží	str. 167
20) Na hřbitově	str. 169
21) Koloběh věčnosti	str. 170
22) Na rozloučenou	str. 171
Nápis z židovského náhrobku v Trutnově	str. 172
Doslov	str. 173

Díl V.

Nákup obrazů pro jičínskou galerii	str. 2
První výlet do světa	str. 12
Píseň o zvonu	str. 16
Pernerové	str. 25
I. Jan Perner	str. 28
II. Josef Perner	str. 32
III. Petr Pavel Perner	str. 33
IV. Václav Perner	str. 46
V. Robert Perner	str. 49
Kosteliček "U Ježíška"	str. 58
Sňatky z rozumu a náklonnosti	str. 59
1) Petra Pavla Pernera	str. 60
2) Václava Pernera	str. 63

3) Petra Pernera	str. 71
4) sňatek mých rodičů	str. 81
5) sňatek sestry Jarmily	str. 88
6) sňatek bratra Jaromíra	str. 96
7) můj druhý sňatek	str. 99
8) sňatek dcery Evy	str. 107
9) sňatek dcery Svatavy	str. 111
10) sňatek dcery Dagmar	str. 115
11) sňatek syna Petra	str. 124
 Paralipomena	 str. 130
Jaroslav Vrchlický (dodatek)	str. 131
Pamětní kniha Hudebního spolku	str. 139
J.B. Foerster (dodatek)	str. 142
Carmina mulieris et familiae solidatum	str. 156
Naši Jarče k narozeninám	str. 157
Bosákovi k narození Kateřinky L.	str. 158
Svatavě k 49. narozeninám	str. 159
Povídání o mlsných zajičcích	str. 160
O klokani mamince a medvídkovi	str. 162
Naši vnučce Barunce	str. 163
Píseň o pravnučce Kateřince	str. 164
Manželům M. a V. Loukotovým	str. 165
Pohádka o zvířátkách (pro dospělé)	str. 166
Venkovská učitelka	str. 167
Stará vetešnice	str. 168
Vzpomínka na přítelkyni	str. 169
Na konečné - a jednou zas přijedou	str. 170
Jen ten, kdo touhu zná	str. 172
König in Thule (Goethe)	str. 173

Překlad Jaroslava Vrchlického	str. 174
D ^t o. Otakara Fischera	str. 175
D ^t o. Štěpánky Volfové	str. 176
Parafráze na báseň König in Thule	str. 177
Gretchen am Spinnrade (Faust)	str. 178
Překlady Vrchlického a Štěpánky Volfové	str. 179
H. Heine: Herz, mein Herz	str. 182
Erlkönig s překladem Štěpánky Volfové	str. 183
Příloha (168 veršů písně o zvonu)	str. 185
Doslov	str. 190

Díl VI.

Má další zaměstnání	str. 2
Josef Dobrovský	str. 11
Karel Polák	str. 22
Viktor Perner	str. 50
Jaroslav Vrchlický	str. 105
Carmina mulieris	str. 109
Před jarem	str. 110
Můj galán	str. 111
Magnus	str. 113
Hříšnice	str. 114
Vánoční	str. 115
Vánoce 1976	str. 116
Vánoční (naší Barunce)	str. 117
Zdání	str. 118
Dilema	str. 119
Legenda o sv. Dorotce	str. 120
Malé i větší tragédie	str. 122
Omluva lékařů	str. 124

Osudová	str. 125
Siesta starých	str. 127
Chobotnice - Údernice	str. 128
Pohádka o zvířátkách	str. 130
Ptačí zob	str. 131
Mariánské lázně	str. 132
Naušnice	str. 133
Nomen - Omen	str. 135
Naší Svatavě k 50-tinám	str. 136
Naší Evě k narozeninám	str. 138
Naší Dagmaře k 50-tinám	str. 140
Zdeňku Storchovi k 70-tinám	str. 141
Dr. Karlu Hornovi k 80-tinám	str. 142
Antonínu Lisýmu k 70-tinám	str. 143
Lence	str. 144
Tomášovi	str. 145
Marie Šmahelová	str. 146
J.W. Goethe	
Po otci postavu	str. 152
Láska	str. 153
Ničím se nezavděčíš	str. 154
Dobráci manželé	str. 155
Roky	str. 159
Píseň noci	str. 160
Heinrich Heine:	
Jsi jako kvítek	str. 161
Kdo poprvé miluje	str. 162
At' se venku sněhy	str. 163
Děvčátko s rudými ústy	str. 164
Kde unaven po své pouti	str. 166

Wolfgang Tilger: Píseň o lásce	str. 167
Bertold Brecht: Píseň o lásce	str. 168
H. Hofmansthal: Zázitek	str. 169
Ludwig Finckh: Jedné ženě	str. 170
Cäsar Fleischlen: Měj slunce	str. 171
Max Bruns. Maloměstská idyla	str. 172
Christian Morgenstern	str. 173
Vítr- filosof	str. 174
Heroický pudl	str. 175
Košile	str. 176
Zlý den	str. 177
Estét	str. 178
Student	str. 179
Malíř	str. 180
Rabí Brod	str. 182
Kohout	str. 183
Mužské spodky	str. 184
Filantropická	str. 185
Flinta v žitě	str. 186
Estetická lasička	str. 188
Světice	str. 189
Proutěné křeslo	str. 191
Myš v saku	str. 192
Thonetův věšák	str. 193
Tapety	str. 194
V lázních	str. 195
Snobové	str. 196
Otto Kraft (dodatek)	str. 196 a)
Doslov	str. 197

Příloha č.3

Fotografie

Původ fotografií:

1. Fotografie dr. Volfa věnovaná paní Štěpánkou Volfovou
2. Pohlednice města Jičína nebo části pohlednic
3. Vlastnoručně zhotovené fotografie (únor 1996)



FOTO Č. 1

JUDr. Svatopluk Volf (poslední léta života)



MĚSTO JIČÍN - BRÁNA DO ČESKÉHO RÁJE

FOTO Č. 2 (část pohlednice)



FOTO Č. 3 (pohlednice)



FOTO Č. 4

Poliklinika - budova bývalé
Občanské záložny
(únor 1996)



FOTO Č. 5

Střední průmyslová škola - budova bývalé reálky (únor 1996)



FOTO Č. 6

Gymnázium (únor 1996)



FOTO Č. 7

Kostel svatého Jakuba
(únor 1996)



FOTO Č. 8

Valdická brána - pohled od
východu
(únor 1996)



FOTO Č. 9

Kino Český ráj (únor 1996)



FOTO Č.10

Pomník mistra Jana Husa
na Husově třídě



FOTO Č. 11

Pomník Jana Amose
Komenského před I. ZŠ
(únor 1996)



FOTO Č. 12

Budova knihovny - bývalý Studentský dům (únor 1996)



FOTO Č. 13

Bývalý hotel Slavie - dnes úřední prostory (únor 1996)



FOTO Č. 14

Obchodní akademie
(únor 1996)



FOTO Č.15

Dům č.p. 65 v ulici Palackého
(bývalá Panská ulice)



FOTO Č. 16

Dům č.p. 39 na Husově třídě (únor 1996)



FOTO Č. 17

Husova třída (únor 1996)

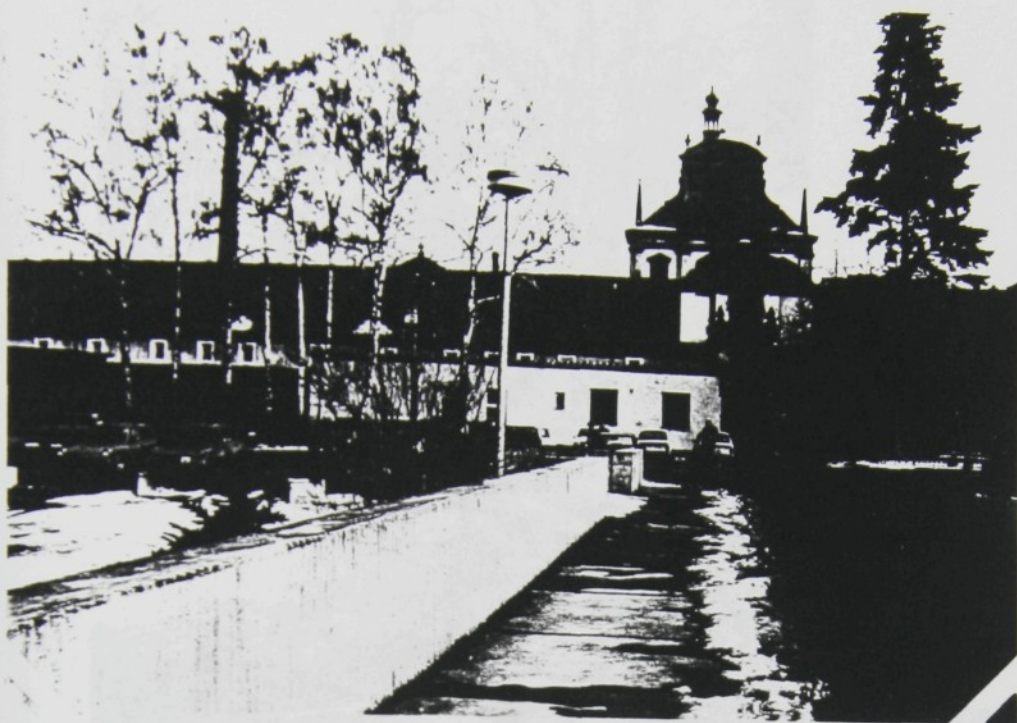


FOTO Č. 18

Vstupní brána do věznice ve Valdčích - bývalé Kartouzy (únor 1996)



FOTO Č. 19

Valdštejnův zámek (únor 1996)



FOTO Č.20
Lipové stromořadí
(únor 1996)



FOTO Č. 21
Valdštejnská loggia v Libosadu (únor 1996)



FOTO Č. 22

Libosad (únor 1996)



FOTO Č. 23

Kopec Zebín (únor 1996)



FOTO Č. 24

Valdštejnovo náměstí - dříve Velké náměstí, Masarykovo náměstí,
Staroměstské velké náměstí, Gottwaldovo náměstí
(část pohlednice)



FOTO Č. 25

Valdštejnovo náměstí s Valdickou bránou, chrámem sv. Jakuba, Valdštejnovým
zámkem a korunovační kašnou, v pravém horním rohu znak města ze západního
průčelí brány (pohlednice)



FOTO Č. 26

Hotel Paříž - dříve U města Hamburku, Paříž, Stalingrad, Astra
(únor 1996)



FOTO Č. 27

Masarykovo divadlo
(tzv. sokolovna)
-dříve dům Palackého,
Jednotný klub pracujících
(únor 1996)



FOTO Č. 28

Rodný dům Karla Krause s pamětní deskou (uprostřed)
(únor 1996)

Příloha č.4

Mapa okresu Jičín

(současný stav)

Měřítko: 1: 100 000



Příloha č.5

Mapa města Jičína

(současný stav)

Měřítko: 1: 10 000

2

3 Kbelnice

4

5

6

7

Liberec
Turnov
Kocanda

Želvák

Kocanda

Žabínek

Kamenice

Kometa

Na Kometě

Sedličky

Od holínské stezky

Holínské
předměstí

Cidlina

Jarošov

Čeřovka

Čeřov

Soudná

Kníže

Jičín

Staré město

Valdické
předměstí

Za tratí

Za Čeřovkou

Markova

Hvězdoslavova

Markova

Kollarova

Na Tobolce

Vrcha

Vrcha

Cidlina

Jiráskova

Božanova

Kukulova

Argonská

Jakubova

Stará

Revoluční

U stadionu

Kosmonautů

stadión

sportovní areál

Revoluční

Božanova

Kukulova

Argonská

Jakubova

Stará

Revoluční

U stadionu

Kosmonautů

stadión

sportovní areál

Revoluční

Božanova

Kukulova

Argonská

Jakubova

Stará

Revoluční

U stadionu

Kosmonautů

stadión

sportovní areál

Revoluční

Božanova

Kukulova

Argonská

Jakubova

Stará

Revoluční

U stadionu

Kosmonautů

stadión

sportovní areál

Revoluční

Božanova

Kukulova

Argonská

Jakubova

Stará

Revoluční

U stadionu

Kosmonautů

stadión

sportovní areál

Revoluční

Božanova

Kukulova

Argonská

Jakubova

Stará

Revoluční

U stadionu

Kosmonautů

stadión

sportovní areál

Revoluční

Božanova

Kukulova

Argonská

Jakubova

Stará

Revoluční

U stadionu

Kosmonautů

stadión

sportovní areál

Revoluční

Božanova

Kukulova

Argonská

Jakubova

Stará

Revoluční

U stadionu

Kosmonautů

stadión

sportovní areál

Revoluční

Božanova

Kukulova

Argonská

Jakubova

Stará

Revoluční

U stadionu

Kosmonautů

stadión

sportovní areál

Revoluční

Božanova

Kukulova

Argonská

Jakubova

Stará

Revoluční

U stadionu

